

A hand holding a white stylus pointing at a tablet displaying a colorful 3D molecular model. The background is a blurred indoor setting with a green plant.

Sprawozdanie finansowe Asseco Poland S.A.

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2023 roku

ASSECO

Sprawozdanie finansowe ASSECO POLAND S.A.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ORAZ SPRAWOZDANIE Z POZOSTAŁYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH	4
BILANS	5
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
RACHUNEK PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
DODATKOWE OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	10
I. PODSTAWOWE INFORMACJE	10
II. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ORAZ ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI	11
2.1. Podstawa sporządzenia	11
2.2. Wpływ wojny na Ukrainie na działalność Spółki	11
2.3. Oświadczenie o zgodności	11
2.4. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji	12
2.5. Profesjonalny osąd i szacunki	12
2.6. Stosowane zasady rachunkowości	13
2.7. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	14
2.8. Wpływ zmian klimatu	15
2.9. Korekta błędów	15
III. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI	16
IV. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z ZYSKÓW I STRAT I POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	18
4.1. Struktura przychodów operacyjnych	18
4.2. Struktura kosztów operacyjnych	24
4.3. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	26
4.4. Przychody i koszty finansowe	26
4.5. Podatek dochodowy	27
4.6. Zysk przypadający na jedną akcję	32
4.7. Informacja dotycząca wypłaconej dywidendy	32
V. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO BILANSU	33
5.1. Rzeczowe aktywa trwałe	33
5.2. Wartości niematerialne	35
5.3. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	42
5.4. Inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone	44
5.5. Testy na utratę wartości aktywów	47
5.6. Należności oraz aktywa z tytułu umów z klientami	53
5.7. Czynne rozliczenia międzyokresowe	58
5.8. Pozostałe aktywa	59
5.9. Zapasy	63
5.10. Środki pieniężne i depozyty	63
5.11. Aktywa trwałe i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży	64
5.12. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	64
5.13. Kapitał zakładowy i pozostałe elementy kapitału własnego	64
5.14. Kredyty bankowe i emisje papierów wartościowych	65
5.15. Zobowiązania z tytułu leasingu	67
5.16. Pozostałe zobowiązania finansowe	69
5.17. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	70
5.18. Zobowiązania z tytułu umów z klientami	72
5.19. Rezerwy	73
5.20. Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów	74
5.21. Transakcje z podmiotami powiązаныmi	76
VI. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH	78
6.1. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	78
6.2. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	79
6.3. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	80
VII. NOTY OBJAŚNIAJĄCE CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	82
VIII. POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	88
8.1. Zobowiązania pozabilansowe	88
8.2. Sezonowość i cykliczność	90

8.3. Zatrudnienie	90
8.4. Informacje o wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.....	90
8.5. Wynagrodzenie Kluczowego Personelu.....	90
8.6. Zarządzenie kapitałem	92
8.7. Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym.....	92
8.8. Znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych.....	92
ZATWIERDZENIE DO PUBLIKACJI PRZEZ ZARZĄD	93

Rachunek zysków i strat oraz Sprawozdanie z pozostałych dochodów całkowitych Asseco Poland S.A.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	Noty	12 miesięcy do	12 miesięcy do
		31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
		<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Przychody operacyjne	<u>4.1</u>	1 380,1	1 202,8
Koszt własny sprzedaży	<u>4.2</u>	(1 042,6)	(863,7)
Zysk brutto ze sprzedaży		337,5	339,1
Koszty sprzedaży	<u>4.2</u>	(54,8)	(53,3)
Koszty ogólnego zarządu	<u>4.2</u>	(96,8)	(95,8)
Zysk netto ze sprzedaży		185,9	190,0
Pozostałe przychody operacyjne	<u>4.3</u>	3,2	6,1
Pozostałe koszty operacyjne	<u>4.3</u>	(1,3)	(3,9)
Zysk z działalności operacyjnej		187,8	192,2
Przychody finansowe	<u>4.4</u>	235,0	217,4
Koszty finansowe	<u>4.4</u>	(31,8)	(24,9)
Zysk przed opodatkowaniem		391,0	384,7
Podatek dochodowy	<u>4.5</u>	(39,0)	(44,1)
Zysk netto za okres sprawozdawczy		352,0	340,6
Zysk netto przypadający na jedną akcję (w złotych):			
podstawowy z zysku netto	<u>4.6</u>	4,46	4,10
rozwodniony z zysku netto	<u>4.6</u>	4,46	4,10

POZOSTAŁE DOCHODY CAŁKOWITE	12 miesięcy do	12 miesięcy do
	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Zysk netto za okres sprawozdawczy	352,0	340,6
<i>Elementy, które mogą podlegać przeklasyfikowaniu do rachunku zysków i strat</i>	-	-
<i>Elementy, które nie podlegają przeklasyfikowaniu do rachunku zysków i strat</i>	(1,1)	(0,2)
Zyski/straty aktuarialne	(1,4)	(0,2)
Podatek dochodowy dotyczący pozostałych dochodów całkowitych	0,3	-
Razem pozostałe dochody całkowite:	(1,1)	(0,2)
SUMA DOCHODÓW CAŁKOWITYCH ZA OKRES	350,9	340,4

Bilans Asseco Poland S.A.

AKTYWA	Noty	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
		<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	<u>5.1</u>	286,7	289,6
Wartości niematerialne	<u>5.2</u>	2 203,7	2 212,0
<i>w tym wartość firmy z połączenia</i>	<u>5.2</u>	1 936,9	1 936,9
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	<u>5.3</u>	104,9	86,5
Inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone	<u>5.4</u>	1 975,1	2 073,0
Pozostałe należności i należności z tytułu dostaw i usług	<u>5.6</u>	1,8	10,6
Rozliczenia międzyokresowe	<u>5.7</u>	37,5	32,4
Pozostałe aktywa	<u>5.8</u>	15,9	15,8
		4 625,6	4 719,9
Aktywa obrotowe			
Zapasy	<u>5.9</u>	3,3	10,6
Należności z tytułu dostaw i usług	<u>5.6</u>	241,2	175,0
Aktywa z tytułu umów z klientami	<u>5.6</u>	172,8	228,1
Pozostałe należności	<u>5.6</u>	21,9	19,5
Rozliczenia międzyokresowe	<u>5.7</u>	22,9	26,4
Pozostałe aktywa	<u>5.8</u>	6,2	3,8
Środki pieniężne i depozyty	<u>5.10</u>	260,7	306,4
		729,0	769,8
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	<u>5.11</u>	20,1	20,1
		749,1	789,9
SUMA AKTYWÓW		5 374,7	5 509,8

Bilans Asseco Poland S.A.

PASYWA	Noty	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
		<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
KAPITAŁ WŁASNY OGÓŁEM			
Kapitał podstawowy	<u>5.13</u>	83,0	83,0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		4 180,1	4 180,1
Akcje własne	<u>5.13</u>	(1 186,2)	-
Zyski zatrzymane i pozostałe kapitały	<u>5.13</u>	824,5	764,1
		3 901,4	5 027,2
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty bankowe	<u>5.14</u>	826,1	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	<u>5.15</u>	76,0	60,1
Pozostałe zobowiązania finansowe	<u>5.16</u>	-	0,2
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	<u>4.5</u>	21,1	37,6
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	<u>5.18</u>	36,2	27,1
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	<u>5.17</u>	5,6	2,6
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	<u>5.17</u>	0,6	0,9
Rezerwy	<u>5.19</u>	6,9	4,9
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i kosztów	<u>5.20</u>	45,0	47,2
		1 017,5	180,6
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty bankowe	<u>5.14</u>	100,4	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	<u>5.15</u>	13,4	12,8
Pozostałe zobowiązania finansowe	<u>5.16</u>	-	0,2
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	<u>5.17</u>	101,6	84,6
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	<u>5.18</u>	73,4	71,7
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	<u>5.17</u>	32,3	9,0
Pozostałe zobowiązania	<u>5.17</u>	72,7	70,4
Rezerwy	<u>5.19</u>	9,7	5,7
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i kosztów	<u>5.20</u>	49,2	44,5
Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży	<u>5.11</u>	3,1	3,1
		455,8	302,0
SUMA ZOBOWIĄZAŃ		1 473,3	482,6
SUMA PASYWÓW		5 374,7	5 509,8

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Asseco Poland S.A.

	Noty	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Zyski zatrzymane	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2023 roku		83,0	4 180,1	-	764,1	5 027,2
Zysk za okres sprawozdawczy		-	-	-	352,0	352,0
Suma pozostałych dochodów całkowitych		-	-	-	(1,1)	(1,1)
Suma dochodów całkowitych za okres sprawozdawczy		-	-	-	350,9	350,9
Dywidenda za rok 2022	<u>4.7</u>	-	-	-	(290,5)	(290,5)
Nabycie akcji własnych	<u>5.13</u>	-	-	(1 186,2)	-	(1 186,2)
Na dzień 31 grudnia 2023 roku		83,0	4 180,1	(1 186,2)	824,5	3 901,4
Na dzień 1 stycznia 2022 roku		83,0	4 180,1	-	702,6	4 965,7
Zysk za okres sprawozdawczy		-	-	-	340,6	340,6
Suma pozostałych dochodów całkowitych		-	-	-	(0,2)	(0,2)
Suma dochodów całkowitych za okres sprawozdawczy		-	-	-	340,4	340,4
Dywidenda za rok 2021	<u>4.7</u>	-	-	-	(278,9)	(278,9)
Na dzień 31 grudnia 2022 roku		83,0	4 180,1	-	764,1	5 027,2

Rachunek przepływów pieniężnych Asseco Poland S.A.

	Noty	12 miesięcy do	12 miesięcy do
		31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
		<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk przed opodatkowaniem		391,0	384,7
Korekty o pozycje:		(84,1)	(161,0)
Amortyzacja	<u>4.2</u>	60,4	58,1
Zmiany stanu kapitału pracującego	<u>6.1</u>	42,0	(28,9)
Przychody/koszty z tytułu odsetek		19,5	0,5
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych		(1,5)	5,0
Przychody z tytułu dywidend	<u>4.4</u>	(215,8)	(191,3)
Pozostałe przychody/koszty finansowe		9,0	(1,8)
Zyski/straty z działalności inwestycyjnej		2,3	(2,6)
Środki pieniężne wygenerowane z działalności operacyjnej		306,9	223,7
Zapłacony podatek dochodowy	<u>4.5</u>	(28,5)	(29,4)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		278,4	194,3
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy:			
Wpływy ze sprzedaży aktywów trwałych i wartości niematerialnych	<u>6.2</u>	5,7	10,6
Wpływy ze sprzedaży akcji/udziałów w jednostkach powiązanych	<u>6.2</u>	11,6	27,2
Pożyczki spłacone	<u>6.2</u>	1,7	20,2
Dywidendy otrzymane		215,3	192,2
Otrzymane odsetki		0,8	1,4
Zwrot zainwestowanego kapitału w jednostkę zależną	<u>6.2</u>	88,9	-
Wpływy ze sprzedaży instrumentów kapitałowych		-	2,0
Wydatki:			
Nabycie aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	<u>6.2</u>	(32,5)	(42,6)
Wydatki z tytułu prowadzonych projektów rozwojowych	<u>6.2</u>	(13,6)	(26,2)
Nabycie akcji/udziałów w jednostkach powiązanych	<u>6.2</u>	(13,9)	(8,3)
Pożyczki udzielone	<u>6.2</u>	(3,5)	(4,9)
Środki pieniężne netto wykorzystywane z działalności inwestycyjnej		260,5	171,6
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy:			
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów	<u>6.3</u>	944,6	-
Wydatki:			
Nabycie akcji własnych	<u>5.13</u>	(1 186,2)	-
Dywidendy wypłacone	<u>6.3</u>	(290,5)	(278,9)
Wydatki z tytułu spłaty kredytów	<u>6.3</u>	(23,7)	-
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu	<u>6.3</u>	(13,5)	(11,2)
Zapłacone odsetki	<u>6.3</u>	(15,2)	(2,5)
Środki pieniężne netto wykorzystywane w działalności finansowej		(584,5)	(292,6)
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(45,6)	73,3
Różnice kursowe netto		(0,1)	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na dzień 1 stycznia		306,4	233,1
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na dzień 31 grudnia	<u>5.10</u>	260,7	306,4

**Dodatkowe objaśnienia
do sprawozdania finansowego**

ASSECO

Dodatkowe objaśnienia do sprawozdania finansowego

I. Podstawowe informacje

Podstawowe informacje o Spółce	
Nazwa	Asseco Poland S.A.
Siedziba	Rzeszów, ul. Olchowa 14
KRS	0000033391
Regon	010334578
NIP	522-000-37-82
Podstawowy przedmiot działalności	Produkcja oprogramowania

Spółka Asseco Poland S.A. („Spółka”, „Emitent”, „Asseco”) z siedzibą w Rzeszowie przy ul. Olchowej 14 została utworzona w dniu 18 stycznia 1989 roku. W dniu 4 stycznia 2007 roku Emitent dokonał zmiany nazwy (firmy) z Softbank Spółka Akcyjna na Asseco Poland Spółka Akcyjna.

Czas trwania Spółki jest nieograniczony.

Od 1998 roku akcje Spółki notowane są na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Asseco Poland S.A. jest jedną z największych spółek informatycznych notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Spółka stała się również istotnym graczem na europejskim rynku producentów oprogramowania.

Asseco Poland S.A. koncentruje się na produkcji i rozwoju oprogramowania własnego, dedykowanego dla każdego sektora gospodarki. Jako jedna z nielicznych firm w Polsce Asseco Poland S.A. buduje i wdraża scentralizowane, kompleksowe systemy informatyczne dla sektora bankowego, z których korzysta ponad połowa banków działających w naszym kraju. Asseco oferuje także rozwiązania dla sektora ubezpieczeniowego, wdraża dedykowane systemy dla administracji publicznej, m.in. dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, czy Ministerstwa Finansów. Oferta Asseco obejmuje również branżę energetyczną, telekomunikacyjną, służby zdrowia, samorządy lokalne, rolnictwo i służby mundurowe oraz organizacje i instytucje międzynarodowe.

Asseco Poland S.A. jako lider Grupy Kapitałowej Asseco, prowadzi działalność na polskim i zagranicznym rynku przejęć i akwizycji, dążąc do wzmocnienia swojej pozycji w Europie i na rynku światowym. Spółka poszerza spektrum inwestycyjne o spółki informatyczne, mające wzbogacić Asseco Poland S.A. i Grupę Asseco o znajomość lokalnych rynków i klientów, jak również o dostęp do nowych, unikalnych rozwiązań informatycznych.

II. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego oraz zasady (polityka) rachunkowości

2.1. Podstawa sporządzenia

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartościach godziwych przez wynik finansowy lub przez pozostałe dochody całkowite, zobowiązań finansowych wycenianych w wartościach godziwych przez wynik finansowy oraz nieruchomości inwestycyjnych, które są wyceniane według wartości godziwej.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd rozważył również wpływ sytuacji gospodarczo-politycznej na terytorium Ukrainy na kontynuację działalności przez Spółkę i nie stwierdził istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności.

Spółka sporządziła skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2023 roku, które zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 27 marca 2024 roku.

2.2. Wpływ wojny na Ukrainie na działalność Spółki

W dniu 24 lutego 2022 roku wskutek rosyjskiej inwazji na Ukrainę istotnej zmianie uległa sytuacja geopolityczna całego regionu, w którym znajduje się Spółka. Spółka nie prowadzi działalności biznesowej w Rosji, na Białorusi lub w Ukrainie ani nie posiada żadnych kwot na kontach w rosyjskich bankach.

Zaistniała sytuacja nie ma bezpośredniego wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego Spółka nie odnotowała istotnego wpływu aktualnej sytuacji gospodarczo-politycznej na terytorium Ukrainy oraz sankcji nałożonych na Rosję na działalność Spółki.

Na moment publikacji, w związku z dynamiczną sytuacją, trudno jest, jednakże ocenić długofalowe skutki gospodarcze wojny w Ukrainie i ich wpływ na ogólną sytuację makroekonomiczną, która w pośredni sposób wpływa na wyniki finansowe Spółki.

W skali globalnej wojna w Ukrainie przełożyła się na mniej stabilną sytuację gospodarczą, wzrost inflacji i wzrost stóp procentowych. Ekspozycja spółki na zmiany stopy procentowej, a także inne ryzyka finansowe (w tym ryzyko zmian kursów walut oraz ryzyko płynności), są przedstawione w punkcie VII. Z oczywistych względów Spółka nie może jednak wykluczyć, że w długim okresie niewątpliwie negatywny wpływ wojny na ogólną sytuację gospodarczą w Polsce i na świecie może mieć także niekorzystne przełożenie na funkcjonowanie lub wyniki finansowe Spółki w dalszej przyszłości.

2.3. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”).

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Zakres jednostkowego sprawozdania finansowego jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (tekst jednolity: Dz. U. 2018 r. poz.757) („Rozporządzenie”) i obejmuje roczny okres sprawozdawczy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2023 roku i okres porównywalny od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2022 roku.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

Prezentowane jednostkowe sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelnie sytuację finansową i majątkową Spółki na dzień 31 grudnia 2023 roku, wyniki jej działalności oraz przepływy pieniężne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2023 roku.

2.4. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w milionach złotych z jednym miejscem po przecinku. Walutą funkcjonalną Spółki Asseco Poland S.A. również jest polski złoty. Ewentualne różnice w wysokości 0,1 mln PLN przy sumowaniu wynikają z przyjętych zaokrągleń.

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na moment początkowego ujęcia na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy:

- pozycje pieniężne przeliczane są przy zastosowaniu kursu zamknięcia tj. kursu średniego ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień,
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przeliczane są przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia pierwotnej transakcji,
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Dla potrzeb wyceny bilansowej przyjęto następujące kursy dla euro i dolara amerykańskiego (oraz analogiczne kursy dla innych walut kwotowane przez Narodowy Bank Polski):

- ✓ kurs obowiązujący w dniu 31 grudnia 2023 roku 1 EUR = 4,3480 PLN
- ✓ kurs obowiązujący w dniu 31 grudnia 2022 roku 1 EUR = 4,6899 PLN
- ✓ kurs obowiązujący w dniu 31 grudnia 2023 roku 1 USD = 3,9350 PLN
- ✓ kurs obowiązujący w dniu 31 grudnia 2022 roku 1 USD = 4,4018 PLN

2.5. Profesjonalny osąd i szacunki

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania szacunków i założeń, które wpływają na wielkości wykazane w sprawozdaniu finansowym. Mimo, że przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy kierownictwa Spółki na temat bieżących działań i zdarzeń, rzeczywiste wyniki mogą się różnić od przewidywanych.

W odpowiednich pozycjach not objaśniających przedstawiono główne obszary, w których w procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości oprócz szacunków księgowych, duże znaczenie miał także profesjonalny osąd kierownictwa i co do których zmiana szacunków może mieć istotny wpływ na wyniki Spółki w przyszłości.

Poniższa tabela stanowi spis stosowanych w Spółce szacunków wraz ze wskazaniem noty, w której opis stosowanych zasad został zamieszczony.

Wybrane szacunki i osądy	Nota	Numer strony
Przychody operacyjne	<u>4.1</u>	18
Podatek dochodowy	<u>4.5</u>	27
Rzeczowe aktywa trwałe	<u>5.1</u>	33
Wartości niematerialne	<u>5.2</u>	35
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	<u>5.3</u>	42
Testy na utratę wartości aktywów	<u>5.5</u>	47
Należności oraz aktywa z tytułu umów z klientami	<u>5.6</u>	53
Pozostałe aktywa	<u>5.8</u>	59
Zobowiązania z tytułu leasingu	<u>5.15</u>	67

Rezerwy	<u>5.19</u>	73
Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów	<u>5.20</u>	74

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku nie wystąpiły istotne zmiany w sposobie dokonywania szacunków w porównaniu do danych zaprezentowanych w sprawozdaniu za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2022 roku.

2.6. Stosowane zasady rachunkowości

Poniższa tabela stanowi spis stosowanych w Spółce zasad rachunkowości wraz ze wskazaniem noty, w której opis stosowanych zasad został zamieszczony.

Wybrane zasady rachunkowości	Nota	Numer strony
Przychody operacyjne	<u>4.1</u>	18
Koszty operacyjne	<u>4.2</u>	24
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	<u>4.3</u>	26
Przychody i koszty finansowe	<u>4.4</u>	26
Podatek dochodowy	<u>4.5</u>	27
Rzeczowe aktywa trwałe	<u>5.1</u>	33
Wartości niematerialne	<u>5.2</u>	35
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	<u>5.3</u>	42
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	<u>5.4</u>	44
Testy na utratę wartości aktywów	<u>5.5</u>	47
Należności oraz aktywa z tytułu umów z klientami	<u>5.6</u>	53
Czynne rozliczenia międzyokresowe	<u>5.7</u>	58
Pozostałe aktywa	<u>5.8</u>	59
Zapasy	<u>5.9</u>	63
Środki pieniężne	<u>5.10</u>	63
Aktywa trwałe i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży	<u>5.11</u>	64
Kapitał zakładowy	<u>5.13</u>	64
Kredyty bankowe i emisje papierów wartościowych	<u>5.14</u>	65
Zobowiązania z tytułu leasingu	<u>5.15</u>	67
Pozostałe zobowiązania finansowe	<u>5.16</u>	69
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	<u>5.17</u>	70
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	<u>5.18</u>	72
Rezerwy	<u>5.19</u>	73
Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów	<u>5.20</u>	74

Zasady rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2022 roku z wyjątkiem zastosowania nowych lub zmienionych standardów i interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2023 roku i później.

Zmiany w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej obowiązujące od dnia 1 stycznia 2023 roku

Zmienione standardy oraz interpretacje, które mają po raz pierwszy zastosowanie w 2023 roku, to:

- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe,
- Zmiany do MSR 1: Prezentacja sprawozdań finansowych oraz wytyczne Rady MSSF w zakresie ujawnień dotyczących polityk rachunkowości w praktyce,
- Zmiany do MSR 8 Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów,
- Zmiany do MSR 12 Podatek odroczony dotyczący aktywów i zobowiązań powstających na skutek pojedynczej transakcji,
- Zmiany do MSR 12 Podatek dochodowy Międzynarodowa reforma podatkowa – zasady modelowe filaru II – Na dzień dzisiejszy nie jesteśmy w stanie oszacować ewentualnego wpływu wprowadzenia Filaru II.

Zmienione standardy oraz interpretacje, które mają po raz pierwszy zastosowanie w 2023 roku i które zostały zatwierdzone do stosowania przez Unię Europejską nie mają istotnego wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe.

2.7. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe* (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28: *Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony;
- Zmiany do MSR 1: *Prezentacja sprawozdań finansowych – Klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe i długoterminowe* oraz *Klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe i długoterminowe – odroczenie daty wejścia w życie* oraz *Zobowiązania długoterminowe powiązane z warunkami* (opublikowano odpowiednio dnia 23 stycznia 2020 roku oraz 15 lipca 2020 roku oraz 31 października 2022 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2024 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 16 *Leasing: Zobowiązanie z tytułu leasingu w ramach sprzedaży i leasingu zwrotnego* (opublikowano dnia 22 września 2022 roku) – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2024 roku lub później;
- Zmiany do MSR 7: *Sprawozdanie z przepływów pieniężnych* i MSSF 7: *Instrumenty finansowe: Ujawnianie informacji: Umowy finansowania zobowiązań wobec dostawców* (opublikowano dnia 25 maja 2023 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2024 lub później;
- Zmiany do MSR 21: *Skutki zmian kursów wymiany walut obcych: Brak możliwości wymiany walut* (opublikowano dnia 15 sierpnia 2023 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2025 roku lub później

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która

została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie. W przypadku zmiany MSR 1: *Prezentacja sprawozdań finansowych – Klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe i długoterminowe* oraz *Klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe i długoterminowe* Spółka nie oczekuje istotnego wpływu zmiany na jej sprawozdanie finansowe. W przypadku pozostałych zmian Spółka jest w trakcie analizy, jaki wpływ powyższe zmiany będą miały na jej sprawozdania finansowe.

2.8. Wpływ zmian klimatu

Ze względu na branżę, w której działa Spółka i rodzaj prowadzonej działalności (produkcja oprogramowania i świadczenie usług informatycznych) jej wpływ na środowisko jest dość ograniczony. Z tego samego powodu, zdaniem Zarządu Spółki zmiany w środowisku, a także regulacje klimatyczne nie wpływają istotnie na działalność Spółki w perspektywie krótko- i średnioterminowej, w szczególności mając na uwadze, że Spółka nie podjęła istotnych zobowiązań klimatycznych.

Niemniej jednak, zmiany klimatyczne mogą wpłynąć na funkcjonowanie Spółki w następujących obszarach:

- mogą zostać wprowadzone nowe przepisy dotyczące klimatu, nakładające nowe obowiązki na Spółkę,
- wzrost kosztów energii elektrycznej może wpłynąć na koszty działalności Spółki,
- ekstremalne zdarzenia pogodowe mogą ograniczać możliwość świadczenia usług wsparcia na miejscu lub wpływać na podaż zakupionego sprzętu.

Funkcjonowanie Spółki może natomiast wpływać na zmiany klimatyczne w następujących obszarach:

- wykorzystanie energii potrzebnej do działania serwerów i utrzymania infrastruktury związanej ze świadczonymi usługami,
- wykorzystanie energii, ogrzewanie oraz klimatyzacja w wielu biurach,
- zużycie paliwa przez samochody służbowe,
- podróże biznesowe,
- gospodarowanie odpadami.

Proces zarządzania ryzykiem w 2023 roku koncentrował się bardziej na ocenie zagrożeń i szans związanych ze zmianami klimatycznymi. Ze względu na brak energochłonnych linii produkcyjnych istotność kwestii klimatycznych jest dość ograniczona.

Spółka wzięta pod uwagę ryzyka klimatyczne i przeanalizowała wpływ zmian klimatu na sprawozdanie finansowe, a szczególności skupiając się na następujących zagadnieniach:

- okres życia aktywów,
- oczekiwane straty kredytowe, w tym głównie odpisy na należności,
- utrata wartości aktywów niefinansowych,
- rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe,
- wpływ na przychody danego okresu,
- wpływ na koszty danego okresu (zwłaszcza energii).

W wyniku przeprowadzonej analizy Spółka doszła do wniosku, że wpływ zmian klimatycznych na sprawozdanie finansowe Spółki jest nieistotny. Wpływ zmian klimatu na działalność Spółki oraz wpływ działalności Asseco na klimat został bardziej szczegółowo opisany w *Raporcie niefinansowym* w dziale *Środowisko* przekazany do publicznej wiadomości w dniu 27 marca 2024 roku.

2.9. Korekta błędu

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zdarzenia skutkujące koniecznością dokonania korekty błędu.

III. Informacje dotyczące segmentów działalności

Zgodnie z MSSF 8, segmentem operacyjnym jest dająca się wyodrębnić część działalności Spółki, dla której są dostępne odrębne informacje finansowe podlegające regularnej ocenie przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych związanych ze sposobem alokowania zasobów oraz z oceną wyników działalności. W Spółce wyodrębnia się następujące segmenty sprawozdawcze:

Finanse i Bankowość – segment ten oferuje kompleksowe systemy bankowe, systemy dla rynku kapitałowego (biur maklerskich, banków oraz firm i instytucji prowadzących działalność inwestycyjną) oraz wyspecjalizowane rozwiązania i usługi informatyczne dla sektora ubezpieczeń komercyjnych. Do głównych klientów segmentu w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku należały następujące podmioty: Bank PKO BP S.A., Bank Gospodarstwa Krajowego, SGB-Bank S.A. oraz VeloBank S.A. Przychody od żadnego z klientów segmentu nie przekroczyły 10% przychodów ze sprzedaży wypracowanych przez Spółkę w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku.

Ochrona Zdrowia i Administracja Publiczna – w ramach tego segmentu Asseco Poland S.A. realizuje projekty obejmujące projektowanie, wytworzenie, wdrożenie oraz eksploatację dedykowanych systemów informatycznych. Do głównych klientów segmentu w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku należały następujące podmioty: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Narodowy Fundusz Zdrowia, Ministerstwo Sprawiedliwości oraz Izba Administracji Skarbowej w Krakowie. Jedynie przychody Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przekroczyły 10% przychodów ze sprzedaży wypracowanych przez Spółkę w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku.

Przedsiębiorstwa – segment ten zajmuje się dostarczaniem dedykowanych rozwiązań informatycznych dla dużych i średnich przedsiębiorstw z sektora przemysłowego. Do głównych klientów segmentu w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku należały następujące podmioty: Grupa Polsat Plus, Grupa Kapitałowa Tauron, Grupa Kapitałowa Enea oraz Grupa Kapitałowa Polska Grupa Energetyczna. Przychody od żadnego z klientów segmentu nie przekroczyły 10% przychodów ze sprzedaży wypracowanych przez Spółkę w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku.

Żaden z segmentów operacyjnych Spółki nie został połączony z innym segmentem operacyjnym w celu stworzenia powyższych sprawozdawczych segmentów operacyjnych. Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest zysk lub strata na działalności operacyjnej.

Finansowanie Spółki (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Spółki, stąd pozycje te nie są przedmiotem alokacji do segmentów. Zarząd nie analizuje również przepływów pieniężnych w rozbiciu na segmenty.

Ceny transferowe stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych, podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

Poniższa tabela prezentuje kluczowe wielkości przeglądane przez główny organ decyzyjny w Spółce. Spośród aktywów operacyjnych, które uczestniczą w procesie generowania operacyjnych przepływów pieniężnych, Spółka dokonuje indywidualnej alokacji aktywów do segmentów operacyjnych dla następujących klas aktywów: wartości firmy, aktywów niematerialnych rozpoznanych w ramach rozliczenia połączenia z innymi spółkami, nakładów na prace badawczo rozwojowe oraz aktywowanych kosztów wykonania umów z klientami. Pozostałe aktywa operacyjne uczestniczące w procesie generowania przepływów operacyjnych, w tym zwłaszcza kapitał obrotowy netto, podlegają alokowaniu na segmenty operacyjne przy użyciu klucza alokacji opartego o średnioroczną 3-letnią marżę zysku operacyjnego. Ponadto Spółka zadecydowała o wyodrębnieniu aktywów wspólnych (korporacyjnych), które przyczyniają się do powstawania przyszłych przepływów pieniężnych, pochodzących zarówno z danego ośrodka wypracowującego środki pieniężne, jaki i z innych ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Aktywa korporacyjne testowane są zatem na ewentualną utratę wartości na poziomie sumy segmentów operacyjnych identyfikowanych w spółce, po uwzględnieniu przychodów i kosztów z działalności korporacyjnej. Do aktywów korporacyjnych Spółka zalicza przypisaną do działalności operacyjnej część znaku towarowego „ASSECO” oraz część wartości gruntów i budynków, w których znajdują się reprezentacyjne siedziby Spółki, a także ogólnofirmowe wartości niematerialne.

Okres 12 miesięcy do dnia 31 grudnia 2023 roku	Segment Finanse i Bankowość	Segment Ochrona Zdrowia i Administracja Publiczna	Segment Przedsiębiorstwa	Pozostałe	Razem
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	428,7	696,9	216,1	38,4	1 380,1
Rozliczenia pomiędzy segmentami	5,7	(0,8)	0,9	(5,8)	-
Zysk netto ze sprzedaży segmentu sprawozdawczego	71,1	102,3	33,3	(20,8)	185,9
Amortyzacja	(19,0)	(28,7)	(6,3)	(6,4)	(60,4)
Wartości niematerialne rozpoznane z połączeń przypisane do segmentu	-	19,0	-	-	19,0
Wartość firmy z połączeń przypisana do segmentu	896,8	859,1	181,0	n/d	1 936,9
Pozostałe aktywa netto przypisane do segmentu	50,4	28,0	36,6	-	115,0
Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty pobierające wynagrodzenie	910	1 092	272	62	2 336

Okres 12 miesięcy do dnia 31 grudnia 2022 roku	Segment Finanse i Bankowość	Segment Ochrona Zdrowia i Administracja Publiczna	Segment Przedsiębiorstwa	Pozostałe	Razem
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	353,5	643,1	180,2	26,0	1 202,8
Rozliczenia pomiędzy segmentami	1,8	(1,5)	3,2	(3,5)	-
Zysk netto ze sprzedaży segmentu sprawozdawczego	71,0	113,0	29,1	(23,1)	190,0
Amortyzacja	(16,8)	(29,3)	(5,9)	(6,1)	(58,1)
Wartości niematerialne rozpoznane z połączeń przypisane do segmentu	-	25,4	-	-	25,4
Wartość firmy z połączeń przypisana do segmentu	896,8	859,1	181,0	n/d	1 936,9
Pozostałe aktywa netto przypisane do segmentu	59,3	31,7	46,6	-	137,6
Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty pobierające wynagrodzenie	861	1 031	267	55	2 214

IV. Noty objaśniające do sprawozdania z zysków i strat i pozostałych całkowitych dochodów

4.1. Struktura przychodów operacyjnych

Wybrane zasady rachunkowości

Spółka ujmuje przychody w kwocie wynagrodzenia, które, zgodnie z oczekiwaniem Spółki, przysługują jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi zgodnie z „Modelem Pięciu Kroków”.

Spółka prowadzi działalność w obszarze sprzedaży licencji i szeroko pojętych usług IT i wyróżnia następujące rodzaje przychodów:

- przychody ze sprzedaży licencji i usług własnych,
- przychody ze sprzedaży licencji i usług obcych, oraz
- przychody ze sprzedaży sprzętu.

a) Sprzedaż licencji i usług własnych

W ramach kategorii "Licencje i usługi własne" prezentowane są przychody z tytułu umów z klientami, których przedmiotem jest dostarczanie oprogramowania własnego i/lub świadczenie usług z nim związanych.

▪ Kompleksowe projekty IT

W przypadku tych przychodów znaczącą część stanowią przychody z kompleksowych projektów IT, w których Spółka zobowiązuje się do dostarczenia klientowi funkcjonalnego systemu IT. Dla klienta wartość ma bowiem dopiero dostarczony system, czyli finalny produkt, na który złożyły się dostarczone licencje własne i związane z nimi istotne usługi (np. modyfikacyjne czy wdrożeniowe). Praktycznie zawsze w przypadku takich umów Spółka jest zobowiązana do dostarczenia do klienta kompleksowych dóbr lub usług, na które składają się dostawy: licencji własnych i/lub własnych usług modyfikacyjnych i/lub własnych usług wdrożeniowych. Oznacza to, że z tzw. kompleksowych kontraktów IT wynika najczęściej odrębne zobowiązanie do wykonania świadczenia polegającego na dostarczeniu klientowi funkcjonalnego systemu IT. W przypadku zobowiązania do wykonania świadczenia polegającego na dostarczeniu funkcjonalnego systemu IT szczególnej analizie poddawane jest przyrzeczenie udzielenia licencji z każdej umowy. Spółka dokonuje analizy pod kątem odrębności licencji od innych dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie. Co do zasady Spółka stwierdza, że samo zobowiązanie do sprzedaży licencji w ramach takiego zobowiązania do wykonania świadczenia nie spełnia warunków odrębności - przekazanie licencji jest jedynie częścią większego zobowiązania do wykonania świadczenia a sprzedawane wraz z licencją usługi mają na tyle istotną wartość, iż nie można stwierdzić, że sama licencja jest zobowiązaniem dominującym.

Przychody z tytułu zobowiązania do dostarczenia funkcjonalnego systemu IT są w Spółce rozpoznawane w okresie, w którym tworzony jest taki system. Zgodnie bowiem z MSSF 15 przychód może być rozpoznawany w okresie przekazywania kontroli nad świadczonymi dobrami/usługami, o ile w wyniku działań jednostki nie powstają składniki o alternatywnym zastosowaniu i jednocześnie przez cały okres trwania umowy jednostce przysługują egzekwowlne prawo do uzyskania wynagrodzenia za dostarczone świadczenia. W ocenie Zarządu w przypadku dostarczania kompleksowych projektów IT nie można mówić o alternatywnym ich zastosowaniu z punktu widzenia dostawcy, ponieważ systemy te wraz z towarzyszącymi im usługami wdrożeniowymi są „szyte na miarę”. Jednocześnie przeprowadzona dotychczas analiza wykazała, że właściwie we wszystkich przypadkach dla umów zawieranych przez Spółkę spełnione jest kryterium przysługiwania egzekwowlnego prawa do zapłaty za wykonane świadczenie przez cały okres trwania umowy. Oznacza to, że przychody ze sprzedaży kompleksowych systemów IT, w których sprzedawane są licencje własne i usługi własne rozpoznawane są zgodnie ze stopniem zaawansowania (metodą bazującą na nakładach, opartą o procent zaawansowania kosztowego) w okresie, kiedy klient nabywa kontrolę nad sprzedawanym dobrem/usługą. Szczególnym przypadkiem są stosunkowo nieduże projekty IT, które zazwyczaj zamykają się w ciągu jednego roku lub z których przychód nie stanowi istotnej wartości w ocenie Zarządu Spółki – wówczas przychód z takich projektów rozpoznawany jest w kwocie, którą Spółka ma prawo zafakturować, w momencie wystawienia faktury lub uzyskania prawa do wystawienia faktury.

▪ Sprzedaż licencji własnych bez istotnych usług towarzyszących

W przypadku gdy licencje własne sprzedawane są odrębnie, tzn. nie towarzyszą tej sprzedaży istotne usługi modyfikacyjne i/lub wdrożeniowe i tym samym sprzedaż licencji własnej jest odrębnym zobowiązaniem do wykonania świadczenia, Spółka rozważa, czy przyrzeczenie udzielenia licencji ma na celu zapewnienie klientowi:

- ✓ prawa do dostępu do własności intelektualnej jednostki w formie, w jakiej istnieje ona przez cały okres ważności licencji; czy
- ✓ prawa do korzystania z własności intelektualnej jednostki w formie, w jakiej istnieje ona w momencie udzielenia licencji

Zdecydowana większość licencji własnych sprzedawanych w Spółce oddzielnie i tym samym stanowiących odrębne zobowiązanie do dokonania świadczenia, ma charakter licencji z prawem do korzystania z własności intelektualnej, co

oznacza, że przychód ze sprzedaży takich licencji rozpoznawany jest jednorazowo w momencie przekazania kontroli nad licencją klientowi. Jest to równoznaczne ze stwierdzeniem, że w przypadkach licencji własnych sprzedawanych bez istotnych usług towarzyszących niezależnie od okresu, na jaki sprzedawana jest licencja, momentem rozpoznania przychodu jest moment przekazania kontroli, co w konsekwencji powoduje jednorazowe rozpoznanie przychodu w tym właśnie momencie. W Spółce istnieją również jednak przypadki sprzedaży licencji, które mają naturę przyznania prawa do dostępu do własności intelektualnej i licencje takie sprzedawane są co do zasady na czas określony. W takich przypadkach przychód rozpoznawany jest w czasie przez czas obowiązywania sprzedanej licencji. Na bazie MSSF 15 spółka rozpoznaje przychód w oparciu o ocenę, czy licencja stanowi dla klienta prawo do dostępu, czy prawo do korzystania.

▪ **Usługi utrzymania i gwarancje**

W ramach kategorii licencje i usługi własne prezentowane są również przychody z własnych usług utrzymania, w tym także przychody z gwarancji. W ocenie Zarządu usługi takie stanowią co do zasady odrębne zobowiązanie do wykonania świadczenia, w przypadku którego klient korzysta z dostarczanych dóbr/usług, w miarę jak są one do niego dostarczane, co w konsekwencji powoduje rozpoznanie przychodu po stronie dostawcy w okresie świadczenia usługi.

Spółka w wielu przypadkach udziela również gwarancji na sprzedawane dobra i usługi. Spółka przeprowadziła analizę, w wyniku której ustaliła, że w jej działalności przeważają gwarancje spełniające definicję usługi – tj. są to gwarancje, które mają zakres szerszy niż tylko zapewnienie klienta, że dany produkt/usługa jest zgodny z ustaloną przez strony specyfikacją, tzw. gwarancje ponadstandardowe. Konkluzja o tym, że gwarancje mają charakter ponadstandardowy jest podejmowana zawsze, gdy Spółka na mocy umów zobowiązuje się do naprawy błędów w dostarczonym oprogramowaniu w ściśle ustalonym rygorze czasowym i/lub gdy gwarancja taka ma wymiar szerszy niż wymagane przez polskie prawo minimum. Fakt, iż Spółka zobowiązała się do gwarancji ponadstandardowej oznacza, że de facto świadczy dodatkową usługę. W rozumieniu MSSF 15 oznacza to więc dla Spółki konieczność ujęcia rozszerzonej gwarancji jako zobowiązania do wykonania świadczenia i przypisania do takiej usługi części ceny transakcyjnej z umowy. We wszystkich przypadkach, w których jednocześnie z gwarancją rozszerzoną świadczona jest usługa utrzymania, która co do zasady stanowi kategorię jeszcze obszerniejszą niż gwarancja rozszerzona, przychód rozpoznawany jest w czasie, ponieważ klient korzysta ze świadczonej usługi w miarę jej świadczenia przez dostawcę. W takich przypadkach Spółka niezmiennie dokonuje alokacji części ceny z umowy do usługi utrzymaniowej. Analogicznie w przypadkach, w których usługa gwarancyjna świadczona jest po zakończeniu projektu, któremu nie towarzyszy usługa utrzymania część ceny transakcyjnej i tym samym rozpoznanie części przychodów z umowy jest odroczone do momentu faktycznego świadczenia usługi gwarancyjnej.

W przypadku gwarancji, których zakres nie przekracza wymaganego prawem minimum, dla wynikających z nich przeszłych i niepewnych zobowiązań tworzone są rezerwy na naprawy gwarancyjne, których odzwierciedleniem po stronie wynikowej są koszty operacyjne.

b) Sprzedaż licencji i usług obcych

W ramach kategorii "Licencje i usługi obce" prezentowane są przychody z tytułu sprzedaży licencji obcych oraz ze świadczenia usług, które ze względów technologicznych lub prawnych muszą być realizowane przez podwykonawców (dotyczy to usług utrzymania sprzętu i licencji oraz outsourcingu świadczonych przez ich producentów). Przychody ze sprzedaży licencji obcych są co do zasady rozpoznawane jak przychody ze sprzedaży towarów, co oznacza, że w momencie przekazania kontroli nad licencją przychód ujmowany jest jednorazowo. Jednocześnie przychody z tytułu usług obcych, wśród których dominuje utrzymanie obce, rozpoznawane są przez okres świadczenia usługi dla klienta. Każdorazowo w przypadku sprzedaży usług i licencji obcych Spółka rozważa zagadnienie zleceniodawca - pośrednik, w większości przypadków konkluzja jest jednak taka, że to Spółka jest głównym zobowiązanym do realizacji tego obowiązku świadczenia i tym samym przychód rozpoznawany jest w wartości brutto. W przypadku konkluzji, że Spółka jest pośrednikiem, rozpoznawany jest wyłącznie przychód w wysokości marży.

c) Sprzedaż sprzętu

W kategorii przychody ze sprzedaży sprzętu prezentowane są przychody z tytułu umów z klientami na dostawę infrastruktury. Przychody w tej kategorii są zasadniczo rozpoznawane w momencie przekazania kontroli nad sprzętem. Nie dotyczy to jednak przypadków, gdy sprzęt nie stanowi świadczenia odrębnego od dostarczanych razem z nim usług, wówczas bowiem przychody z jego sprzedaży są elementem zobowiązania do wykonania świadczenia polegającego na dostawie kompleksowego systemu infrastrukturalnego. W Spółce takie kompleksowe projekty są jednak rzadkością - dominuje sprzedaż sprzętu na zasadzie dystrybucji.

W przypadku umów zawierających w sobie element świadczenia usługi oraz udostępniania sprzętu, spółka rozważyła czy takie umowy zawierają w sobie element leasingu (tj. czy na ich mocy spółka przekazuje prawo do kontroli zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie). Spółka nie zidentyfikowała elementów leasingu w umowach zawieranych z klientami.

Zmienne wynagrodzenie

Zgodnie z MSSF 15, jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, Spółka oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta i zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego.

Spółka jest stroną wielu umów, w przypadku których przewidziano kary umowne za niewykonanie lub nieprawidłowe wykonanie zobowiązań umownych. Spodziewane kary umowne mogą więc powodować, że wynagrodzenie, które w umowie określono w kwocie stałej, będzie jednak podlegać zmianom. W ramach szacowania wysokości wynagrodzenia, do którego Spółka jest uprawniona na podstawie umowy szacuje się w Spółce wartość oczekiwaną zapłaty uwzględniając prawdopodobieństwo zapłacenia takich kar umownych i innych elementów, które mogłyby potencjalnie zmienić wynagrodzenie. Wpływa to więc na pomniejszenie wartości przychodów. Poza karami umownymi nie występują znaczące inne czynniki mogące wpływać na wysokość wynagrodzenia (jak na przykład rabaty czy upusty) w przypadku, gdyby je jednak zidentyfikowano, również wpływałyby one na wysokość rozpoznawanych w Spółce przychodów.

Przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia

Spółka przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Spółki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Istotny element finansowania

Ustalając cenę transakcyjną, Spółka koryguje przyrzeczoną kwotę wynagrodzenia o zmianę wartości pieniądza w czasie, jeśli rozkład w czasie płatności uzgodniony przez strony umowy (w sposób wyraźny lub domyślny) daje klientowi lub Spółce istotne korzyści z tytułu finansowania przekazania dóbr lub usług klientowi. W takich okolicznościach uznaje się, że umowa zawiera istotny element finansowania.

Spółka stosuje wyjątek praktyczny dopuszczony w MSSF 15 i nie koryguje przyrzeczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeżeli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok.

Istotny element finansowania nie występuje w umowie z klientem m.in. wtedy, gdy różnica między przyrzeczoną wynagrodzeniem a ceną sprzedaży gotówkowej dobra lub usługi wynika z powodów innych niż udostępnienie finansowania klientowi lub Spółce oraz różnica między tymi kwotami jest proporcjonalna do jej przyczyny. Zazwyczaj ma to miejsce, gdy zgodnie z warunkami płatności klient Spółki może być zabezpieczony przed brakiem właściwego wywiązania się z części lub całości zobowiązań umownych przez drugą stronę umowy.

Koszty umów z klientami

Koszty pozyskania umowy (doprowadzenia do zawarcia umowy) to dodatkowe (przyrostowe) koszty pozyskania umowy ponoszone przez Spółkę w celu doprowadzenia do zawarcia umowy z klientem, których Spółka nie poniosłaby, jeżeli umowa nie zostałaby zawarta. Spółka ujmuje te koszty jako składnik aktywów, jeżeli spodziewa się, że koszty te odzyska. Okres amortyzacji aktywowanych kosztów z tytułu pozyskania umowy to okres, w którym Spółka wypełnia obowiązki świadczenia wynikające z tej umowy.

Z praktycznego punktu widzenia Spółka ujmuje dodatkowe koszty doprowadzenia do zawarcia umowy jako koszty w momencie ich poniesienia, tylko jeśli okres amortyzacji składnika aktywów, który w przeciwnym razie zostałby ujęty przez Spółkę, wynosi jeden rok lub krócej.

Koszty wykonania umowy to koszty poniesione w związku z wykonywaniem umowy zawartej z klientem. Spółka ujmuje te koszty jako składnik aktywów, gdy nie są objęte zakresem innego standardu (np. MSR 2 Zapasy, MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe lub MSR 38 Wartości niematerialne), oraz gdy spełniają one wszystkie następujące kryteria:

- a) koszty te są bezpośrednio powiązane z umową lub z przewidywaną umową z klientem,
- b) koszty te prowadzą do wytworzenia lub ulepszenia zasobów Spółki, które będą wykorzystywane do spełnienia (lub do dalszego spełniania) zobowiązań do wykonania świadczenia w przyszłości; oraz
- c) Spółka spodziewa się, że koszty te odzyska.

Składnik aktywów jest systematycznie amortyzowany w okresie przekazywania klientowi dóbr i usług, z którymi jest powiązany.

Inne zastosowane w Spółce wyjątki praktyczne

Spółka w uzasadnionych przypadkach stosuje również rozwiązanie praktyczne dozwolone przez MSSF 15 polegające na tym, że jeżeli Spółka ma prawo do otrzymania wynagrodzenia od klienta w kwocie, która odpowiada bezpośrednio wartości, jaką dla klienta ma świadczenie dotychczas wykonane przez Spółkę (na przykład w przypadku umowy o świadczenie usług, w ramach której jednostka nalicza klientowi stałą kwotę za każdą godzinę wykonanej usługi), Spółka może ująć przychód w kwocie, którą ma prawo zafakturować.

Przychody inne niż przychody z tytułu umów z klientami (nieobjęte MSSF 15)

Przychody inne niż przychody z tytułu umów z klientami Spółka uzyskuje przede wszystkim z usług wynajmu powierzchni biurowych. Spółka za każdym razem rozstrzyga czy na klienta zostało przeniesione całe ryzyko i korzyści wynikające z korzystania z wynajętej powierzchni biurowej. Najczęściej Spółka dochodzi do wniosku, że umowy najmu powierzchni mają charakter umów leasingu operacyjnego i rozpoznaje przychody z takich usług zgodnie z MSSF 16 (Spółka jako leasingodawca).

Spółka uzyskuje przychody m.in. z umów polegających na odpłatnym udostępnianiu klientom posiadanych przez Spółkę składników majątku (umowy leasingu). Zgodnie z MSSF 16 Spółka ocenia, czy w konsekwencji zawartej umowy na klienta

przeniesione zostało praktycznie całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z prawa własności aktywów i w konsekwencji dokonuje odpowiedniej klasyfikacji umów jako umowy leasingu operacyjnego lub finansowego.

Spółka jako leasingodawca

W dacie rozpoczęcia Spółka dokonuje klasyfikacji umów leasingu jako operacyjny lub finansowy. Umowy w których Spółka zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki z posiadania przedmiotu leasingu klasyfikowane są jako umowy leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingów operacyjnych ujmowane są liniowo poprzez okres leasingu jako przychody operacyjne.

Umowy podnajmu

Umowy podnajmu to takie w których Spółka występuje zarówno jako leasingobiorca i leasingodawca w stosunku do tego samego aktywa z tytułu prawa do użytkowania. Do takich umów stosowane są takie same kryteria klasyfikacji jakie stosuje leasingodawca. Jeżeli główny leasing jest leasingiem krótkoterminowym, Spółka klasyfikuje takie umowy najmu jako leasing operacyjny.

Szacunki i osądy

Tak jak zostało to opisane powyżej, Spółka realizuje zobowiązania do wykonania świadczenia, wśród których znaczną część, między innymi te polegające na dostarczeniu funkcjonalnego systemu IT, podlegają wycenie zgodnie ze stopniem zaawansowania. Wycena taka wymaga oszacowania pozostałych do poniesienia kosztów i przychodów w celu dokonania pomiaru stopnia zaawansowania prac na projekcie. Stopień zaawansowania prac ustala się jako stosunek poniesionych kosztów (zwiększających postęp realizacji prac) do kosztów planowanych lub stosunek przepracowanych robocizni w stosunku do całkowitego czasu pracy. Dokonanie wyceny i co za tym idzie rozpoznanie przychodu każdorazowo wymaga dokonania profesjonalnego osądu oraz znaczącej dozy szacunków.

Podobnie zaangażowania szacunków i profesjonalnego osądu wymaga określenie wartości oczekiwanej przychodów z tytułu umów z klientami, w przypadkach, gdy wynagrodzenie z umowy ma charakter zmienny, zazwyczaj polegający na określeniu w umowach kar za opóźnienia w dostawach systemów IT lub usług z nimi związanych.

Szacunki i profesjonalny osąd są również wykorzystywane przy alokacji ceny z umowy do poszczególnych obowiązków świadczenia. W istotnej skali dotyczy to zwłaszcza alokacji ceny do usługi gwarancji ponadstandardowej, która co do zasady nie jest wyodrębniana na poziomie umowy.

Szacunki w zakresie przychodów innych niż przychody z tytułu umów z klientami dotyczą oceny charakteru umów polegających na udostępnianiu składników majątku klientom (Spółka jako leasingodawca). Okres leasingu jest w przeważającej ilości przypadków krótszy niż zasadnicza część okresu ekonomicznej użyteczności udostępnianych składników majątku, a istotne ryzyka i korzyści wynikające z prawa własności składników majątkowych będących przedmiotem niniejszych umów nie zostały przeniesione na klientów Spółki, dlatego też Spółka doszła do wniosku, że umowy te mają charakter leasingu operacyjnego.

Klasyfikacja umów leasingowych (Spółka jako leasingodawca)

Spółka dokonuje klasyfikacji umów leasingu jako operacyjny lub finansowy w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki wynikające z posiadania przedmiotu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Przychody operacyjne w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównywalnym kształtowały się następująco:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Przychody operacyjne według rodzaju		
Oprogramowanie i usługi własne*	1 261,6	1 106,8
Oprogramowanie i usługi obce	99,4	72,1
Sprzęt i infrastruktura	19,1	23,9
Razem przychody operacyjne	1 380,1	1 202,8

*w tym przychody operacyjne z leasingu rozpoznane zgodnie z MSSF 16 w 2023 roku w kwocie 12,0 mln PLN, natomiast w 2022 roku w kwocie 11,8 mln PLN)

i. Struktura sprzedaży segmentów w rozbiciu na rodzaje przychodów

	Segment Finanse i Bankowość <i>mln PLN</i>	Segment Ochrona Zdrowia i Administracja Publiczna <i>mln PLN</i>	Segment Przedsiębiorstwa <i>mln PLN</i>	Pozostałe <i>mln PLN</i>	Razem <i>mln PLN</i>
12 miesięcy do 31 grudnia 2023					
Oprogramowanie i usługi własne*	413,7	626,3	193,1	28,5	1 261,6
Oprogramowanie i usługi obce	9,9	57,0	22,7	9,8	99,4
Sprzęt i infrastruktura	5,1	13,6	0,3	0,1	19,1
Razem przychody operacyjne	428,7	696,9	216,1	38,4	1 380,1
12 miesięcy do 31 grudnia 2022					
Oprogramowanie i usługi własne*	350,5	565,2	167,2	23,9	1 106,8
Oprogramowanie i usługi obce	2,9	54,7	12,5	2,0	72,1
Sprzęt i infrastruktura	0,1	23,2	0,5	0,1	23,9
Razem przychody operacyjne	353,5	643,1	180,2	26,0	1 202,8

* w tym przychody operacyjne z leasingu rozpoznane zgodnie z MSSF 16 w 2023 roku w kwocie 12,0 mln PLN, natomiast w 2022 roku w kwocie 11,8 mln PLN. Przychody prezentowane są w segmencie „Pozostałe”.

ii. Przychody z tytułu umów z klientami w przychodach operacyjnych ogółem według metody ujęcia w rachunku zysków i strat

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 <i>mln PLN</i>	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 <i>mln PLN</i>
Przychody z tytułu umów z klientami rozpoznawane zgodnie z MSSF 15		
Z tytułu dóbr i usług przekazywanych w miarę upływu czasu, w tym:	1 259,4	1 126,3
Segment Finanse i Bankowość	403,4	347,0
Segment Ochrona Zdrowia i Administracja Publiczna	643,0	594,0
Segment Przedsiębiorstwa	196,0	172,0
Segment Pozostałe	17,0	13,3
Z tytułu dóbr i usług przekazanych w określonym momencie, w tym:	108,7	64,7
Segment Finanse i Bankowość	25,3	6,5
Segment Ochrona Zdrowia i Administracja Publiczna	53,9	49,1
Segment Przedsiębiorstwa	20,1	8,2
Segment Pozostałe	9,4	0,9
Przychody operacyjne z leasingu rozpoznane zgodnie z MSSF 16	12,0	11,8
Razem przychody operacyjne	1 380,1	1 202,8

iii. Pozostałe zobowiązania do wykonania świadczenia

W tabeli poniżej przedstawiono informacje na temat łącznej ceny transakcyjnej przypisanej do pozostałych zobowiązań do wykonania świadczenia, które pozostały niespełnione (lub częściowo niespełnione) na koniec okresu sprawozdawczego. Spółka zastosowała praktyczny wyjątek, zgodnie z którym nie musi ona ujawniać informacji o cenie transakcyjnej przypisanej do niewykonanych zobowiązań, jeśli zobowiązanie do wykonania świadczenia stanowi część umowy, której przewidywany okres obowiązywania wynosi jeden rok lub krócej lub też Spółka ujmuje przychody z tytułu spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia w wysokości, którą ma prawo zafakturować.

Wartość niewykonanych zobowiązań, z których przychody będą rozpoznawane w kolejnych latach	31 grudnia 2023 roku
	<i>mIn PLN</i>
rok 2024*	430,5
rok 2025	124,2
rok 2026 i później	68,4
Razem	623,1

* W linii rok 2024 ujęta została jedynie kwota przypadająca na najbliższy rok z umów, które kończą się po 1 stycznia 2025 lub później, co oznacza, że kwota nie zawiera żadnych przychodów z umów, których data zakończenia przypada w trakcie roku 2024 lub z dniem jego zakończenia.

W okresie porównywalnym wartość niewykonanych zobowiązań, z których przychody będą rozpoznawane w kolejnych latach wynosiła:

Wartość niewykonanych zobowiązań, z których przychody będą rozpoznawane w kolejnych latach	31 grudnia 2022 roku
	<i>mIn PLN</i>
rok 2023*	460,9
rok 2024	174,6
rok 2025 i później	161,1
Razem	796,6

* W linii rok 2023 ujęta została jedynie kwota przypadająca na najbliższy rok z umów, które kończą się po 1 stycznia 2024 lub później, co oznacza, że kwota nie zawiera żadnych przychodów z umów, których data zakończenia przypada w trakcie roku 2023 lub z dniem jego zakończenia.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Spółka przeanalizowała łączną kwotę ceny transakcyjnej przypisanej do zobowiązań do wykonania świadczenia, które pozostały niespełnione (lub częściowo niespełnione) na koniec okresu sprawozdawczego. W efekcie przeprowadzonej analizy stwierdzono, iż na dzień 31 grudnia 2023 roku większość zobowiązań do wykonania świadczenia polegającego na dostawie kompleksowego systemu IT (wycenianych według stopnia zaawansowania) wynika z umów kończących się przed dniem lub dnia 31 grudnia 2024 roku. Podobnie w przypadku umów na utrzymanie systemów IT znaczącą większość stanowią umowy na czas nieokreślony z terminem wypowiedzenia krótszym niż 12 miesięcy lub umowy na czas określony kończące się przed dniem lub dnia 31 grudnia 2024 roku. W związku z powyższym Spółka uznaje takie zobowiązania do wykonania świadczenia za krótkoterminowe i tym samym podlegające opisanemu wyjątkowi praktycznemu. Oznacza to, że wskutek zastosowania wyjątku praktycznego w tabeli powyżej zaprezentowano w podziale na lata jedynie tę część zobowiązań, która dotyczy umów kończących się w 2025 roku lub później lub umów na czas nieokreślony z terminami wypowiedzenia dłuższymi niż rok.

iv. Struktura przychodów operacyjnych w podziale na kraje, w których zostały wygenerowane

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022
	<i>mIn PLN</i>	<i>mIn PLN</i>
Polska	1 352,0	1 177,1
Zagranica w tym:	28,1	25,7
Niemcy	12,1	12,7
Litwa	6,6	4,3
Słowacja	5,3	4,0
Belgia	0,7	0,5
Czechy	0,7	0,5
Austria	0,2	0,4
Luxemburg	0,1	0,4

Pozostałe	2,4	2,9
Razem	1 380,1	1 202,8

v. Minimalne przyszłe płatności leasingowe (Spółka jako leasingodawca)

W tabeli poniżej przedstawiono analizę terminów zapadalności przyszłych opłat leasingowych z tytułu leasingu operacyjnego, wykazując niezdyktowane opłaty leasingowe, które będą otrzymane przez Spółkę w przyszłości. W głównej mierze są to przychody z leasingu nieruchomości.

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Przyszłe niezdyktowane płatności leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego, w tym:		
w okresie krótszym niż 1 rok	2,6	0,9
od 1 do 2 roku	1,1	2,1
od 2 do 3 roku	0,4	-
od 3 do 4 roku	0,3	-
w okresie dłuższym niż 4 lat	0,1	0,4
Razem przyszłe płatności leasingowe	4,5	3,4

4.2. Struktura kosztów operacyjnych

Wybrane zasady rachunkowości

Spółka prowadzi ewidencję kosztów w układzie rodzajowym oraz w układzie kalkulacyjnym. Koszt własny sprzedaży obejmuje koszty bezpośrednio związane z nabyciem sprzedanych towarów i wytworzeniem sprzedanych usług. Koszty sprzedaży obejmują koszty handlowe i koszty marketingowe (w tym sponsoring). Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty związane z kierowaniem Spółką oraz koszty administracji.

Wartość odsprzedanych towarów, materiałów i usług obcych (COGS), to koszty zakupu sprzętu, licencji obcych i usług, które muszą być realizowane przez zasoby obce – najczęściej producentów oprogramowania lub sprzętu. Koszty te dotyczą przychodów obcych, czyli przychodów ze sprzedaży licencji i usług obcych oraz przychodów ze sprzedaży sprzętu.

Świadczenia na rzecz pracowników to wszystkie formy świadczeń jednostki oferowane w zamian za pracę wykonaną przez pracowników lub z tytułu rozwiązania stosunku pracy. W przypadku wykonywania przez pracownika pracy na rzecz Spółki, ujmuje się w wyniku przewidywaną niezdyktowaną wartość świadczeń pracowniczych, które zostaną wypłacone w zamian za tę pracę. Poza wynagrodzeniem koszty świadczeń na rzecz pracowników obejmują wszystkie płatne nieobecności, świadczenia wynikające z systemów premiowych występujących w Spółce, a także świadczenia po okresie zatrudnienia.

Koszty związane z funkcjonowaniem Pracowniczych Planów Emerytalnych (PPE) są to koszty świadczeń po okresie zatrudnienia w formie programu określonych składek i ujmowane są w pozycji Koszty świadczeń emerytalnych (odpowiednie zobowiązanie pokazywane jest w pozostałych zobowiązaniach).

W kosztach usług obcych ujęte są koszty outsourcingu zasobów ludzkich, koszty podwykonawców oraz koszty usług obcych nieprojektowych.

Szacunki i osądy

W związku z faktem, iż Spółka ujmuje koszty zgodnie z metodą memoriałową część kosztów ujętych w Rachunku zysków i strat, to koszty ujęte wskutek dokonania szacunków dotyczących na przykład spodziewanych kosztów związanych z systemem premiowym, którym objęta jest część pracowników Spółki.

Koszty działalności operacyjnej w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównywalnym kształtowały się następująco:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Koszty działalności operacyjnej		
Wartość odsprzedanych towarów, materiałów i usług obcych	(100,6)	(80,4)
Świadczenia na rzecz pracowników	(536,0)	(463,1)
Amortyzacja	(60,4)	(58,1)
Usługi obce	(373,2)	(305,3)
Pozostałe	(124,0)	(105,9)
Razem	(1 194,2)	(1 012,8)
Koszt własny sprzedaży	(1 041,6)	(864,7)
Koszty sprzedaży	(54,8)	(53,3)
Koszty ogólnego zarządu	(96,8)	(95,8)
Odpis (odwrócenie odpisu) z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług*	(1,0)	1,0
Razem	(1 194,2)	(1 012,8)

* w całości przypisane do Kosztu własnego sprzedaży

W kosztach usług obcych zostały ujęte koszty outsourcingu zasobów ludzkich w wysokości 189,3 mln PLN i koszty podwykonawców wykorzystywanych w projektach IT w kwocie 175,3 mln PLN w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2023 roku. W okresie porównywalnym koszty te wyniosły odpowiednio 141,1 mln PLN oraz 152,9 mln PLN.

W 2023 roku w pozycji 'Pozostałe' w kosztach działalności operacyjnej ujęto przede wszystkim koszty utrzymania majątku i samochodów służbowych w wysokości 89,3 mln PLN oraz koszty reklamy w wysokości 20,0 mln PLN. W okresie porównywalnym pozostałe koszty działalności operacyjnej zawierały głównie koszty utrzymania majątku i samochodów służbowych w wysokości 78,6 mln PLN oraz koszty reklamy w wysokości 18,7 mln PLN.

i. Koszty świadczeń na rzecz pracowników

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Wynagrodzenia	(442,1)	(384,3)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(36,3)	(27,9)
Koszty świadczeń emerytalnych	(47,7)	(43,1)
Inne świadczenia po okresie zatrudnienia	(0,6)	(0,7)
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	(9,3)	(7,1)
Razem koszty świadczeń pracowniczych	(536,0)	(463,1)
Koszt własny sprzedaży	(439,6)	(371,9)
Koszty sprzedaży	(30,6)	(29,0)
Koszty ogólnego zarządu	(65,8)	(62,2)
	(536,0)	(463,1)

ii. Uzgodnienie kosztów amortyzacji

Poniższa tabela prezentuje uzgodnienie odpisu amortyzacyjnego ujętego w rachunku zysków i strat z tabelami ruchu środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów z tytułu prawa do użytkowania:

	Nota	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Odpis amortyzacyjny za rok wynikający z tabeli ruchu środków trwałych	5.1	(25,8)	(26,6)
Odpis amortyzacyjny za rok wynikający z tabeli ruchu wartości niematerialnych	5.2	(23,3)	(22,2)
Odpis amortyzacyjny za rok wynikający z tabeli ruchu aktywów z tytułu prawa do użytkowania	5.3	(14,1)	(12,1)
Pomniejszenie kosztu amortyzacji z tytułu rozliczenia dotacji do wewnętrznie wytworzonych licencji		2,1	2,1
Kapitalizacja kosztów amortyzacji w ramach realizowanych projektów badawczo-rozwojowych		0,7	0,7
Razem odpis amortyzacyjny		(60,4)	(58,1)
Koszt własny sprzedaży		(51,7)	(50,0)
Koszty sprzedaży		(1,6)	(1,7)
Koszty ogólnego zarządu		(7,1)	(6,4)
Razem		(60,4)	(58,1)

4.3. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Wybrane zasady rachunkowości

W pozostałej działalności Spółka ujmuje przede wszystkim przychody i koszty niezwiązane z podstawową działalnością operacyjną w obszarze IT, w tym zysk lub stratę na sprzedaży aktywów trwałych.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównawczym kształtowały się następująco:

Pozostałe przychody operacyjne	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Zysk na sprzedaży aktywów trwałych i aktywów z tytułu prawa do użytkowania	1,9	4,5
Rozwiązanie rezerw	0,5	0,5
Otrzymane kary i odszkodowania	0,7	0,8
Pozostałe	0,1	0,3
Razem	3,2	6,1

Pozostałe koszty operacyjne	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Darowizny przekazane	(0,4)	(2,9)
Koszty napraw powypadkowych	(0,7)	(0,7)
Pozostałe	(0,2)	(0,3)
Razem	(1,3)	(3,9)

4.4. Przychody i koszty finansowe

Wybrane zasady rachunkowości

Przychody z odsetek stanowią głównie odsetki od inwestycji w instrumenty dłużne (w tym zwłaszcza udzielone pożyczki) oraz depozyty. Przychody te naliczane są w zamortyzowanym koszcie przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Pozostałe przychody odsetkowe stanowią odsetki od należności z tytułu dostaw i usług oraz rozliczone (odwijane) zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej dyskonto przychodów (należności).

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy do ich otrzymania (tj. najczęściej w tzw. dniu dywidendy lub w przypadku braku określenia takiego dnia w uchwale zgromadzenia wspólników w dniu podjęcia uchwały o podziale wyniku).

Koszty odsetek wynikające z uzyskanego przez Spółkę finansowania w tym, zobowiązań leasingowych są naliczane według zamortyzowanego kosztu.

Dodatnie i ujemne różnice kursowe prezentowane są netto (jako nadwyżka dodatnich nad ujemnymi lub odwrotnie).

Pozostałe koszty finansowe zawierają opłaty i prowizje bankowe, pozostałe koszty odsetkowe (odsetki od zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz rozliczone (odwijane) zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej dyskonto kosztów zobowiązań) i inne koszty finansowe nie ujęte w żadnej z powyższych kategorii.

Przychody finansowe w okresie 12 miesięcy zakończonych dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównywalnym kształtowały się następująco:

Przychody finansowe	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Przychody odsetkowe od inwestycji w instrumenty dłużne oraz depozyty wyceniane w zamortyzowanym koszcie	14,6	10,5
Pozostałe przychody odsetkowe	2,0	-
Dodatnie różnice kursowe	1,7	-
Dywidendy należne	215,8	191,3
Zyski ze sprzedaży instrumentów kapitałowych	-	0,9
Zyski z realizacji i/lub wyceny instrumentów pochodnych	0,9	7,2
Odwroćenie odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	-	7,5
Razem	235,0	217,4

Koszty finansowe w okresie 12 miesięcy zakończonych dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównywalnym kształtowały się następująco:

Koszty finansowe	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Koszty odsetek od kredytów bankowych oraz zobowiązań z tytułu dostaw i usług	(18,1)	(1,1)
Koszty odsetek od leasingu	(2,6)	(2,5)
Ujemne różnice kursowe	-	(6,7)
Odpis z tytułu utraty wartości inwestycji	(9,9)	(13,1)
Strata na sprzedaży akcji/udziałów w jednostki zależne	-	(0,6)
Pozostałe koszty finansowe	(1,2)	(0,9)
Razem	(31,8)	(24,9)

Na odpis z tytułu utraty wartości inwestycji składa się odpisanie inwestycji w spółce Dahliamatic Sp. z o.o. w wysokości 7,8 mln PLN oraz odpisanie inwestycji w spółce Asseco Innovation Fund Sp. z o.o. w wysokości 2,1 mln PLN.

4.5. Podatek dochodowy

Wybrane zasady rachunkowości

Spółka ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o zysk (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi.

Podatek dochodowy obejmuje podatek bieżący oraz odroczony. Bieżący podatek dochodowy jest to kwota ustalona na podstawie przepisów podatkowych, która jest naliczona od dochodu do opodatkowania za dany okres i ujmowana jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie zostało ono zapłacone lub należność, jeśli kwota dotychczas zapłacona z tytułu bieżącego podatku dochodowego przekracza kwotę do zapłaty. Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku

dochodowego traktowane są w całości jako długoterminowe i nie podlegają dyskontowaniu. Podlegają one kompensacie, jeżeli istnieje możliwość wyegzekwowania tytułu prawnego do przeprowadzenia kompensat ujmowanych kwot.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niewykorzystanej straty podatkowej jest ujmowany przez Spółkę w zakresie, w którym jest prawdopodobne, że będzie dostępny przyszły dochód do opodatkowania, od którego można odpisać nierozliczone straty podatkowe

Szacunki i osądy

Spółka ocenia na każdy dzień bilansowy możliwość realizacji aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Ocena ta wymaga zaangażowania profesjonalnego osądu i szacunków.

Zgodnie z KIMSF 23, jeżeli w ocenie Spółki jest prawdopodobne, że podejście Spółki do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych będzie zaakceptowane przez organ podatkowy, Spółka określa dochód do opodatkowania (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, niewykorzystane straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe z uwzględnieniem podejścia do opodatkowania planowanego lub zastosowanego w swoim zeznaniu podatkowym. Oceniając to prawdopodobieństwo, Spółka przyjmuje, że organy podatkowe uprawnione do skontrolowania i zakwestionowania sposobu traktowania podatkowego przeprowadzą kontrolę i będą miały dostęp do wszelkich informacji.

Jeżeli Spółka stwierdzi, że nie jest prawdopodobne, że organ podatkowy zaakceptuje podejście Spółki do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych, wówczas Spółka odzwierciedla skutki niepewności w ujęciu księgowym podatku w okresie, w którym to ustaliła. Spółka ujmuje zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego z wykorzystaniem jednej z dwóch niżej wymienionych metod, w zależności od tego, która z nich lepiej odzwierciedla sposób, w jaki niepewność może się zmaterializować:

- Spółka określa najbardziej prawdopodobny scenariusz – jest to pojedyncza kwota spośród możliwych wyników lub
- Spółka ujmuje wartość oczekiwaną – jest to suma kwot ważonych prawdopodobieństwem spośród możliwych wyników.

Główne składniki obciążenia wyniku z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (bieżącego i odroczonego):

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Bieżący podatek dochodowy oraz korekty lat ubiegłych	(55,2)	(35,9)
Odroczony podatek dochodowy	16,2	(8,2)
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(39,0)	(44,1)

W tabeli poniżej zaprezentowano kwotę bieżącego obciążenia podatkowego z tytułu podatku dochodowego za rok 2023 i 2022 ujętego w rachunku zysków i strat w podziale na rodzaje działalności oraz pozostałe pozycje:

Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Bieżący podatek dochodowy - działalność podstawowa w tym,	(43,8)	(24,8)
- działalność podlegająca uldze IP BOX	5,6	1,8
Bieżący podatek dochodowy - zyski kapitałowe	-	(3,7)
Korekty deklaracji CIT dotyczące ubiegłych okresów	(1,2)	0,2
Podatek od zagranicznych jednostek kontrolowanych (CFC)	(10,2)	(7,6)
Razem bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	(55,2)	(35,9)

Z dniem 15 lipca 2016 roku do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia

postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisów ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji. Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

Przepisy dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, podatku dochodowego od osób fizycznych, czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają częstym zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brak jest odniesienia do utrwalonej linii orzecznictwa. Obowiązujące przepisy nie zawsze są jednoznaczne, co dodatkowo powoduje rozbieżności w ich interpretacji. Rozliczenia podatkowe są przedmiotem kontroli organów podatkowych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w rozliczeniach podatkowych, podatnik zobowiązany jest do uiszczenia kwoty zaległości wraz z należnymi odsetkami ustawowymi. Zapłata zaległych zobowiązań nie zawsze zwalnia z odpowiedzialności karno-skarbowej. Opisane zjawiska powodują, że rozliczenia podatkowe są obarczone stosunkowo wysokim ryzykiem. Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli przez okres pięciu lat, licząc od końca roku, w którym zostały złożone deklaracje podatkowe. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organy skarbowe.

Poniżej zaprezentowano uzgodnienie podatku dochodowego do wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej.

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022
Wynik finansowy brutto	391,0	384,7
Obowiązująca stawka podatku dochodowego od osób prawnych	19%	19%
Podatek dochodowy według obowiązującej ustawowej stawki podatkowej	74,3	73,1
Dywidendy otrzymane od spółek zależnych i stowarzyszonych	(39,1)	(31,7)
IP BOX – różnica wynikająca z zastosowania innej stawki	(15,4)	(5,3)
Koszty dotyczące przychodów z dywidend zwolnionych z opodatkowania	2,4	2,8
Ulga B+R	(3,5)	(3,6)
CIT (różnica pomiędzy podatkiem zaksięgowanym a szacunkiem podatku do zadeklarowania, dotyczącą roku ubiegłego)	0,1	(0,9)
Odwrocenie odpis aktualizujący pożyczkę	-	(1,4)
Odpis aktualizujący wartość inwestycji w jednostkę zależną	1,9	2,5
Podatek u źródła	-	(1,2)
Podatek od zagranicznych jednostek kontrolowanych (CFC)	10,2	7,6
Sprzedaż akcji i udziałów	-	(0,8)
Odpis aktywa (strata podatkowa, odsetki od kredytu) koszyk kapitałowy	2,5	-
Pozostałe różnice trwałe	5,6	3,0
Podatek dochodowy według efektywnej stawki podatkowej	39,0	44,1
Efektywna stawka podatku dochodowego	10,0%	11,5%

Spółka realizowała prace badawczo – rozwojowe, w wyniku których zostało wytworzone prawo własności intelektualnej tj. autorskie prawo do programu komputerowego, które zostało uznane za kwalifikowane prawo IP w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych. Osiągnięty przez Spółkę w 2023 roku dochód z opłat lub należności wynikających z umów dotyczących kwalifikowanego IP, przemnożony przez wskaźnik Nexus, został opodatkowany preferencyjną stawką CIT w ramach tzw. ulgi IP Box wynoszącą 5%. Do przychodów z kwalifikowanych IP zaliczane są przychody z tytułu: opłat lub należności wynikających z umowy licencyjnej, która dotyczy kwalifikowanego prawa własności intelektualnej; sprzedaży kwalifikowanego prawa własności intelektualnej; kwalifikowanego prawa własności intelektualnej uwzględnionego w cenie sprzedaży produktu lub usługi.

Aktywo podatkowe z tytułu podatku odroczonego dotyczące strat podatkowych, które nie zostało rozpoznane, wynosiło na dzień 31 grudnia 2023 roku 2,5 mln PLN. Brak rozpoznania wynikał głównie z braku możliwości realizacji straty podatkowej Spółki oraz odsetek od kredytu w części alokowanej do kosztów z koszyka kapitałowego.

W poniższej tabeli zaprezentowano informację dotyczącą aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz wpływu zmian tych sald na dochody całkowite.

	Rezerwa z tytułu podatku odroczonego		Aktywa z tytułu podatku odroczonego		Podatek odroczonej ujęty w dochodach całkowitych	
	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Rzeczowe aktywa trwałe	12,7	12,5	6,7	6,8	(0,3)	2,4
Wartości niematerialne	22,6	24,4	-	-	1,8	(2,9)
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	14,6	11,1	-	-	(3,5)	1,0
Pozostałe aktywa	0,4	0,3	0,8	0,9	(0,2)	(1,4)
Zapasy	-	-	0,1	0,1	-	-
Rozliczenia międzyokresowe kosztów (czynne)	8,6	8,9	14,8	10,2	4,9	5,0
Należności z tytułu dostaw i usług	0,5	0,3	1,7	1,6	(0,1)	1,8
Aktywa z tytułu umów z klientami	32,8	43,3	-	-	10,5	(16,7)
Pozostałe należności i środki pieniężne	0,6	0,5	2,7	0,9	1,7	0,2
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	3,1	3,1	-	-	-	(3,1)
Kredyty bankowe	0,4	-	1,0	-	0,6	-
Rezerwy	-	-	3,1	2,0	1,1	0,5
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	1,0	4,2	(3,2)	(0,1)
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	-	-	17,8	16,0	1,8	1,1
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	-	17,6	14,4	3,2	(0,4)
Pozostałe zobowiązania	-	-	-	1,7	(1,7)	1,7
Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów	-	-	8,9	8,0	0,9	2,7
Strata możliwa do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania	-	-	1,5	-	1,5	-
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	96,3	104,4	-	-	8,1	(12,0)
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	-	-	77,7	66,8	10,9	3,8
Odpis dotyczący braku możliwości realizacji aktywa z tytułu podatku odroczonego			(2,5)	-	(2,5)	-
Aktywa (+) /Rezerwa (-) netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(21,1)	(37,6)				
Zmiana podatku odroczonego w okresie sprawozdawczym, w tym:					16,5	(8,2)
zmiana podatku odroczonego ujęta bezpośrednio w pozostałych dochodach całkowitych					0,3	-
zmiana podatku odroczonego ujęta w rachunku zysków i strat					16,2	(8,2)

4.6. Zysk przypadający na jedną akcję

Wybrane zasady rachunkowości

Podstawowy zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto z działalności kontynuowanej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Rozwodniony zysk netto na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto z działalności kontynuowanej za dany okres przez sumę średniej ważonej liczby akcji w danym okresie sprawozdawczym i wszystkich potencjalnych akcji nowych emisji.

W związku z zakupem w dniu 21 września 2023 roku 14 808 872 sztuk akcji własnych, średnioważoną liczbę akcji zwykłych wyliczono w następujący sposób:

- w okresie od 1 stycznia do 20 września 2023 roku do wyliczeń uwzględniono 83 000 303 szt. akcji,
- w okresie od 21 września do 31 grudnia 2023 roku do wyliczeń uwzględniono 68 191 431 szt. akcji.

W oparciu o powyższe założenia w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2023 roku wyliczono średnioważoną liczbę akcji na poziomie 78 861 933 szt.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz ilości akcji, które posłużyły do wyliczenia zysku na jedną akcję:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję (w sztukach)	78 861 933	83 000 303
Zysk netto za okres sprawozdawczy (w milionach PLN)	352,0	340,6
Zysk netto przypadający na jedną akcję (w PLN)	4,46	4,10

4.7. Informacja dotycząca wypłaconej dywidendy

W dniu 30 maja 2023 roku odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Asseco Poland S.A., które postanowiło zysk netto wypracowany w roku obrotowym 2022 w kwocie 340,6 mln PLN podzielić w następujący sposób: część zysku netto w kwocie 290,5 mln PLN przeznaczyć do podziału między Akcjonariuszy, tj. na wypłatę dywidendy po 3,50 PLN na jedną akcję oraz pozostałą część zysku netto w kwocie 50,1 mln PLN przekazać na kapitał zapasowy. Dzień dywidendy ustalano na dzień 19 czerwca 2023 roku, a dzień wypłaty dywidendy na dzień 28 czerwca 2023 roku.

W dniu 25 maja 2022 roku odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Asseco Poland S.A., które postanowiło zysk netto wypracowany w roku obrotowym 2021 w kwocie 320,9 mln PLN podzielić w następujący sposób: część zysku netto w kwocie 278,9 mln PLN przeznaczyć do podziału między Akcjonariuszy, tj. na wypłatę dywidendy po 3,36 PLN na jedną akcję oraz pozostałą część zysku netto w kwocie 42,0 mln PLN przekazać na kapitał zapasowy. Dzień dywidendy ustalano na dzień 10 czerwca 2022 roku, a dzień wypłaty dywidendy na dzień 21 czerwca 2022 roku.

V. Noty objaśniające do bilansu

5.1. Rzeczowe aktywa trwałe

Wybrane zasady rachunkowości

Początkowe ujęcie i wycena

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu nadanego do użytkowania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria ich ujęcia na wartości aktywów. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do użytkowania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia. Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, dla których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częściami składową są również koszty generalnych remontów.

Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze środków trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie występują lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów jest przypisany. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się jako element kosztów operacyjnych.

Usunięcie z bilansu

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Środki trwałe w budowie

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu składnika aktywów, który wymaga znacznego czasu niezbędnego do przygotowania go do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży, Spółka aktywuje jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Wszystkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty okresu, w którym je poniesiono.

Szacunki i osqdy

Spółka ocenia na każdy dzień bilansowy czy zaistniały obiektywne przesłanki mogące wskazywać na utratę wartości danego składnika rzeczowych aktywów trwałych. Dodatkowo na koniec każdego roku obrotowego Spółka weryfikuje okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów. Okresy użytkowania zostały zaprezentowane w tabeli poniżej:

	Okres (w latach)
Budynki	50
Komputery i inny sprzęt biurowy	3-7
Środki transportu	4-5
Pozostałe środki trwałe	2-40
Inwestycje w obcym środku trwałym	3-10

Grunty posiadają nieograniczony okres użytkowania i dlatego nie podlegają amortyzacji.

Spółka minimum corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków dotyczących szacowanego okresu użytkowania danego składnika aktywów.

W 2023 roku nie dokonano istotnych zmian w stosowanych przez Spółkę stawkach amortyzacyjnych w użytkowanych środkach trwałych.

Tabela ruchów rzeczowych aktywów trwałych w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównywalnym

	Grunty i budynki	Komputery i inny sprzęt biurowy	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2023 roku	248,4	142,1	30,9	24,4	3,5	449,3
Zwiększenia stanu, z tytułu:	1,4	15,8	9,8	0,9	8,5	36,4
Zakupu i modernizacji	0,3	9,7	7,8	0,5	8,5	26,8
Przesunięcia ze środków trwałych w budowie	1,1	6,1	2,0	0,4	-	9,6
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	(0,3)	(3,7)	(7,8)	(0,2)	(9,6)	(21,6)
Sprzedaży	(0,3)	(3,5)	(7,7)	(0,1)	-	(11,6)
Likwidacji	-	(0,2)	(0,1)	(0,1)	-	(0,4)
Przesunięcia ze środków trwałych w budowie na środki trwałe	-	-	-	-	(9,6)	(9,6)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2023 roku	249,5	154,2	32,9	25,1	2,4	464,1
Wartość umorzenia na dzień 1 stycznia 2023 roku	(51,3)	(87,8)	(9,4)	(11,2)	-	(159,7)
Zwiększenia stanu, z tytułu:	(5,7)	(13,9)	(3,1)	(3,1)	-	(25,8)
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	(5,7)	(13,9)	(3,1)	(3,1)	-	(25,8)
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	-	3,7	4,2	0,2	-	8,1
Sprzedaży	-	3,5	4,2	0,1	-	7,8
Likwidacji	-	0,2	-	0,1	-	0,3
Wartość umorzenia na dzień 31 grudnia 2023 roku	(57,0)	(98,0)	(8,3)	(14,1)	-	(177,4)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2023 roku	197,1	54,3	21,5	13,2	3,5	289,6
<i>w tym wartość bilansowa netto rzeczowych aktywów trwałych objętych leasingiem operacyjnym</i>	<i>48,9</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>48,9</i>
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2023 roku	192,5	56,2	24,6	11,0	2,4	286,7
<i>w tym wartość bilansowa netto rzeczowych aktywów trwałych objętych leasingiem operacyjnym</i>	<i>41,1</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>41,1</i>

	Grunty i budynki	Komputery i inny sprzęt biurowy	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2022 roku	282,8	148,3	26,0	18,9	6,8	482,8
Zwiększenia stanu, z tytułu:	0,8	12,2	11,2	7,1	5,8	37,1
Zakupu i modernizacji	0,4	10,2	9,6	1,4	5,8	27,4
Przesunięcia ze środków trwałych w budowie	0,4	1,2	1,6	5,7	-	8,9
Wykupu aktywa z tytułu prawa do użytkowania	-	0,8	-	-	-	0,8
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	-	(17,0)	(6,3)	(1,1)	(9,1)	(33,5)
Sprzedaży	-	(3,3)	(6,3)	(0,8)	-	(10,4)
Likwidacji	-	(13,7)	-	(0,3)	(0,2)	(14,2)
Przesunięcia ze środków trwałych w budowie na środki trwałe	-	-	-	-	(8,9)	(8,9)
Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(35,2)	(1,4)	-	(0,5)	-	(37,1)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2022 roku	248,4	142,1	30,9	24,4	3,5	449,3
Wartość umorzenia na dzień 1 stycznia 2022 roku	(63,3)	(90,5)	(10,0)	(9,6)	-	(173,4)
Zwiększenia stanu, z tytułu:	(6,5)	(15,2)	(2,8)	(2,9)	-	(27,4)
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	(6,5)	(14,4)	(2,8)	(2,9)	-	(26,6)
Wykupu aktywa z tytułu prawa do użytkowania	-	(0,8)	-	-	-	(0,8)
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	-	16,8	3,4	0,8	-	21,0
Sprzedaży	-	3,2	3,4	0,6	-	7,2
Likwidacji	-	13,6	-	0,2	-	13,8
Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	18,5	1,1	-	0,5	-	20,1
Wartość umorzenia na dzień 31 grudnia 2022 roku	(51,3)	(87,8)	(9,4)	(11,2)	-	(159,7)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2022 roku	219,5	57,8	16,0	9,3	6,8	309,4
w tym wartość bilansowa netto rzeczowych aktywów trwałych objętych leasingiem operacyjnym	49,1	-	-	-	-	49,1
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2022 roku	197,1	54,3	21,5	13,2	3,5	289,6
w tym wartość bilansowa netto rzeczowych aktywów trwałych objętych leasingiem operacyjnym	48,9	-	-	-	-	48,9

5.2. Wartości niematerialne

Wybrane zasady rachunkowości

Nabyte wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w ramach oddzielnej transakcji są ujmowane według ceny nabycia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia.

Wartość firmy

Wartość firmy to składnik aktywów reprezentujący przyszłe korzyści ekonomiczne powstające z aktywów nabytych w ramach połączenia przedsięwzięć, których nie można pojedynczo zidentyfikować ani osobno ująć.

W sprawozdaniu jednostkowym wartość firmy to wartość powstała z połączeń jednostek gospodarczych znajdujących się pod wspólną kontrolą. Wartość ta została pierwotnie wyliczona jako nadwyżka zapłaconej ceny nad przejętymi, możliwymi do zidentyfikowania aktywami netto, a w księgach jednostkowych ujęta została na moment fuzji przejętych jednostek.

Połączenie jednostek gospodarczych pod wspólną kontrolą to połączenie jednostek gospodarczych, w ramach którego wszystkie łączące się podmioty znajdują się ostatecznie pod kontrolą tej samej strony lub stron zarówno przed, jak i po połączeniu oraz kontrola ta nie jest tymczasowa. W szczególności, chodzi tu o takie transakcje, jak transfer spółek lub przedsięwzięć pomiędzy jednostkami Spółki lub połączenie jednostki dominującej z jej jednostką zależną.

Do rozliczenia skutków połączeń pomiędzy jednostkami znajdującymi się pod wspólną kontrolą Spółka stosuje metodę łączenia udziałów, która zakłada, że:

- aktywa i zobowiązania łączących się jednostek wycenione są w wartościach bilansowych pochodzących ze sprawozdań skonsolidowanych Spółki. Oznacza to, że wartość firmy rozpoznawana wcześniej w sprawozdaniu skonsolidowanym oraz wszystkie inne wartości niematerialne rozpoznane w ramach procesu rozliczania połączenia są przenoszone do sprawozdania jednostkowego;
- koszty transakcyjne związane z połączeniem są odnoszone do rachunku zysków i strat (koszty finansowe);
- wzajemne salda należności/zobowiązań są eliminowane;
- jakakolwiek różnica pomiędzy kwotą zapłaconą lub przekazaną i objętymi aktywami netto (w wartościach pochodzących ze sprawozdań skonsolidowanych) jest odzwierciedlona w kapitałach własnych jednostki przejmującej (kwota osadzona w kapitale nie stanowi elementu kapitału zapasowego, stąd nie podlega podziałowi);
- rachunek zysków i strat prezentuje wyniki połączonych jednostek od momentu, kiedy nastąpiło połączenie a dane za wcześniejsze okresy nie są przekształcane.

W przypadku przekształceń polegających na wniesieniu aportem inwestycji w jedną jednostkę zależną do drugiej jednostki zależnej lub połączenia dwóch jednostek zależnych od Spółki Asseco Poland S.A., następuje jedynie przeksięgowanie wartości inwestycji w przejmowaną jednostkę zależną na wartość inwestycji w przejmującą jednostkę zależną. Tym samym przeniesienie jednej jednostki zależnej pod drugą jednostkę zależną nie ma wpływu na wynik finansowy Spółki.

Znak towarowy „Asseco”

Wartość niematerialna w postaci znaku towarowego ASSECO została uznana przez Zarząd za wartość niematerialną o nieokreślonym okresie użytkowania. Tym samym wartość ta nie podlega amortyzacji i jest corocznie testowana pod kątem ewentualnej utraty wartości.

Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie

Spółka prezentuje w odrębnych kategoriach produkty końcowe projektów rozwojowych („oprogramowanie wytworzone we własnym zakresie”) oraz produkty, których proces wytwórczy nie został jeszcze ukończony („koszty niezakończonych projektów rozwojowych”). Składnik wartości niematerialnych wytworzony we własnym zakresie w wyniku prac rozwojowych (lub realizacji etapu prac rozwojowych przedsięwzięcia prowadzonego we własnym zakresie) jest ujmowany wtedy i tylko wtedy, gdy Spółka jest w stanie wykazać:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się on do użytkowania lub sprzedaży;
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych;
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych;
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne;
- dostępność odpowiednich środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych;
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Koszt wytworzenia składnika wartości niematerialnych we własnym zakresie jest sumą nakładów poniesionych od dnia, w którym po raz pierwszy dany składnik wartości niematerialnych spełni kryteria ujmowania opisane powyżej. Nie podlegają aktywowaniu wartości nakładów ujętych uprzednio w kosztach. Koszt wytworzenia składnika wartości niematerialnych we własnym zakresie obejmuje nakłady, które mogą być bezpośrednio przyporządkowane czynnościom tworzenia, produkcji i przystosowania składnika aktywów do użytkowania w sposób zamierzony przez kierownictwo.

Do kosztów tych zalicza się przede wszystkim: koszty świadczeń na rzecz pracowników, nakłady na materiały i usługi wykorzystane lub bezpośrednio zużyte przy realizacji projektu, koszty amortyzacji sprzętu wykorzystywanego w procesie wytwórczym oraz koszty powierzchni biurowej, która jest zagospodarowana przez zespół wytwórczy.

Do momentu zakończenia prac rozwojowych, skumulowane koszty pozostające w bezpośrednim związku z tymi pracami prezentuje się jako „Koszty niezakończonych projektów rozwojowych”. W momencie ukończenia prac rozwojowych, gotowy efekt prowadzonego procesu wytwórczego jest przenoszony do kategorii „Oprogramowanie wytworzone we własnym zakresie” i od tego momentu Spółka rozpoczyna amortyzowanie wytworzonego we własnym zakresie oprogramowania. Koszty prac rozwojowych spełniające powyższe kryteria są skapitalizowane i pomniejszone na bilansie o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady dotyczące zakończonych już prac rozwojowych są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są przynajmniej raz w roku oraz zawsze, gdy istnieją ku temu przesłanki poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania, wartości, które nie są użytkowane oraz pozostałe wartości niematerialne są poddawane testom na utratę wartości, jeżeli istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata ich wartości. Jeżeli wartość bilansowa przekracza szacowaną wartość możliwą do odzyskania (wyższa z następujących dwóch wartości – ceny sprzedaży netto lub wartości użytkowej), wartość tych aktywów obniżana jest do poziomu wartości odzyskiwalnej.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych w momencie jego wysięgowania.

Szacunki i osądy

Spółka ocenia na każdy dzień bilansowy czy zaistniały obiektywne przesłanki mogące wskazywać na utratę wartości danego składnika wartości niematerialnych, co opisano w punkcie 5.5 poniżej.

Okres użytkowania wartości niematerialnych zostaje oceniony i uznany za ograniczony lub nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania amortyzuje się metodą liniową w oparciu o szacowany okres ich użytkowania, a koszty amortyzacji są ujmowane w rachunku zysków i strat zgodnie z miejscem ich powstawania.

Okresy użytkowania zostały zaprezentowane w tabeli poniżej:

Typ	Okres (w latach)
Nabyte licencje i oprogramowanie	2-10
Koszty prac badawczo - rozwojowych	2-15
Relacje z klientami	14-19
Inne	4-18

Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. W 2023 roku nie dokonano istotnych zmian w stosowanych przez Spółkę stawkach amortyzacyjnych w użytkowanych wartościach niematerialnych.

Koszty wytworzenia składnika wartości niematerialnych we własnym zakresie są określane i kapitalizowane zgodnie z polityką rachunkowości Spółki. Określenie momentu rozpoczęcia kapitalizacji kosztów jest przedmiotem profesjonalnego osądu kierownictwa co do możliwości (technologicznej oraz ekonomicznej) ukończenia realizowanego projektu. Moment ten jest wyznaczany przez osiągnięcie etapu (kamienia milowego) projektu, w którym Spółka ma uzasadnioną pewność, że jest w stanie ukończyć dany składnik wartości niematerialnych tak, aby nadawał się on do użytkowania lub sprzedaży oraz że przyszłe korzyści ekonomiczne osiągnięte w wyniku użytkowania lub sprzedaży przekroczą koszt wytworzenia danego składnika wartości niematerialnych.

Tym samym określając wartość kosztów, które mogą podlegać kapitalizacji, Zarząd dokonuje oszacowania wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych wygenerowanych przez dany składnik wartości niematerialnych.

Corocznie oraz na każdy dzień bilansowy, na który występuje odpowiednia przesłanka, wartość firmy oraz wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania i wartości niematerialne w budowie poddawane są testowi na utratę wartości. Dokonanie takiego testu wymaga oszacowania wartości odzyskiwalnej ośrodka generującego przepływy pieniężne i dokonywane jest najczęściej poprzez metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych co wiąże się z potrzebą dokonania szacunków w zakresie przyszłych przepływów pieniężnych, zmian stanu kapitału obrotowego oraz średnioważonego kosztu kapitału.

Decyzja o uznaniu okresu ekonomicznej użyteczności znaku za nieokreślony wynika z oczekiwania Zarządu, iż znak ten będzie się przyczyniał do wypracowywania przez Spółkę przepływów pieniężnych netto w przyszłości przez nieokreślony czas.

Wartości niematerialne rozpoznane w ramach rozliczenia połączenia

Poniższa tabela prezentuje wartości niematerialne rozpoznane w ramach rozliczenia połączenia Asseco Poland S.A. z innymi spółkami:

	Relacje z klientami	Wytworzone oprogramowanie	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2023 roku:			
Wartość brutto	127,0	60,1	187,1
Umorzenie	(101,6)	(60,1)	(161,7)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2023 roku	25,4	-	25,4
Na dzień 31 grudnia 2023 roku:			
Wartość brutto	120,2	60,1	180,3
Umorzenie	(101,2)	(60,1)	(161,3)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2023 roku	19,0	-	19,0
Odpis amortyzacyjny za okres sprawozdawczy	(6,4)	-	(6,4)
Na dzień 1 stycznia 2022 roku:			
Wartość brutto	127,0	60,1	187,1
Umorzenie	(95,3)	(60,0)	(155,3)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2022 roku	31,7	0,1	31,8
Na dzień 31 grudnia 2022 roku:			
Wartość brutto	127,0	60,1	187,1
Umorzenie	(101,6)	(60,1)	(161,7)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2022 roku	25,4	-	25,4
Odpis amortyzacyjny za okres sprawozdawczy	(6,3)	(0,1)	(6,4)

Tabela ruchów wartości niematerialnych w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównywalnym:

	Wartość firmy	Oprogramowanie i licencje wytworzone we własnym zakresie	Koszty niezakończonych prac badawczo-rozwojowych	Zakupione oprogramowanie komputerowe, patenty, licencje i inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne rozpoznane w ramach rozliczenia połączenia	Znak towarowy "ASSECO"	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2023 roku	2 017,1	158,3	41,2	120,5	187,1	137,6	2 661,8
Zwiększenia stanu, z tytułu:	-	30,2	14,2	5,0	3,2	-	52,6
Zakupu i modernizacji	-	-	-	5,0	-	-	5,0
Kapitalizacji kosztów projektów badawczo-rozwojowych	-	-	14,2	-	-	-	14,2
Przeniesienia z kosztów niezakończonych prac badawczo-rozwojowych	-	30,2	-	-	-	-	30,2
Odpisu aktualizującego	-	-	-	-	3,2	-	3,2
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	-	(6,4)	(30,2)	(12,2)	(10,0)	-	(58,8)
Likwidacji	-	(6,4)	-	(12,2)	(10,0)	-	(28,6)
Przeniesienie do oprogramowania wytworzonego we własnym zakresie	-	-	(30,2)	-	-	-	(30,2)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2023 roku	2 017,1	182,1	25,2	113,3	180,3	137,6	2 655,6
Wartość umorzenia i odpisów aktualizujących na dzień 1 stycznia 2023 roku	(80,2)	(90,9)	(9,4)	(107,6)	(161,7)	-	(449,8)
Zwiększenia stanu, z tytułu:	-	(16,8)	(0,5)	(3,5)	(6,4)	-	(27,2)
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	-	(13,4)	-	(3,5)	(6,4)	-	(23,3)
Odpisu aktualizującego	-	(3,4)	(0,5)	-	-	-	(3,9)
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	-	6,4	-	11,9	10,0	-	28,3
Likwidacji	-	6,4	-	8,6	6,8	-	21,8
Odpisu aktualizującego	-	-	-	3,3	-	-	3,3
Wartość umorzenia i odpisów aktualizujących na dzień 31 grudnia 2023 roku	(80,2)	(101,3)	(9,9)	(99,2)	(161,3)	-	(451,9)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2023 roku	1 936,9	67,4	31,8	12,9	25,4	137,6	2 212,0
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2023 roku	1 936,9	80,8	15,3	14,1	19,0	137,6	2 203,7

	Wartość firmy	Oprogramowanie i licencje wytworzone we własnym zakresie	Koszty niezakończonych prac badawczo-rozwojowych	Zakupione oprogramowanie komputerowe, patenty, licencje i inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne rozpoznane w ramach rozliczenia połączenia	Znak towarowy "ASSECO"	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2022 roku	2 017,1	144,9	27,6	119,6	187,1	137,6	2 633,9
Zwiększenia stanu, z tytułu:	-	13,4	27,0	3,4	-	-	43,8
Zakupu i modernizacji	-	-	-	3,4	-	-	3,4
Kapitalizacja kosztów projektów badawczo-rozwojowych	-	-	27,0	-	-	-	27,0
Przeniesienie z kosztów niezakończonych prac badawczo-rozwojowych	-	13,4	-	-	-	-	13,4
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	-	-	(13,4)	(2,5)	-	-	(15,9)
Sprzedaż	-	-	-	(0,1)	-	n/d	(0,1)
Likwidacji	-	-	-	(2,4)	-	-	(2,4)
Przeniesienie do oprogramowania wytworzonego we własnym zakresie	-	-	(13,4)	-	-	-	(13,4)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2022 roku	2 017,1	158,3	41,2	120,5	187,1	137,6	2 661,8
Wartość umorzenia i odpisów aktualizujących na dzień 1 stycznia 2022 roku	(80,2)	(78,0)	(9,4)	(105,8)	(155,3)	-	(428,7)
Zwiększenia stanu, z tytułu:	-	(12,9)	-	(4,3)	(6,4)	-	(23,6)
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	-	(11,5)	-	(4,3)	(6,4)	-	(22,2)
Odpisu aktualizującego	-	(1,4)	-	-	-	-	(1,4)
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	-	-	-	2,5	-	-	2,5
Sprzedaż	n/d	-	-	0,1	-	n/d	0,1
Likwidacji	-	-	-	2,4	-	-	2,4
Wartość umorzenia na dzień 31 grudnia 2022 roku	(80,2)	(90,9)	(9,4)	(107,6)	(161,7)	-	(449,8)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2022 roku	1 936,9	66,9	18,2	13,8	31,8	137,6	2 205,2
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2022 roku	1 936,9	67,4	31,8	12,9	25,4	137,6	2 212,0

Największy udział w saldzie wartości niematerialnych ma wartość firmy powstała w wyniku połączeń, jakie miały miejsce w latach 2007-2020. Na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku wartość powstała w wyniku połączeń wynosiła 1 936,9 mln PLN.

Wartość firmy jest zaalokowana do następujących segmentów operacyjnych, które są traktowane jako ośrodki wypracowujące przepływy pieniężne:

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
	mln PLN	mln PLN
Wartość firmy przypisana do segmentu „Finanse i Bankowość”	896,8	896,8
Wartość firmy przypisana do segmentu „Administracja Publiczna”	859,1	859,1
Wartość firmy przypisana do segmentu „Przedsiębiorstwa”	181,0	181,0
Wartość firmy prezentowana w wartościach niematerialnych	1 936,9	1 936,9

Wartość firmy testowana jest na utratę wartości zawsze, kiedy zachodzą przesłanki takiej utraty wartości jednak nie rzadziej niż raz do roku. Ocena okoliczności i przesłanek mogących wskazywać na konieczność przeprowadzenia testu została opisana na datę 31 grudnia 2023 roku w punkcie 5.5 not objaśniających do niniejszego sprawozdania.

Koszty niezakończonych prac rozwojowych

W roku zakończonym 31 grudnia 2023 roku skapitalizowane koszty nakładów na prace rozwojowe wyniosły 14,2 mln PLN, z czego 6,1 mln PLN w ramach segmentu „Finanse i Bankowość”, 2,8 mln PLN w segmencie „Ochrona Zdrowia i Administracja Publiczna” oraz 5,3 mln PLN w segmencie „Przedsiębiorstwa”. W roku zakończonym 31 grudnia 2022 roku skapitalizowane koszty nakładów na prace rozwojowe wyniosły 27,0 mln PLN, z czego 8,9 mln PLN w ramach segmentu „Finanse i Bankowość”, 7,1 mln PLN w segmencie „Ochrona Zdrowia i Administracja Publiczna” oraz 11,0 mln PLN w segmencie „Przedsiębiorstwa”.

Spółka przeanalizowała niezakończone prace rozwojowe pod kątem utraty wartości i uznała, że prace są realizowane zgodnie z planami i nie ma potrzeby ujęcia odpisów z tytułu utraty wartości.

Do największych projektów realizowanych w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2023 należały następujące projekty:

- **ACSE- eCommerce**

Celem projektu jest rozbudowa produktu ACSE-eCommerce o moduły pozwalające na realizowanie sprzedaży usług telekomunikacyjnych VOICE i DATA oraz obsługi posprzedażnej. System ACSE jest to rozwiązanie dla dużych/ średnich / i małych operatorów telekomunikacyjnych.

Łączna wartość nakładów jakie do dnia 31 grudnia 2023 roku zostały aktywowane na wartości niematerialne wyniosła 5,8 mln PLN z czego 0,7 mln PLN dotyczyły 2023 roku. Projekt został zakończony w grudniu 2023 roku.

- **Asseco Medical Patient and Personnel Portal**

Celem projektu jest wytworzenie nowego produktu, który jest dedykowany do obsługi pojedynczych jednostek służby zdrowia, a także sieci podmiotów. W ramach projektu powstanie oprogramowanie umożliwiające realizację e-usług.

Łączna wartość nakładów jakie do dnia 31 grudnia 2023 roku zostały aktywowane na wartości niematerialne wyniosła 2,5 mln PLN z czego 1,6 mln PLN dotyczyły 2023 roku. Projekt zostanie zakończony w II kwartale 2024 roku.

- **Road2cloud**

Celem projektu jest zaprojektowanie i implementacja nowej wersji systemu sprawozdawczego Asseco CMR, który będzie miał moduł do obsługi raportowania AnaCredit i Krajowego Rejestru Kredytowego w architekturze zintegrowanej z rozwiązaniami chmur publicznych.

Łączna wartość nakładów jakie do dnia 31 grudnia 2023 roku zostały aktywowane na wartości niematerialne 2,5 mln PLN z czego 1,7 mln PLN dotyczyły 2023 roku. Projekt zostanie zakończony w II kwartale 2024 roku.

5.3. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Wybrane zasady rachunkowości

Umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli przekazuje prawo do kontroli zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Prawo do kontroli przechodzi na leasingobiorcę na mocy zawartej umowy, jeśli przez cały okres użytkowania dysponuje on łącznie:

- prawem do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów oraz
- prawem do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów.

Spółka ujmuje w swoim bilansie aktywa z tytułu prawa do użytkowania na dzień rozpoczęcia leasingu (tj. na datę, kiedy aktywo objęte umową leasingu jest dostępne dla Spółki do użytkowania). Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są ujmowane początkowo po koszcie. Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje: kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu, wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia leasingu lub przed tą datą pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe, początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez leasingobiorcę oraz szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów. Spółka wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania stosując model kosztu, tj. w pomniejszeniu o odpisy amortyzacyjne oraz ewentualne straty z tytułu utraty wartości, ale także po odpowiednim skorygowaniu o dokonywane przeliczenia zobowiązania z tytułu leasingu (tj. modyfikacje nieskutkujące koniecznością ujęcia odrębnego leasingu).

Uproszczenia dotyczące umów krótkoterminowych i aktywów o niskiej wartości

Spółka stosuje wyjątek praktyczny dotyczący umów najmu oraz umów o podobnym charakterze zawartych na okres krótszy niż 12 miesięcy od daty rozpoczęcia leasingu.

Wyjątek dotyczący wynajmu aktywów o niskiej wartości jest natomiast stosowany dla wynajmu głównie sprzętu IT i pozostałego wyposażenia o niskiej wartości początkowej. Za przedmioty o niskiej Spółka uznaje przedmioty, których wartość nie przekracza 5 tys. USD.

Płatności leasingowe rozpoznawane są w kosztach operacyjnych okresu, którego dotyczą, co do zasady metodą liniową. Ujęcie kosztów w odpowiedniej kategorii w wymiarze funkcjonalnym i rodzajowym zależy od przeznaczenia przedmiotu leasingu. Ani aktywo z tytułu prawa do użytkowania ani odpowiadające mu zobowiązanie finansowe nie są w tym przypadku rozpoznawane.

Wyłączenia od stosowania zapisów MSSF 16

Spółka nie stosuje zapisów MSSF 16 do umów najmu lub umów o podobnym charakterze, których przedmiotem są aktywa ujmowane w pozycji wartości niematerialnych. MSSF 16 nie ma też zastosowania do umów, których przedmiotem są licencje własności intelektualnej, ponieważ obszar ten objęty jest zakresem MSR 38.

Zasady rachunkowości dotyczące okresu leasingu dla umów na czas nieokreślony zostały opisane w punkcie 5.15

Szacunki i osqdy

Spółka ocenia na każdy dzień bilansowy czy zaistniały obiektywne przesłanki mogące wskazywać na utratę wartości danego składnika aktywa z tytułu prawa do użytkowania. Do szacowania ewentualnej utraty wartości składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania Spółka stosuje przepisy MSR 36 Utrata wartości aktywów. Spółka ocenia na każdy dzień bilansowy czy zaistniały obiektywne przesłanki mogące wskazywać na utratę wartości danego składnika aktywa z tytułu prawa do użytkowania. Dodatkowo na koniec każdego roku obrotowego Zarząd Spółki dla umów zawartych na czas nieokreślony, dokonuje osqdu, aby ustalić z wystarczającą pewnością okres trwania umowy. Amortyzacja prawa do użytkowania w Spółce dokonywana jest co do zasady metodą liniową. Jeżeli w ramach umowy leasingu przeniesione zostanie prawo własności do bazowego składnika aktywów na rzecz Spółki pod koniec okresu leasingu lub jeżeli koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania uwzględnia to, że Spółka skorzysta z opcji kupna, Spółka dokonuje amortyzacji składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania, począwszy od daty rozpoczęcia aż do końca okresu użytkowania bazowego składnika aktywów. W przeciwnym razie Spółka dokonuje amortyzacji składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania od daty rozpoczęcia leasingu aż do końca okresu użytkowania tego składnika lub do końca okresu leasingu, w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza.

Okresy użytkowania zostały zaprezentowane w tabeli poniżej:

	Okres (w latach)
Grunty i budynki	2-70
Komputery i inny sprzęt biurowy	3-4
Środki transportu	5

Dodatkowo na koniec każdego roku obrotowego Zarząd Spółki dla umów zawartych na czas nieokreślony, dokonuje osądu, aby ustalić z wystarczającą pewnością okres trwania umowy.

Tabela ruchów aktywów z tytułu prawa do użytkowania w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównywalnym:

	Grunty i budynki	Środki transportu	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2023 roku	118,7	0,2	118,9
Zwiększenia stanu, z tytułu:	32,7	-	32,7
Zawarcia nowej umowy leasingu	7,6	-	7,6
Modyfikacji bieżących umów (przedłużenia umowy, zmiana stopy procentowej, indeksacja)	25,1	-	25,1
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	(7,4)	-	(7,4)
Modyfikacji bieżących umów (skrócenia umowy, zmiana stopy procentowej)	(0,1)	-	(0,1)
Pozostałe	(7,3)	-	(7,3)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2023 roku	144,0	0,2	144,2
Wartość umorzenia na dzień 1 stycznia 2023 roku	(32,3)	(0,1)	(32,4)
Zwiększenia stanu, z tytułu:	(14,1)	-	(14,1)
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	(14,1)	-	(14,1)
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	7,2	-	7,2
Pozostałe	7,2	-	7,2
Wartość umorzenia na dzień 31 grudnia 2023 roku	(39,2)	(0,1)	(39,3)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2023 roku	86,4	0,1	86,5
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2023 roku	104,8	0,1	104,9

Największe saldo aktywów z tytułu prawa do użytkowania w Spółce stanowią grunty i budynki. W przypadku gruntów na saldzie na dzień 31 grudnia 2023 roku ujęte zostały przede wszystkim umowy prawa wieczystego użytkowania gruntów. Pozostały okres użytkowania wieczystego gruntów wynikający ze wspomnianych umów jest długi i wynosi 67 lat, a na użytkowanych wieczysto gruntach postawione zostały własne budynki biurowe, co przekłada się na stosunkowo mniejszą elastyczność w zakresie opcji wyjścia z takich umów.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania budynków to z kolei aktywa wynikające z umów najmu powierzchni biurowych. Umowy najmu powierzchni biurowych mają charakter standardowy i nie zawierają zapisów, które stanowiłyby odstępstwa od praktyki rynkowej i przez to różniłyby nietypowe ryzyka.

Zwiększenia modyfikacja bieżących umów na gruntach i budynkach wynika głównie ze zmiany opłaty rocznej od prawa wieczystego użytkowania gruntów.

Zobowiązania finansowe odpowiadające wartości aktywów z tytułu prawa do użytkowania zostały przedstawione w nocie [5.15](#).

	Grunty i budynki	Komputery i inny sprzęt biurowy	Środki transportu	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2022 roku	117,0	2,9	0,2	120,1
Zwiększenia stanu, z tytułu:	9,5	-	-	9,5
Zawarcia nowej umowy leasingu	7,7	-	-	7,7
Modyfikacji bieżących umów (przedłużenia umowy, zmiana stopy procentowej, indeksacja)	1,8	-	-	1,8
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	(1,7)	(2,9)	-	(4,6)
Przedterminowego zakończenia umowy	(1,1)	-	-	(1,1)
Modyfikacji bieżących umów (skrócenia umowy, zmiana stopy procentowej)	(0,6)	-	-	(0,6)
Wykupu aktywa z tytułu prawa do użytkowania	-	(0,8)	-	(0,8)
Pozostałe	-	(2,1)	-	(2,1)
Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(6,1)	-	-	(6,1)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2022 roku	118,7	-	0,2	118,9
Wartość umorzenia na dzień 1 stycznia 2022 roku	(21,7)	(2,9)	(0,1)	(24,7)
Zwiększenia stanu, z tytułu:	(12,1)	-	-	(12,1)
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	(12,1)	-	-	(12,1)
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	1,1	2,9	-	4,0
Przedterminowego zakończenia umowy	1,1	-	-	1,1
Wykup aktywa z tytułu prawa do użytkowania	-	0,8	-	0,8
Pozostałe	-	2,1	-	2,1
Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0,4	-	-	0,4
Wartość umorzenia na dzień 31 grudnia 2022 roku	(32,3)	-	(0,1)	(32,4)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2022 roku	95,3	-	0,1	95,4
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2022 roku	86,4	-	0,1	86,5

5.4. Inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone

Wybrane zasady rachunkowości

Jednostkami zależnymi są jednostki, co do których spełnione są następujące trzy elementy kontroli:

- Spółka sprawuje władzę nad tymi jednostkami,
- Spółka ma prawo do zmiennych zwrotów wypracowanych w wyniku zaangażowania w te podmioty,
- oraz w przypadku których Spółka ma zdolność do sprawowania władzy w celu wpłynięcia na wysokość zwrotów wypracowanych przez te podmioty.

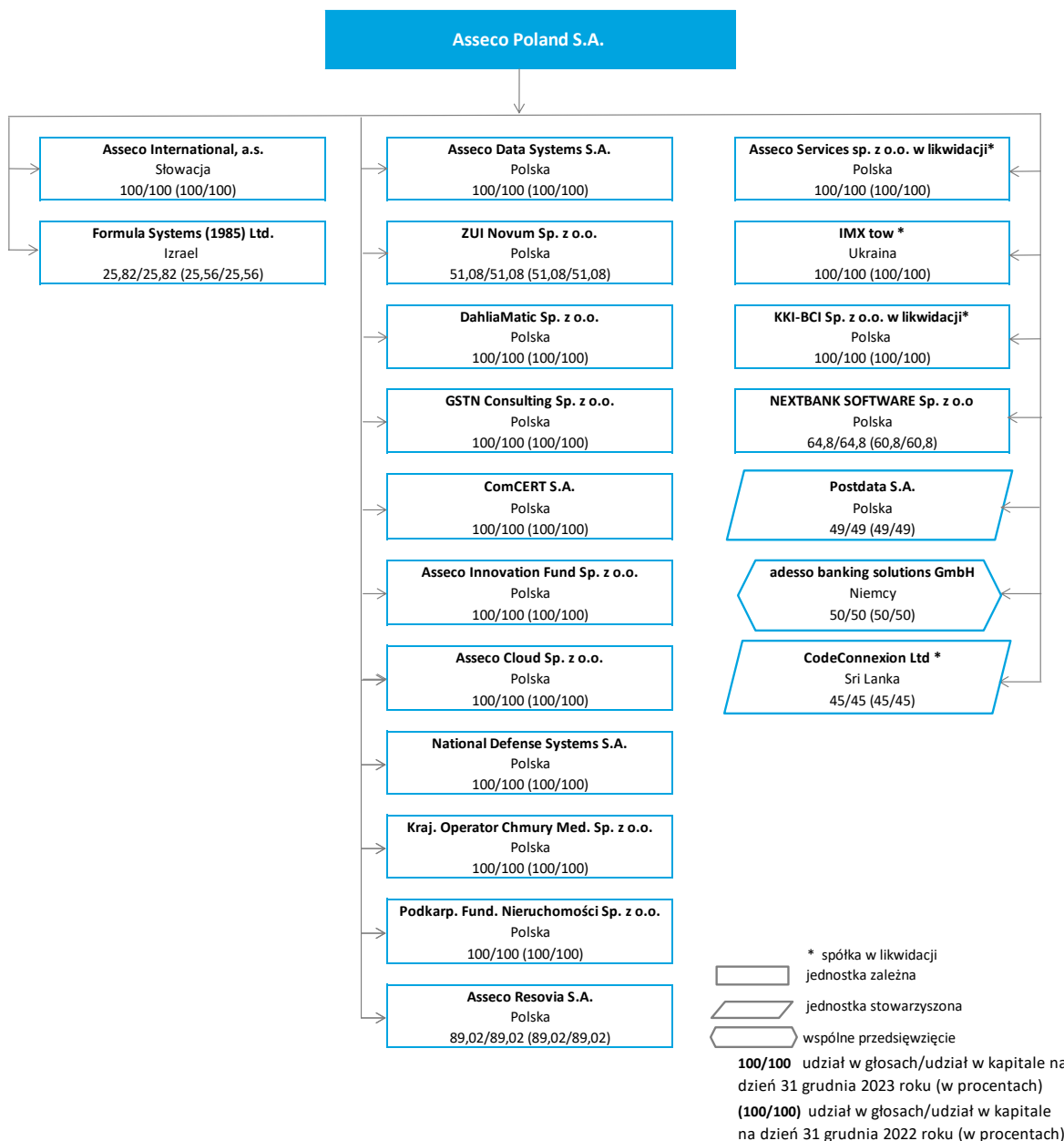
Jednostkami stowarzyszonymi są takie jednostki, w których Spółka wywiera znaczący wpływ, ale ich nie kontroluje ani nie współkontroluje, czyli nie są one jednostkami zależnymi, ani wspólnym przedsięwzięciem. Zazwyczaj są to jednostki, w których Spółka posiada więcej niż 20% oraz nie więcej niż 50% udziału w głosach na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych Spółka ujmuje według kosztu historycznego po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości.

Wspólnymi przedsięwzięciami są wspólne ustalenia umowne, w których strony sprawujące współkontrolę nad ustaleniem mają prawa do aktywów netto wynikających z ustalenia umownego. Dokonane inwestycje we wspólne przedsięwzięcia Spółka ujmuje według metody praw własności.

W przypadku przekształceń polegających na wniesieniu aportem inwestycji w jedną jednostkę zależną do drugiej jednostki zależnej lub połączenia dwóch jednostek zależnych od Asseco Poland S.A., następuje jedynie przebieganie wartości inwestycji w przejmowaną jednostkę zależną na wartość inwestycji w przejmującą jednostkę zależną. Tym samym przeniesienie jednej jednostki zależnej pod drugą jednostkę zależną nie ma wpływu na wynik finansowy Spółki.

Struktura inwestycji Spółki w jednostkach zależnych i stowarzyszonych została zaprezentowana na poniższym schemacie:

Inwestycje kapitałowe Spółki na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku porównywalnym zostały zaprezentowane w poniższej tabeli:

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Inwestycje w podmioty notowane na aktywnym rynku		
Formula Systems (1985), Ltd.	261,3	249,2
Inwestycje w podmioty nienotowane		
Asseco International a.s.	1 089,8	1 178,7
Asseco Data Systems S.A.	395,3	395,3
Podkarpacki Fundusz Nieruchomości Sp. z o.o.	76,2	89,2
Dahliamatic Sp. z o.o.	60,4	68,2
GSTN Consulting Sp. z o.o.	33,8	33,8
Asseco Cloud Sp. z o.o.	26,7	26,7
Nextbank Software Sp. z o.o.	18,8	17,3
ComCERT S.A.	5,0	5,0
Z.U.I. Novum Sp. z o.o.	3,9	3,9
Krajowy Operator Chmury Medycznej Sp. o.o.	1,3	1,0
Postdata S.A. (jednostka stowarzyszona)	1,0	1,0
adesso banking solutions GmbH	0,9	0,9
Asseco Services Sp. z o.o. (w likwidacji)	0,6	0,6
National Defense Systems S.A.	0,1	0,1
Asseco Innovation Fund Sp. z o.o.	-	2,1
	1 975,1	2 073,0

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku miały miejsce następujące zmiany dotyczące inwestycji Asseco Poland S.A. w jednostki zależne i stowarzyszone:

- **Emisja akcji w ramach programu opcji pracowniczych w spółce Formula Systems (1985) Ltd**

W I kwartale 2023 roku Spółka Asseco Poland S.A. zmniejszyła udział w spółce Formula Systems (1985) Ltd w wyniku emisji akcji w ramach programu opcji pracowniczych. W wyniku tej transakcji udział Spółki Asseco Poland w Formuli Systems zmniejszył się do 25,54%.

- **Nabycie udziałów w spółce Formula Systems (1985) Ltd**

W dniu 31 marca 2023 roku Spółka Asseco Poland S.A. nabyła 42 553 szt. akcji (tj. 0,28% udziałów) spółki Formula Systems (1985) Ltd. za kwotę 10 mln ILS (12,1 mln PLN). W wyniku tej transakcji udział Spółki Asseco Poland w Formuli Systems zwiększył się do 25,82%.

- **Zwrot inwestycji z kapitałów spółki Asseco International a.s.**

W dniu 30 sierpnia 2023 roku Jedyny akcjonariusz spółki Asseco International a.s. zatwierdził wypłatę kwoty 88,9 mln PLN z nadwyżki z kapitału emisyjnego. W wyniku tej transakcji inwestycja Asseco Poland S.A. w Asseco International a.s. zmniejszyła się o te kwotę 88,9 mln PLN, udział w głosach i kapitale pozostał bez zmiany i wynosi 100%.

- **Podwyższenie kapitału w spółce Krajowy Operator Chmury Medycznej Sp. z o.o.**

W dniu 26 września 2023 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego spółki Krajowy Operator Chmury Medycznej Sp. z o.o., kapitał został objęty w całości przez Asseco Poland S.A. Podwyższenie kapitału wyniosło 0,3 mln PLN.

- **Zbycie udziałów w Spółce Podkarpacki Fundusz Nieruchomości Sp. z o.o.**

W dniu 16 listopada 2023 roku Spółka Asseco Poland S.A. zbyła 260 000 udziałów o wartości nominalnej jednego udziału 50 PLN na rzecz spółki Podkarpacki Fundusz Nieruchomości Sp. z o.o. w celu ich umorzenia. Cena sprzedaży została ustalona na kwotę 13,0 mln PLN.

- **Nabycie udziałów w spółce Nextbank Software Sp. z o.o.**

W dniu 17 listopada 2023 roku Spółka Asseco Poland S.A. nabyła 10 udziałów (tj. 4% udziałów) Spółki Nextbank Software Sp. z o.o. za kwotę 1,5 mln PLN. W wyniku tej transakcji udział Spółki Asseco Poland S.A. w spółce Nextbank software Sp. z o.o. zwiększył się do 64,8%.

5.5. Testy na utratę wartości aktywów

Wybrane zasady rachunkowości

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie występują, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów został przypisany.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub ośrodka, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba, że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie przepływów pieniężnych, a są one w większości niezależnie generowane przez inne aktywa lub Grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa od jego wartości odzyskiwalnej, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do wysokości oszacowanej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowania wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się jako element kosztów operacyjnych. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych ujmują się jako element kosztów finansowych. Na każdy dzień bilansowy Spółka czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako pomniejszenie kosztów operacyjnych. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych ujmuje się jako pomniejszenie kosztów finansowych.

Wartość firmy – test na utratę wartości

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji. Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy: odpowiada najniższemu poziomowi w Spółce, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne. Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. Odpis taki powiększa pozostałe koszty operacyjne w Spółce. Odwrócenie dokonane poprzednio odpisu z tytułu utraty wartości firmy nie jest możliwe.

W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Znak towarowy ASSECO – test na utratę wartości

Znak towarowy ASSECO został częściowo zaliczony do aktywów korporacyjnych, czyli aktywów które przyczyniają się do powstawania przyszłych przepływów pieniężnych, pochodzących zarówno z danego ośrodka wypracowującego środki pieniężne, jaki i z innych ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Część znaku towarowego, tak jak inne aktywa korporacyjne, testowana jest zatem na ewentualną utratę wartości na poziomie sumy segmentów operacyjnych identyfikowanych w Spółce, po uwzględnieniu przychodów i kosztów z działalności korporacyjnej. Pozostała część znaku towarowego ASSECO zaliczana jest do aktywów holdingowych i na cele testów na utratę wartości przypisana jest do przychodów z tytułu dywidend.

Szacunki i osądy

Każdorazowo, przeprowadzenie testu na utratę wartości wymaga oszacowania wartości użytkowych ośrodków lub grupy ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek lub ośrodki i ustaleniu stopy dyskontowej, która jest następnie wykorzystywana do obliczenia wartości bieżącej tych przepływów.

Ponadto, przeprowadzenie testu na utratę wartości wymaga zaalokowania do ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne aktywów wspólnych (korporacyjnych) oraz odpowiadających im zobowiązań. Dla aktywów, których jednoznaczne przypisanie do ośrodka jest niemożliwe Spółka używa wskaźnika marży IV za ostatnie 3 lata obrotowe dla celów dokonania opisywanej alokacji.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku, jak i w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku, kapitalizacja giełdowa Spółki Asseco Poland S.A. utrzymywała się na poziomie powyżej wartości księgowej aktywów netto Spółki.

Na potrzeby analizy przesłanek wskazujących na możliwość utraty wartości, aktywa Spółki zostały podzielone na dwie grupy:

1. aktywa zaangażowane do prowadzenia działalności operacyjnej Spółki. Aktywa te obejmują aktywa operacyjne netto zaalokowane do poszczególnych segmentów operacyjnych (np. wartość firmy, kapitał pracujący) oraz aktywa wspólne (korporacyjne), które opisano w punkcie III do niniejszego sprawozdania finansowego;
2. aktywa związane z działalnością inwestycyjną Spółki – tj. głównie aktywa finansowe oraz inwestycje kapitałowe w spółki zależne i stowarzyszone.

Ad. 1 Aktywa zaangażowane do prowadzenia działalności operacyjnej Spółki

Jak zostało to opisane powyżej, wartość firmy powstała w wyniku połączeń została zaalokowana do segmentów operacyjnych Spółki. Wartość poszczególnych ośrodków została następnie powiększona o aktywa operacyjne netto, które są wykorzystywane przez dany ośrodek do generowania przepływów pieniężnych. Aktywa operacyjne netto przypisane do segmentów operacyjnych nie zawierają aktywów wspólnych (korporacyjnych), które przypisane są do całej Spółki, a nie do poszczególnych segmentów.

Jednocześnie dla celów analizowania utraty wartości do Segmentu Ochrony Zdrowia i Administracji Publicznej dodaliśmy wyniki oraz wartość firmy i aktywa operacyjne netto spółki ComCERT S.A. Ze względu na posiadane przez Asseco Poland S.A. niezbędne zasoby do realizacji zamówień i realizowane wspólnie projekty, wraz ze wspomnianym Segmentem stanowią jeden ośrodek wypracowujący przepływy pieniężne. Analogiczne podejście zostało zastosowane dla spółki GSTN Consulting, która w analizie dołączona została do Segmentu Bankowości i Finansów.

W odniesieniu do każdego ze zidentyfikowanych ośrodków został przeprowadzony test na utratę wartości aktywów poprzez oszacowanie wartości użytkowej ośrodka/segmentu.

Kluczowe założenia zastosowane do obliczenia wartości odzyskiwanej:

- Wartość odzyskiwalna ośrodka została oszacowana na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej na bazie prognozy przepływów środków pieniężnych opartej na zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą budżetach finansowych na 2024 rok.
- Szczegółową prognozą objęto okres 5 lat, w czasie którego zostały założone wzrosty przepływów w kolejnych latach, dla reszty okresu funkcjonowania jednostki obliczono wartość rezydualną przy założonym stałym wzroście przepływów pieniężnych o 3%.

- Zakładane wzrosty przepływów zależą od strategii dla całej Spółki, taktycznych planów dla segmentów operacyjnych, jednocześnie zaś odzwierciedlają obecny oraz potencjalny portfel zamówień. Potencjalny portfel zamówień zakłada utrzymanie bieżących oraz pozyskanie nowych klientów. Dodatkowo, w związku z wysokim poziomem inflacji, założono istotne wzrosty przychodów, wynikające z indeksacji istniejących umów. Szczególnie widoczne jest to w segmencie Finanse i Bankowość.
- W związku z faktem, że zarówno w Segmencie Ochrony Zdrowia i Administracji Publicznej, jak i w segmencie Przedsiębiorstw realizacja budżetów i prognoz w znacznej mierze zależy od pozyskania w przyszłości kilku kontraktów z kluczowymi klientami Spółki, które będą miały znaczący udział w planowanych przychodach i marży, zaznaczyć należy, że w prognozach do testów przyjęto scenariusz kontynuowania współpracy z tymi klientami w długim okresie oraz pozyskanie tych znaczących kontraktów.
- W odniesieniu do segmentu Bankowości i Finansów Zarząd wziął pod uwagę wszystkie istotne czynniki wewnętrzne i zewnętrzne wpływające na przewidywaną dynamikę zapotrzebowania na produkty i usługi Spółki w tym segmencie. W szczególności założono w okresie prognozy istotny wzrost takiego zapotrzebowania wynikający z procesów transformacji cyfrowej oraz zmian regulacyjnych w sektorze finansowym nie tylko w Polsce, ale również na innych rynkach, na których działa lub ma zamiar działać Spółka w najbliższej przyszłości. Założono również, że w okresie prognozy segment Bankowości i Finansów zakończy istotne procesy inwestycyjne, co w połączeniu z czynnikami makroekonomicznymi, skutkować będzie optymalizacją struktury kosztów oraz zwiększeniem rentowności ośrodka/segmentu. Uwzględniając przyjętą strategię działania na najbliższe lata, Zarząd nie widzi istotnego ryzyka niespełnienia się przyjętych do testu założeń.
- Stopa dyskontowa zastosowana do wyliczenia wartości bieżącej oszacowanych przepływów pieniężnych to szacunek średnioważonego kosztu kapitału Spółki. Poszczególne składniki tej stopy zostały oszacowane na podstawie danych rynkowych dotyczących stóp wolnych od ryzyka, wartości współczynnika beta (przyjęto wartość β odlewarowanej na poziomie 0,98, która została zalewarowana w oparciu o średnią rynkową strukturę wskaźnika dług/kapitał) oraz wartości oczekiwanej stopy zwrotu z rynku.

Stopy wzrostu wolnych przepływów pieniężnych w ujęciu uśrednionym dla każdego z segmentów, a także średni ważony koszt kapitału zaprezentowano w tabeli poniżej.

Przeprowadzone testy na utratę wartości polegające na oszacowaniu wartości użytkowej za pomocą modelu zdyskontowanych wolnych przepływów pieniężnych dla właścicieli kapitału własnego i wierzycieli (tzw. FCFE) wykazały, że wartość użytkowa ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne jest wyższa niż wartość księgową.

Analiza wrażliwości

Dodatkowo Spółka przeprowadziła analizę wrażliwości w odniesieniu do przeprowadzonego testu na utratę wartości. W analizie tej badano wpływ zmiany:

- zastosowanej stopy dyskonta dla okresu rezydualnego, tj. dla przepływów po 2028 roku;
- średniorocznej stopy zmiany tzw. wolnych przepływów pieniężnych (CAGR) w okresie prognozy, tj. w latach 2024-2028,

jako czynnika wpływającego na wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne, przy założeniu braku zmian pozostałych czynników.

Celem analizy wrażliwości było zbadanie wartości granicznych, które odpowiadałyby na pytanie o ile można zmienić wybrane parametry modelu, aby oszacowana wartość użytkowa ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne zrównała się z jego wartością bilansową.

Wyniki przeprowadzonej analizy na dzień 31 grudnia 2023 roku zostały przedstawione w poniższej tabeli:

	Stopa dyskontowa dla okresu rezydualnego		Średnia stopa zmiany przepływów pieniężnych (FCFF)	
	zastosowana w modelu %	Graniczna %	zastosowana w modelu %	Graniczna %
Segment "Finanse i Bankowość"	10,06%	12,69%	8,50%	(1,16)%
Segment "Ochrona Zdrowia i Administracja Publiczna"	10,06%	22,07%	11,97%	(14,52)%
Segment "Przedsiębiorstwa"	10,06%	25,62%	5,70%	(23,01)%

W poniższych tabeli zaprezentowano dane na dzień 31 grudnia 2022 roku:

	Stopa dyskontowa dla okresu rezydualnego		Średnia stopa zmiany przepływów pieniężnych (FCFF)	
	zastosowana w modelu %	Graniczna %	zastosowana w modelu %	Graniczna %
Segment "Finanse i Bankowość"	11,67%	14,00%	27,41%	19,37%
Segment "Ochrona Zdrowia i Administracja Publiczna"	11,67%	16,97%	16,24%	1,20%
Segment "Przedsiębiorstwa"	11,67%	18,23%	24,37%	4,29%

W ramach przeprowadzonego testu na utratę wartości na poziomie sumy trzech segmentów nadwyżka wartości bieżącej zdyskontowanych przepływów pieniężnych nad wartością księgową ośrodków wynosi odpowiednio 1 162,3 mln PLN w 2023 roku oraz 406,7 mln PLN w 2022 roku.

Dodatkowo w poniższej tabeli zaprezentowano analizę wrażliwości modeli wyliczających wartości odzyskiwalne ośrodków generujących przepływy pieniężne na zmiany stóp dyskontowych oraz na procentową zmianę prognozowanych wolnych przepływów pieniężnych.

Segment "Finanse i Bankowość"	zmiana wartości stopy dyskonta dla okresu rezydualnego (zmiana podana w punktach procentowych)						
	-1,5 p.p.	-1,0 p.p.	-0,5 p.p.	0,0 p.p.	+0,5 p.p.	+1,0 p.p.	+1,5 p.p.
Wartość bieżąca FCFF (w mln PLN)	1 743,3	1 601,9	1 482,7	1 439,2	1 293,4	1 217,2	1 150,3
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka (w mln PLN)	717,0	575,6	456,4	412,9	267,1	190,9	124,0

Segment "Finanse i Bankowość"	zmiana wartości parametru FCFF w latach 2024-2028 (zmieniona o wartość procentową)						
	-5%	-3%	-1%	0%	+1%	+3%	+5%
Wartość bieżąca FCFF (w mln PLN)	1 367,3	1 396,1	1 424,8	1 439,2	1 453,6	1 482,4	1 511,2
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka (w mln PLN)	341,0	369,8	398,5	412,9	427,3	456,1	484,9

Segment "Ochrona Zdrowia i Administracja Publiczna"			zmiana wartości stopy dyskonta dla okresu rezydualnego (zmiana podana w punktach procentowych)						
			-1,5 p.p.	-1,0 p.p.	-0,5 p.p.	0,0 p.p.	+0,5 p.p.	+1,0 p.p.	+1,5 p.p.
Wartość bieżąca	FCFF	(w mln PLN)	2 989,3	2 742,2	2 534,0	2 458,1	2 203,4	2 070,3	1 953,5
Nadwyżka / Niedobór nad	wartością księgową ośrodka	(w mln PLN)	2 002,9	1 755,8	1 547,6	1 471,7	1 217,0	1 083,9	967,1

Segment "Ochrona Zdrowie i Administracja Publiczna"			zmiana wartości parametru FCFF w latach 2024-2028 (zmieniona o wartość procentową)						
			-5%	-3%	-1%	0%	+1%	+3%	+5%
Wartość bieżąca	FCFF	(w mln PLN)	2 335,2	2 384,4	2 433,5	2 458,1	2 482,7	2 531,9	2 581,0
Nadwyżka / Niedobór nad	wartością księgową ośrodka	(w mln PLN)	1 348,8	1 398,0	1 447,1	1 471,7	1 496,3	1 545,5	1 594,6

Segment "Przedsiębiorstwa"			zmiana wartości stopy dyskonta dla okresu rezydualnego (zmiana podana w punktach procentowych)						
			-1,5 p.p.	-1,0 p.p.	-0,5 p.p.	0,0 p.p.	+0,5 p.p.	+1,0 p.p.	+1,5 p.p.
Wartość bieżąca	FCFF	(w mln PLN)	729,2	671,6	623,0	605,4	546,0	515,0	487,8
Nadwyżka / Niedobór nad	wartością księgową ośrodka	(w mln PLN)	491,2	433,6	385,0	367,4	308,0	277,0	249,8

Segment "Przedsiębiorstwa"			zmiana wartości parametru FCFF w latach 2024-2028 (zmieniona o wartość procentową)						
			-5%	-3%	-1%	0%	+1%	+3%	+5%
Wartość bieżąca	FCFF	(w mln PLN)	575,1	587,2	599,3	605,4	611,4	623,5	635,6
Nadwyżka / Niedobór nad	wartością księgową ośrodka	(w mln PLN)	337,1	349,2	361,3	367,4	373,4	385,5	397,6

Ad. 2 Aktywa związane z działalnością inwestycyjną

Przeprowadzenie testu z tytułu utraty wartości inwestycji w spółki zależne wymaga oszacowania wartości odzyskiwalnej ośrodka lub ośrodków Spółki, którymi są poszczególne spółki zależne lub grupy kapitałowe.

W przypadku ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne, którymi są spółki notowane na aktywnym rynku, wartością odzyskiwalną może być wartość rynkowa (tzw. kapitalizacja giełdowa) spółki lub jej wartość użytkowa, w zależności od tego, która z nich jest wyższa. Tym samym w przypadku ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne, którymi są spółki notowane na aktywnym rynku test z tytułu utraty wartości był przeprowadzany w dwóch etapach. W pierwszej kolejności porównywano wartość księgową inwestycji w spółkę z jej wartością rynkową (giełdową). Jeśli wartość rynkowa przewyższała wartość księgową uznawano, że nie występuje utrata wartości danej inwestycji. W przeciwnym przypadku szacowano wartość użytkową inwestycji w spółkę za pomocą modelu zdyskontowanych wolnych przepływów pieniężnych dla właścicieli kapitału własnego i wierzycieli (tzw. FCFF).

W poniższej tabeli zaprezentowano porównanie wartości rynkowej inwestycji z jej wartością księgową na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień ostatniego corocznego testu, tj. na dzień 31 grudnia 2022 roku:

Formula Systems (1985), Ltd	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
31 grudnia 2023		
wartość księgową	261,3	249,2
wartość kapitalizacji giełdowej*	1 059,0	1 417,3
nadwyżka (+) /niedobór (-) wartości godziwej nad wartością księgową	797,7	1 168,1

* % udziału posiadanego przez Asseco Poland S.A.

W przypadku inwestycji w spółki nienotowane na aktywnym rynku, wartość odzyskiwalna jest ustalona w oparciu o ich wartość użytkową, która jest szacowana za pomocą modelu zdyskontowanych wolnych przepływów pieniężnych dla właścicieli kapitału własnego i wierzycieli (tzw. FCFF).

Na dzień 31 grudnia 2023 roku przesłanki wskazujące na utratę wartości wystąpiły dla inwestycji w spółkę Dahliamatic Sp. z o.o. (która jest odrębnym ośrodkiem wypracowującym przepływy pieniężne), w związku z tym dla tej inwestycji przeprowadzono test na utratę wartości i oszacowano jej wartość użytkową. W wyliczeniach wartości użytkowej zostały przyjęte następujące założenia:

- analizowano tzw. jednostki biznesowe, które w sumie składają się na budżet i prognozy całej jednostki zależnej;
- szczegółową prognozą objęto okres 5 lat, w czasie którego zostały założone wzrosty przepływów w kolejnych latach, dla reszty okresu funkcjonowania jednostki obliczono wartość rezydualną przy założonym stałym wzroście przepływów pieniężnych o 3%;
- zakładane wzrosty przepływów zależą od strategii dla całej spółki, taktycznych planów poszczególnych jednostek oraz biorą pod uwagę uwarunkowania poszczególnych rynków geograficznych, jak i sektorowych, a ponadto odzwierciedlają obecny oraz potencjalny portfel zamówień. Potencjalny portfel zamówień zakłada utrzymanie bieżących oraz pozyskanie nowych klientów
- stopa dyskonta jest zgodna ze średnioważonym kosztem kapitału spółki. Poszczególne składniki tej stopy zostały oszacowane na podstawie danych rynkowych o stopach wolnych od ryzyka, wartości współczynnika beta, która została zalewarowana w oparciu o rynkową strukturę wskaźnika dług/kapitał oraz wartości oczekiwanej stopy zwrotu z rynku.

Przeprowadzono test na utratę wartości polegający na oszacowaniu wartości użytkowej za pomocą modelu zdyskontowanych wolnych przepływów pieniężnych dla właścicieli kapitału własnego i wierzycieli (tzw. FCFF), który wykazał, że wartość użytkowa inwestycji przewyższa ich wartość księgową.

Analiza wrażliwości

Dodatkowo Spółka przeprowadziła analizę wrażliwości w odniesieniu do przeprowadzonego testu na utratę wartości aktywów związanych z działalnością inwestycyjną. W analizie tej badano wpływ zmiany:

- a. zastosowanej stopy dyskonta dla okresu rezydualnego, tj. dla przepływów po 2028 roku;
- b. średniorocznej stopy zmiany tzw. wolnych przepływów pieniężnych w okresie prognozy, tj. w latach 2024-2028;

jako czynnika wpływającego na wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne, przy założeniu braku zmian pozostałych czynników.

Celem analizy wrażliwości było zbadanie o ile można zmienić wybrane parametry modelu, aby oszacowana wartość użytkowa ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne zrównała się z wartością bilansową ośrodka. Wyniki przeprowadzonej analizy zostały zestawione w poniższej tabeli:

	Wartość księgowa inwestycji	Stopa dyskontowa dla okresu rezydualnego		Graniczna stopa zmiany wolnych przepływów pieniężnych (FCFF)
		zastosowana w modelu	graniczna	graniczna
<i>Inwestycje w podmioty nienotowane</i>				
Dahlmatic Sp. z o.o.	60,4	13,0%	23,6%	17,9%

W efekcie przeprowadzonych testów na utratę wartości w okresie sprawozdawczym odpisano wartość inwestycji w spółkę Dahlmatic Sp. z o.o. w 7,8 mln PLN. W roku 2022 roku odpisano wartość inwestycji w spółkę Dahlmatic Sp. z o.o. w wartości 5,4 mln PLN.

Analogiczna analiza wrażliwości wykonana na dzień 31 grudnia 2022 roku przedstawiała się następująco:

	Wartość księgowa inwestycji	Stopa dyskontowa dla okresu rezydualnego		Graniczna stopa zmiany wolnych przepływów pieniężnych (FCFF)
		zastosowana w modelu	graniczna	graniczna
<i>Inwestycje w podmioty nienotowane</i>				
Dahlmatic Sp. z o.o.	68,2	14,1%	14,1%	(0,4%)

Dodatkowo w okresie sprawozdawczym Zarząd Spółki przeanalizował przesłanki utraty wartości w odniesieniu do inwestycji w spółkę Asseco Innovation Fund Sp. z o.o. W wyniku tego przeglądu zidentyfikowano całkowitą utratę wartości i dokonano odpisu 100% wartości inwestycji w tę spółkę w kwocie 2,1 mln PLN. Decyzję taką podjęto z powodu słabych wyników operacyjnych i braku perspektyw na zyski w przyszłości.

5.6. Należności oraz aktywa z tytułu umów z klientami

Wybrane zasady rachunkowości

Aktywa z tytułu umów z klientami to prawo do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które jednostka przekazała klientowi.

Aktywa z tytułu umów z klientami wynikają z przewagi stopnia zaawansowania realizacji kontraktów wdrożeniowych w stosunku do wystawionych faktur. W przypadku tych aktywów Spółka spełniła swoje zobowiązanie do wykonania świadczenia, ale prawo do wynagrodzenia zależy od spełnienia warunków innych niż tylko upływ czasu, co odróżnia aktywa z tytułu umów od należności z tytułu dostaw i usług.

Należności z tytułu dostaw i usług, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 14 do 30 dni, są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu aktualizującego. Należności o odległych terminach płatności są ujmowane według wartości bieżącej oczekiwanej zapłaty w pomniejszeniu o ewentualne odpisy z tytułu oczekiwanej straty kredytowej.

Należności z tytułu dostaw niezafakturowanych to należności z tytułu usług, które zostały wykonane w okresie sprawozdawczym (Spółka spełniła swoje zobowiązanie do wykonania świadczenia), ale za które do dnia bilansowego nie została wystawiona faktura sprzedaży. Na dzień bilansowy Spółka uznaje jednak, że ma bezwarunkowe prawo do otrzymania wynagrodzenia, dlatego klasyfikuje tę pozycję aktywów jako należności.

Odpisy na oczekiwane straty kredytowe należności i aktywa z tytułu umów

Do szacowania odpisu na oczekiwane straty kredytowe w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług, Spółka stosuje uproszczenie wyceniając odpis z tytułu utraty wartości w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w horyzoncie życia należności. Spółka do oszacowania wartości tego odpisu stosuje macierz rezerw opracowaną na podstawie danych historycznych dotyczących spłat należności przez kontrahentów, skorygowanych w stosownych przypadkach o wpływ informacji dotyczących przyszłości. W tym celu Spółka dzieli swoich klientów na homogeniczne grupy i dokonuje statystycznej analizy wiekowej oraz analizy ściągłości należności w oparciu o dane z min. 2 lat wstecz.

Odpis na oczekiwane straty kredytowe należności z tytułu dostaw i usług jest aktualizowany na każdy dzień sprawozdawczy.

Dla należności z tytułu dostaw i usług przeterminowanych powyżej 180 dni Spółka poza metodą statystyczną szacowania wartości odpisu na oczekiwane straty kredytowe opartą o macierz rezerw stosuje także indywidualne podejście. Dla każdej należności z tytułu dostaw i usług, która jest przeterminowana o ponad 180 dni, a kwota tej należności jest

istotna, kierownictwo stosuje profesjonalny osąd na podstawie analizy sytuacji finansowej kontrahenta, rodzaju zabezpieczenia, stanu realizacji umowy, bieżącego ratingu klienta oraz pozostałych istotnych faktów i okoliczności. Procedura utworzenia dodatkowego odpisu ponad kwoty wynikające na wprost z macierzy stanowi dodatkowy mechanizm weryfikacyjny stosowany w Spółce, który pozwala na zidentyfikowanie takich należności, co do których ryzyko braku ich spłaty jest wyższe niż średnie statystyczne.

W przypadku tej dodatkowej procedury kontrolnej brane są jednak pod uwagę wszystkie fakty i okoliczności, które mogą świadczyć o wyższym niż statystycznie ryzyku związanym z daną należnością. Do takich faktów i okoliczności zaliczamy:

- kwestionowanie wysokości należności przez klienta, w tym szczególnie jeśli Spółka weszła z klientem w spór przed sądem lub innym organem prowadzącym postępowania sporne,
- indywidualną sytuację finansową klienta, w tym szczególnie fakt wejścia w postępowanie restrukturyzacyjne lub upadłościowe bądź informację o pogorszającej się sytuacji płynnościowej klienta,
- sytuację na rynku geograficznym/w sektorze, w którym działa klient,
- specyfikę umowy, z której wynika należność, w tym mechanizmy zabezpieczające wynikające z samej umowy (np. moment przejścia praw autorskich do oprogramowania dopiero z momentem uzyskania płatności),
- fakt posiadania instrumentów zabezpieczających płatność.

Odpisy na oczekiwane straty kredytowe w odniesieniu do wartości należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umów z klientami zalicza się do działalności operacyjnej.

W przypadku pozostałych należności i innych aktywów finansowych Spółka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym. Jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia, Spółka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia.

Odpisy wartości pozostałych należności zalicza się do pozostałej działalności operacyjnej lub do działalności finansowej, jeśli należność powstała wskutek transakcji sprzedaży inwestycji lub innej działalności, której koszty i przychody co do zasady obciążają działalność finansową. Odpisy salda należności wynikającego z naliczonych odsetek zalicza się do kosztów finansowych.

W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu aktualizującego, całość lub odpowiednia część uprzednio dokonanego odpisu zwiększa wartość danego składnika aktywów.

Szacunki i osądy

Każdorazowo Spółka dokonuje profesjonalnego osądu polegającego na oszacowaniu stopnia zaawansowania realizacji kontraktów wdrożeniowych w stosunku do wystawionych faktur. Podobnie pewna doza szacunków i profesjonalnego osądu potrzebna jest przy dokonywaniu alokacji ceny transakcji do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia.

Spółka szacuje wielkość odpisów na oczekiwane straty kredytowe w odniesieniu do wartości należności i aktywów z tytułu umów z klientami zgodnie z wymogami MSSF 9 Instrumenty finansowe. W podejściu uproszczonym wymaga to analizy statystycznej, która z zasady wiąże się z dokonywaniem pewnych założeń i stosowaniem profesjonalnego osądu.

W tabeli poniżej zostały przedstawione salda należności z tytułu dostaw i usług na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku w rozbiciu na salda od jednostek zależnych, stowarzyszonych i pozostałych powiązanych.

	31 grudnia 2023 roku		31 grudnia 2022 roku	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Należności z tytułu dostaw i usług	1,4	251,0	3,3	184,1
Od jednostek powiązanych, w tym:	0,6	24,5	1,7	28,4
Należności zafakturowane	0,6	10,5	1,7	18,3
<i>od jednostek zależnych</i>	-	3,5	-	3,1
<i>od jednostek stowarzyszonych</i>	-	-	-	1,2
<i>od pozostałych podmiotów powiązanych</i>	0,6	7,0	1,7	14,0
Należności niezafakturowane	-	14,0	-	10,1
<i>od jednostek zależnych</i>	-	5,1	-	1,3
<i>od jednostek stowarzyszonych</i>	-	0,6	-	0,3
<i>od pozostałych podmiotów powiązanych</i>	-	8,3	-	8,5

Od jednostek pozostałych, w tym:	0,8	226,5	1,6	155,7
Należności zafakturowane	0,5	133,4	0,6	109,0
Należności niezafakturowane	0,3	93,1	1,0	46,7
Odpis na oczekiwane straty kredytowe (-)	-	(9,8)	-	(9,1)
Razem należności z tytułu dostaw i usług	1,4	241,2	3,3	175,0

W tabeli poniżej zostały przedstawione salda aktywów z tytułu umów z klientami na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku:

	31 grudnia 2023 roku		31 grudnia 2022 roku	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Aktywa z tytułu umów z klientami				
Od jednostek powiązanych, w tym:	-	54,1	-	37,8
Aktywa z tytułu umów z klientami	-	54,1	-	37,8
<i>od jednostek zależnych</i>	-	-	-	1,9
<i>od jednostek stowarzyszonych</i>	-	0,3	-	0,1
<i>od pozostałych podmiotów powiązanych</i>	-	53,8	-	35,8
Od jednostek pozostałych	-	118,7	-	190,3
Aktywa z tytułu umów z klientami	-	118,7	-	190,3
Razem aktywa z tytułu umów z klientami	-	172,8	-	228,1

Wartość bilansowa należności oraz aktywów z tytułu umów na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz dzień 31 grudnia 2022 roku nie odbiega od ich wartości godziwej.

Aktywa z tytułu umów z klientami wynikają z przewagi stopnia zaawansowania realizacji kontraktów wdrożeniowych w stosunku do wystawionych faktur. Spadek aktywów z tytułu umów na dzień 31 grudnia 2023 roku w porównaniu do salda na 31 grudnia 2022 wynika z finalizacji realizacji projektów lub ich etapów i uzyskania prawa do zafakturowania, co widoczne jest również we wzroście należności z tytułu dostaw i usług.

Transakcje z podmiotami powiązаныmi zostały przedstawione w punkcie [5.21](#) not objaśniających do niniejszego sprawozdania finansowego.

Zmiana wartości aktywa z tytułu umów z klientami w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównywalnym:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 <i>mln PLN</i>	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 <i>mln PLN</i>
Wartość aktywa z tytułu umów na dzień 1 stycznia	228,1	140,0
Przeklasyfikowanie składnika aktywów z tytułu umów z klientami w związku z nabyciem bezwarunkowego prawa do zapłaty	(413,2)	(282,8)
Realizacja nowych obowiązków świadczeń bez wystawienia faktury, zmiana wartości szacunkowej ceny transakcyjnej, inne zmiany założeń	357,9	370,9
Wartość aktywa z tytułu umów z klientami na koniec okresu	172,8	228,1

W tabeli poniżej zaprezentowano ruch w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w analogicznym okresie roku poprzedniego na saldach odpisów na oczekiwane straty kredytowe w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywa z tytułu umów z klientami.

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 <i>mln PLN</i>	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 <i>mln PLN</i>
Stan na dzień 1 stycznia	(9,1)	(13,3)
Utworzenie (-)	(3,3)	(3,0)
Rozwiązanie/wykorzystanie (+)	2,4	7,2
Przeklasyfikowanie z pozostałych należności	(0,2)	-
Różnice kursowe	0,4	-
Stan na dzień 31 grudnia	(9,8)	(9,1)

Spółka posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Zdaniem Zarządu na dzień 31 grudnia 2023 roku nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe ponad poziom określony odpisem na oczekiwane straty kredytowe. W związku z dynamiczną sytuacją makroekonomiczną i geopolityczną panującą w Polsce i na świecie, Spółka wdrożyła jednak proces jeszcze dokładniejszego monitorowania swoich należności oraz zintensyfikowała standardowe procedury windykacyjne.

W poniższej tabeli zaprezentowano strukturę wiekową należności wraz z odpisem na oczekiwane straty kredytowe na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku.

Dodatkowo w tabeli zaprezentowano jaki procent należności brutto został objęty odpisem na oczekiwane straty kredytowe.

	Kwota brutto		31 grudnia 2023 Odpis		Kwota netto	
	<i>mln PLN</i>	%	<i>mln PLN</i>	% objęty odpisem	<i>mln PLN</i>	%
	Wiekowanie należności z tytułu dostaw i usług					
Należności niewymagalne	221,7	87,8%	(1,1)	0,5%	220,6	90,9%
Należności przeterminowane	30,7	12,2%	(8,7)	28,3%	22,0	9,1%
Należności przeterminowane do 3 miesięcy	17,7	7,0%	(0,1)	0,6%	17,6	7,3%
Należności przeterminowane od 3 do 6 miesięcy	3,8	1,5%	(0,2)	5,3%	3,6	1,5%
Należności przeterminowane od 6 do 12 miesięcy	1,9	0,8%	(1,1)	57,9%	0,8	0,3%
Należności przeterminowane powyżej 12 miesięcy	7,3	2,9%	(7,3)	100,0%	-	-%
Razem	252,4	100,0%	(9,8)	3,9%	242,6	100,0%

	31 grudnia 2022					
	Kwota brutto		Odpis		Kwota netto	
	<i>mln PLN</i>	%	<i>mln PLN</i>	% objęty odpisem	<i>mln PLN</i>	%
Wiekowanie należności z tytułu dostaw i usług						
Należności niewymagalne	162,1	86,4%	(0,7)	0,4%	161,4	90,6%
Należności przeterminowane	25,3	13,6%	(8,4)	33,2%	16,9	9,4%
Należności przeterminowane do 3 miesięcy	13,6	7,3%	(0,2)	1,5%	13,4	7,5%
Należności przeterminowane od 3 do 6 miesięcy	2,6	1,4%	(0,2)	7,7%	2,4	1,3%
Należności przeterminowane od 6 do 12 miesięcy	1,5	0,8%	(1,1)	73,3%	0,4	0,2%
Należności przeterminowane powyżej 12 miesięcy	7,6	4,1%	(6,9)	90,8%	0,7	0,4%
Razem	187,4	100,0%	(9,1)	4,9%	178,3	100,0%

W poniższej tabeli zaprezentowano pozostałe należności na dzień 31 grudnia 2023 oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku:

Pozostałe należności	31 grudnia 2023 roku		31 grudnia 2022 roku	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Należności z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	0,2	-	-	0,3
Należności z tytułu sprzedaży instrumentów finansowych i inwestycji kapitałowych	-	16,9	6,7	9,3
Należności z tytułu wpłaconych kaucji	-	0,3	-	4,2
Należności z tytułu dotacji	0,2	2,4	0,5	-
Należności dochodzone na drodze postępowania sądowego	-	0,2	-	0,4
Pozostałe należności	-	2,4	0,1	5,7
Odpis na oczekiwane straty kredytowe w odniesieniu do pozostałych należności (-)	-	(0,3)	-	(0,4)
Razem pozostałe należności	0,4	21,9	7,3	19,5

Saldo należności z tytułu sprzedaży instrumentów finansowych i inwestycji kapitałowych obejmuje należności z tytułu sprzedaży akcji w spółkach: Asseco Central Europe 2,6 mln PLN, Asseco South Eastern Europe 1,1 mln PLN oraz Podkarpacki Fundusz Nieruchomości Sp. z o.o. 13,0 mln PLN oraz Eversoft Sp. z o.o. 0,2 mln PLN.

W tabeli poniżej zaprezentowano ruch w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w analogicznym okresie roku poprzedniego na saldach odpisów na straty kredytowe w odniesieniu do pozostałych należności.

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 <i>mln PLN</i>	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 <i>mln PLN</i>
Stan na dzień 1 stycznia	(0,4)	(0,3)
Utworzenie	(0,1)	(0,1)
Przeklasyfikowanie do należności z tytułu dostaw i usług	0,2	-
Stan na dzień 31 grudnia	(0,3)	(0,4)

5.7. Czynne rozliczenia międzyokresowe

Wybrane zasady rachunkowości

W rozliczeniach międzyokresowych kosztów wykazywane są wydatki poniesione do dnia bilansowego, które dotyczą przyszłych okresów (czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów) lub są związane z przyszłymi przychodami. W szczególności do rozliczeń międzyokresowych zaliczane są: (i) z góry opłacone usługi obce (w tym usługi utrzymania), które będą świadczone w następnych okresach, (ii) z góry zapłacone ubezpieczenia, prenumeraty, czynsze itp. oraz (iii) pozostałe wydatki poniesione w okresie a dotyczące przyszłych okresów.

Ponadto, Spółka ujmuje jako składnik aktywów koszty doprowadzenia do zawarcia umowy z klientem oraz koszty wykonania umowy z klientem, jeżeli Spółka spodziewa się, że te koszty odzyska.

Koszty umów z klientami

Koszty pozyskania umowy (doprowadzenia do zawarcia umowy) to dodatkowe (przyrostowe) koszty pozyskania umowy ponoszone przez Spółkę w celu doprowadzenia do zawarcia umowy z klientem, których Spółka nie poniosłaby, jeżeli umowa nie zostałaby zawarta. Spółka ujmuje te koszty jako składnik aktywów, jeżeli spodziewa się, że koszty te odzyska. Okres amortyzacji aktywowanych kosztów z tytułu pozyskania umowy to okres, w którym Spółka wypełnia obowiązki świadczenia wynikające z tej umowy, a ujęcie w rachunku zysków i strat zależy od miejsca powstawania kosztu.

Z praktycznego punktu widzenia Spółka ujmuje dodatkowe koszty doprowadzenia do zawarcia umowy jako koszty w momencie ich poniesienia, tylko jeśli okres amortyzacji składnika aktywów, który w przeciwnym razie zostałby ujęty przez Spółkę, wynosi jeden rok lub krócej.

Koszty wykonania umowy to koszty poniesione w związku z wykonywaniem umowy zawartej z klientem. Spółka ujmuje te koszty jako składnik aktywów, gdy nie są objęte zakresem innego standardu (np. MSR 2 Zapasy, MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe lub MSR 38 Wartości niematerialne), oraz gdy spełniają one wszystkie następujące kryteria:

- koszty te są bezpośrednio powiązane z umową lub z przewidywaną umową z klientem,
- koszty te prowadzą do wytworzenia lub ulepszenia zasobów Spółki, które będą wykorzystywane do spełnienia (lub do dalszego spełniania) zobowiązań do wykonania świadczenia w przyszłości; oraz
- Spółka spodziewa się, że koszty te odzyska.

Koszty skapitalizowane na bilansie są następnie odnoszone do rachunku wyników co do zasady w linii kosztów własnych sprzedaży w korespondencji do tego, w jaki sposób dobra i usługi są przekazywane do klienta i rozpoznawany jest odpowiedni przychód.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku na saldo czynnych rozliczeń międzyokresowych składały się następujące pozycje:

	31 grudnia 2023 roku		31 grudnia 2022 roku	
	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN
Przedpłacone usługi, w tym:	9,7	15,9	9,4	17,6
usługi serwisowe i opłaty licencyjne	8,2	10,0	8,4	13,1
ubezpieczenia	-	0,8	0,1	0,7
inne usługi	1,5	5,1	0,9	3,8
Wydatki związane z realizacją usług, dla których nie ujęto jeszcze przychodów, w tym:	27,6	5,7	22,8	7,5
Koszty wykonania umów z klientami	27,6	5,2	22,8	5,4
Pozostałe koszty usług	-	0,5	-	2,1
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	0,2	1,3	0,2	1,3
Razem	37,5	22,9	32,4	26,4

Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku składały się głównie z kosztów wykonania projektów, do których przychody zostaną rozpoznane w przyszłych okresach, a które spełniają przesłanki do aktywowania na bilansie zgodnie z MSSF 15 oraz przedpłaconych usług serwisowych i opłat licencyjnych, które będą odnoszone do rachunku zysków i strat sukcesywnie w okresach przyszłych. Saldo kosztów wykonania umów z klientami w kwocie 32,8 mln PLN w 2023 roku wynika głównie z aktywowania kosztów budowy i dostosowania rozwiązania bankowego, z którego przychody Spółka

rozpoznawać będzie w przyszłości w miarę udostępniania rozwiązania bankom, które zadeklarowały chęć przystąpienia do modelu SaaS (32,6 mln PLN).

W tabeli poniżej przedstawiono ruch na aktywach z tytułu skapitalizowanych kosztów wykonania umowy z klientem w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównywalnym:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Stan na dzień 1 stycznia	28,2	27,0
Poniesienie kosztów wykonania umowy z klientem	10,5	11,8
Amortyzacja	(5,9)	(10,6)
Stan na dzień 31 grudnia	32,8	28,2

5.8. Pozostałe aktywa

Wybrane zasady rachunkowości

Spółka kwalifikuje aktywa finansowe do następujących kategorii wyceny określonych w MSSF 9:

- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Spółka dokonuje klasyfikacji składników aktywów finansowych na podstawie modelu biznesowego Spółki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych dla danego składnika aktywów finansowych. Spółka dokonuje reklasyfikacji inwestycji w instrumenty dłużne wtedy i tylko wtedy, gdy zmianie ulega model zarządzania tymi aktywami.

Na moment początkowego ujęcia Spółka klasyfikuje inwestycje w instrumenty kapitałowe (inne niż dotyczące inwestycji w spółki zależne i stowarzyszone), które nie są przeznaczone do obrotu oraz nie są notowane na aktywnym rynku, jako wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite.

Spółka wycenia natomiast w wartości godziwej przez wynik finansowy instrumenty pochodne oraz inwestycje w instrumenty kapitałowe jednostek notowanych na aktywnym rynku.

Wycena na moment początkowego ujęcia

Z wyjątkiem niektórych należności z tytułu dostaw i usług, w momencie początkowego ujęcia Spółka wycenia składnik aktywów finansowych w jego wartości godziwej. W przypadku składników aktywów finansowych, które nie są zaklasyfikowane do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy Spółka może na moment początkowego ujęcia powiększyć ich wartość godziwą o koszty transakcyjne dające się bezpośrednio przypisać do ich nabycia.

Ujęcie i prezentacja aktywów finansowych w bilansie na każdy dzień bilansowy

Wycena aktywów finansowych w zamortyzowanym koszcie

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki: (i) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, oraz (ii) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Do kategorii aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie Spółka klasyfikuje: środki pieniężne i ekwiwalenty, pożyczki udzielone (spełniające test klasyfikacyjny SPPI), aktywa z tytułu umów z klientami, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności podlegające pod zakres MSSF 9 w zakresie w jakim standard dotyczy danego składnika.

Należności z tytułu dostaw i usług z terminem zapadalności poniżej 12 miesięcy są wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty, pomniejszone o ewentualny odpis z tytułu oczekiwanej straty. Należności długoterminowe podlegające pod zakres MSSF 9 są dyskontowane na dzień bilansowy.

Spółka wycenia aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Przychody z tytułu odsetek z inwestycji w instrumenty dłużne ujmowane są przez Spółkę w wyniku finansowym. Na moment zbycia inwestycji w instrumenty dłużne Spółka ujmuje skumulowane zyski/straty z wyceny w wyniku finansowym.

Wycena aktywów finansowych w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeśli spełnione są oba poniższe warunki: (i) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz (ii) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite Spółka klasyfikuje: obligacje skarbowe i korporacyjne oraz inwestycje w instrumenty kapitałowe spółek nienotowanych na aktywnym rynku.

Spółka ujmuje jako aktywa finansowe w wartościach godziwych przez pozostałe dochody całkowite również inwestycje w instrumenty kapitałowe spółek notowanych na aktywnym rynku, o ile nie są przeznaczone do obrotu ani nie są zapłatą warunkową ujętą przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek. Po zmianie polityki inwestycje w takie instrumenty kapitałowe spółek notowanych na aktywnym rynku mogą być wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy lub – w wyniku podjęcia nieodwołalnego wyboru Spółki w momencie początkowego ujęcia – przez pozostałe dochody całkowite.

Przychody z tytułu odsetek z inwestycji w instrumenty dłużne ujmowane są przez Spółkę w wyniku finansowym. Dywidendy z instrumentów kapitałowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite, Spółka ujmuje jako przychód w wyniku finansowym.

Na moment zbycia inwestycji w instrumenty dłużne Spółka ujmuje skumulowane zyski/straty z wyceny w wyniku finansowym. Spółka na moment zaprzestania ujmowania inwestycji w instrumenty kapitałowe wycenianie w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite nie przenosi do wyniku finansowego skumulowanych zysków lub strat ujętych w pozostałych dochodach całkowitych związanych z wyceną tej inwestycji do wartości godziwej. Zyski i straty z wyceny mogą natomiast zostać przeniesione do innej pozycji w obrębie kapitału własnego, np. do zysków zatrzymanych.

Wycena aktywów finansowych w wartości godziwej przez wyniki finansowe

Spółka ujmuje w wyniku finansowym zmiany wartości godziwych aktywów finansowych zaklasyfikowanych do tej kategorii aktywów finansowych. W wyniku finansowym ujmowane są również przychody z tytułu odsetek oraz dywidend otrzymanych z instrumentów kapitałowych notowanych na aktywnym rynku.

Zaprzestanie ujmowania

Spółka wyłącza aktywa finansowe z ksiąg rachunkowych, w sytuacji, gdy: (i) prawa do uzyskania przepływów pieniężnych

z aktywów finansowych wygasły lub (ii) prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z aktywów finansowych zostały przeniesione a Spółka dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Utrata wartości aktywów finansowych

Model strat oczekiwanych ma zastosowanie do aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie oraz do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite, z wyjątkiem inwestycji w instrumenty kapitałowe.

Spółka do szacowania odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych stosuje następujące podejścia:

- podejście ogólne,
- podejście uproszczone.

Spółka stosuje podejście ogólne do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite oraz do aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie, z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług i aktywów z tytułu umów z klientami.

W podejściu ogólnym Spółka szacuje odpis z tytułu utraty wartości aktywów finansowych na bazie 3-stopniowego modelu bazującego na zmianie ryzyka kredytowego aktywów finansowych od momentu ich początkowego ujęcia.

Jeżeli ryzyko kredytowe danych aktywów finansowych nie wzrosło znacznie od momentu początkowego ujęcia (stopień 1), Spółka szacuje odpis z tytułu utraty wartości w horyzoncie 12 miesięcy. W przypadku zidentyfikowania przez Spółkę znacznego wzrostu ryzyka kredytowego aktywów finansowych (stopień 2 i 3), odpis z tytułu utraty wartości szacowany jest w horyzoncie życia aktywów finansowych.

Na każdy dzień sprawozdawczy Spółka analizuje, czy wystąpiły przesłanki wskazujące na znaczny wzrost ryzyka kredytowego posiadanych aktywów finansowych.

W przypadku należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umów z klientami, Spółka stosuje uproszczone podejście i w związku z tym nie monitoruje zmian ryzyka kredytowego w trakcie życia, a odpis z tytułu utraty wartości wycenia w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w horyzoncie życia należności. Szczegóły dotyczące szacowania wartości odpisu zostały zawarte w punkcie 5.6 niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Szacunki i osądy

Zgodnie z wymogami MSSF 9 Instrumenty finansowe Spółka na każdy dzień bilansowy odpowiednio klasyfikuje i wycenia udzielone pożyczki, jak również dokonuje szacunków wielkości odpisów aktualizujących ich wartość. Na każdy dzień bilansowy dokonuje się wyceny pochodnych instrumentów finansowych do ich wartości godziwej.

i. Pozostałe aktywa finansowe

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Spółka posiadała wymienione w tabeli poniżej kategorie i klasy aktywów finansowych (poza aktywami z tytułu umów z klientami, należnościami z tytułu dostaw i usług oraz środkami pieniężnymi, które prezentowane są w punktach 5.6 i 5.10 not objaśniających do niniejszego sprawozdania finansowego).

	31 grudnia 2023 roku		31 grudnia 2022 roku	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:	6,2	2,0	5,9	0,5
Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym	4,7	1,7	5,1	0,1
Pożyczki udzielone pracownikom	1,5	0,3	0,8	0,4
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy, w tym:	-	1,1	0,2	0,9
Kontrakty forward	-	1,1	0,2	0,9
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez pozostałe dochody całkowite, w tym:	9,4	-	9,4	-
Akcje i udziały w spółkach nienotowanych (poza spółkami zależnymi i stowarzyszonymi)	9,4	-	9,4	-
Razem	15,6	3,1	15,5	1,4

Pożyczki udzielone, które przejdą test charakterystyki umownych przepływów pieniężnych – tzw. test SPPI, są wyceniane na każdą datę bilansową według zamortyzowanego kosztu. Pożyczki dla podmiotów powiązanych zostały udzielone na warunkach rynkowych.

Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym

Na saldo pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym składają się wyłącznie pożyczki udzielone podmiotom kontrolowanym przez Asseco Poland S.A. Na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz 31 grudnia 2022 roku na saldo pożyczek udzielonych jednostkom powiązanym składają się pożyczki udzielone Nextbank Sp. z o.o. oraz adesso banking solutions GmbH. Dla spółki Nextbank Sp. z o.o. udzielono pożyczki o wartości 1,6 mln PLN dla której oprocentowane oparte jest o WIBOR 3M plus marża oraz dla pożyczki o wartości 4,2 mln PLN dla której oprocentowanie oparte jest o średnie oprocentowanie nowych i renegotjowanych umów złotowych publikowany przez Narodowy Bank Polski. Ostateczny termin spłaty pożyczek został określony na dzień 31 grudnia 2025 roku. Oprocentowanie pożyczki udzielonej spółce adesso banking solutions GmbH wynosi EURIBOR 3M plus marża, a ostateczny termin spłaty pożyczki został określony na dzień 31 marca 2027 roku.

Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy obejmują transakcje typu „forward” na zakup i sprzedaż walut obcych, inwestycje w instrumenty kapitałowe notowane na aktywnym rynku. Transakcje „forward” zostały zawarte w celu zabezpieczenia ryzyka walutowego wynikającego z umów handlowych oraz pozostałych umów.

Wartość godziwa kontraktów „forward” oraz instrumentów wbudowanych jest określana na każdy dzień bilansowy przy użyciu modelu, dla którego dane wejściowe są obserwowalne bezpośrednio na rynkach aktywnych. Wartość godziwa portfela aktywów jest określana na podstawie cen giełdowych oferowanych za te aktywa na aktywnych rynkach. Inwestycje w podmioty notowane na aktywnym rynku, nad którymi Spółka nie sprawuje kontroli ani na które nie wywiera istotnego wpływu, są na każdy dzień bilansowy wyceniane do wartości godziwej na podstawie kursu zamknięcia notowań z dnia bilansowego. Zmiana z tytułu wyceny jest odnoszona w rachunek zysków i strat.

Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez pozostałe dochody całkowite to inwestycje w instrumenty kapitałowe nienotowane na aktywnym rynku. Spółka nie zamierza sprzedawać akcji w przewidywanej przyszłości, celem Spółki nie jest osiąganie krótkoterminowych zysków/strat z tytułu obrotu akcjami. Na saldo na dzień 31 grudnia 2023 roku składają się akcje Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. Wartość godziwa akcji jest określana na podstawie ceny emisyjnej z ostatniej emisji akcji. W ocenie Zarządu nie nastąpiła istotna zmiana wartości od tego dnia.

Zmiany sposobu ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej oraz zmiany w klasyfikacji instrumentów finansowych

W okresie 12 miesięcy zakończonym na 31 grudnia 2023 roku w Spółce nie dokonano zmian w sposobie ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej oraz nie wystąpiły przesunięcia instrumentów pomiędzy hierarchią wartości godziwej ani też nie dokonywano zmian klasyfikacji instrumentów finansowych.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku wartość godziwa aktywów finansowych nie odbiegała istotnie od ich wartości księgowej.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku	Wartość bilansowa	Poziom 1 ⁱ⁾	Poziom 2 ⁱⁱ⁾	Poziom 3 ⁱⁱⁱ⁾
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy				
Zawarte kontrakty typu "forward"	1,1	-	1,1	-
Razem	1,1	-	1,1	-
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez pozostałe dochody całkowite				
Akcje i udziały w spółkach nienotowanych na rynkach regulowanych	9,4	-	-	9,4
Razem	9,4	-	-	9,4

i. wartość godziwa określana na podstawie cen giełdowych oferowanych za identyczne aktywa na rynkach aktywnych;

ii. wartość godziwa określana przy użyciu modeli, dla których dane wsadowe są obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio na rynkach aktywnych;

iii. wartość godziwa określana przy użyciu modeli, dla których dane wsadowe nie są obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio na rynkach aktywnych

Na dzień 31 grudnia 2022 roku	Wartość bilansowa	Poziom 1 ⁱ⁾	Poziom 2 ⁱⁱ⁾	Poziom 3 ⁱⁱⁱ⁾
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy				
Zawarte kontrakty typu "forward"	1,1	-	1,1	-
Razem	1,1	-	1,1	-
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez pozostałe dochody całkowite				
Akcje i udziały w spółkach nienotowanych na rynkach regulowanych	9,4	-	-	9,4
Razem	9,4	-	-	9,4

Opisy poziomów wartości godziwej są identyczne jak ujawnione pod tabelą powyżej.

ii. Aktywa niefinansowe

Na saldo pozostałych aktywów na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku składały się:

	31 grudnia 2023 roku	31 grudnia 2022 roku
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Nieruchomości inwestycyjne (w całości długoterminowe)	0,3	0,3
Zaliczki na dostawy (w całości krótkoterminowe)	3,1	1,8
Razem	3,4	2,1

5.9. Zapasy

Wybrane zasady rachunkowości

Zapasy są wyceniane przez Spółkę według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Spółka dzieli zapasy na dwie kategorie: towary i części serwisowe (części zamienne oraz sprzęt komputerowy, który został nabyty w celu realizacji kontraktów na usługi utrzymania).

Wartość początkowa części serwisowych jest odnoszona w koszty liniowo na przestrzeni trwania kontraktu na usługi utrzymania, pod które części te zostały nabyte.

Rozchód zapasów ujmowany jest za pomocą metody szczegółowej identyfikacji.

Na każdy dzień bilansowy Spółka analizuje czy wartość bilansowa zapasów jest wyższa lub równa cenie sprzedaży możliwej do uzyskania. Odpisy z tytułu aktualizacji wartości zapasów ujmowane są w kosztach operacyjnych.

Kategoria towarów obejmuje przede wszystkim sprzęt komputerowy oraz licencje obce do odsprzedaży w ramach realizowanych umów wdrożeniowych lub umów, których przedmiotem jest dostawa sprzętu. Tym samym większość towarów jest nabywana w celu realizacji podpisanych lub wysoce prawdopodobnych umów.

	31 grudnia 2023 roku	31 grudnia 2022 roku
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Sprzęt komputerowy, licencje obce oraz pozostałe towary do odsprzedaży	3,6	10,9
Sprzęt komputerowy, części zamienne oraz inne materiały utrzymywane w celu realizacji usług serwisowych/utrzymaniowych	0,4	0,6
Odpis aktualizujący (-)	(0,7)	(0,9)
Razem	3,3	10,6

5.10. Środki pieniężne i depozyty

Wybrane zasady rachunkowości

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku, lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy oraz inne instrumenty o wysokim stopniu płynności.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów. Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych Spółka przyjęła zasadę pomniejszania salda środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o wartość zaciągniętych kredytów w rachunkach bieżących, stanowiących element finansowania bieżącej działalności oraz zastrzeżonych środków pieniężnych. Spółka jako ekwiwalent środków pieniężnych traktuje tylko te kredyty odnawialne i płatne na żądanie, które stanowią integralną część zarządzania środkami pieniężnymi w Spółce. Spółka spójnie stosuje powyżej opisane podejście, w tym w szczególności, klasyfikuje kredyty odnawialne jako ekwiwalent środków pieniężnych dla celów prezentacji w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych, gdy saldo bankowe często fluktuuje, a zarząd Spółki używa instrumentu w postaci kredytu w rachunku bieżącym w celu bieżącego zarządzania płynnością.

	31 grudnia 2023 roku	31 grudnia 2022 roku
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Środki pieniężne na rachunkach bankowych bieżących	31,2	44,6
Środki pieniężne na rachunkach dotyczących płatności split payment	9,4	12,1
Lokaty krótkoterminowe	220,1	249,7
Razem saldo środków pieniężnych wykazane w bilansie i rachunku przepływów pieniężnych	260,7	306,4

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są zakładane na okresy od jednego dnia do

trzech miesięcy i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Spółka posiada środki pieniężne w bankach o wysokiej reputacji, stąd wpływ ewentualnych szacunków odpisów z tytułu utraty wartości o oczekiwane straty kredytowe jest nieistotny.

5.11. Aktywa trwałe i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży

Wybrane zasady rachunkowości

Aktywa trwałe i ich grupy uznaje się za przeznaczone do sprzedaży, w sytuacji, gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

Saldo aktywów przeznaczonych do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz 31 grudnia 2022 roku wynosi 20,1 mln PLN, a związane z nimi zobowiązanie finansowe wynosiło 3,1 mln. Na saldo składają się rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa z tytułu prawa do użytkowania dotyczące nieruchomości zlokalizowanej we Wrocławiu.

5.12. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Wybrane zasady rachunkowości

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 50 pracowników na pełne etaty. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych. Odpisy w ciągu roku na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych stanowią koszt okresu, którego dotyczą. Spółka skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie spełniają definicji aktywów Spółki.

Tabela poniżej przedstawia analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
	mln PLN	mln PLN
Środki pieniężne	1,7	1,6
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(0,6)	(0,7)
Saldo po skompensowaniu	1,1	0,9
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	(1,8)	(1,8)

5.13. Kapitał zakładowy i pozostałe elementy kapitału własnego

Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównywalnym wynosił 83 000 303 PLN i był w całości opłacony. Na kapitał zakładowy składa się 83 000 303 sztuk akcji zwykłych o wartości nominalnej 1 PLN każda. Spółka nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku wartość kapitału zakładowego nie uległa zmianie względem 31 grudnia 2022 roku. Kapitał docelowy Spółki jest równy kapitałowi zakładowemu.

Akcje własne

W dniu 21 września 2023 roku rozliczona została transakcja nabycia akcji własnych przez Asseco Poland S.A. Transakcja ta została zawarta poza rynkiem regulowanym, w ramach skupu akcji własnych realizowanych na podstawie zaproszenia do składania ofert sprzedaży akcji Spółki z dnia 6 września 2023 roku. W ramach transakcji skupu Spółka nabyła łącznie 14 808 872 sztuki akcji własnych, reprezentujące około 17,84 % udziału w kapitale zakładowym oraz 17,84% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Spółki. Cena za jedną akcję wyniosła 80,00 PLN, łączna cena nabycia wyniosła 1 184,7 mln PLN, a koszty skupu wyniosły 1,5 mln PLN.

Nabycie akcji własnych nastąpiło w wyniku wykonania uchwały nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Asseco Poland S.A. z dnia 15 czerwca 2023 roku. Zgodnie z tą uchwałą akcje własne mogą być nabywane w celu

ich umorzenia jak również w celu przeznaczenia do dalszej odsprzedaży lub zaoferowania w ramach programu motywacyjnego pracowników.

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy (zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych – KSH) został utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej nad wartością nominalną, po pomniejszeniu o koszty emisji akcji oraz z zysków lat ubiegłych, które decyzją Walnych Zgromadzeń Akcjonariuszy Spółki zostały przeznaczone na kapitał zapasowy. Pozostała część kapitału zapasowego prezentowana jest w pozycji zysków zatrzymanych i dotyczy rozliczenia wyników z lat poprzednich zgodnie z KSH.

Kapitał rezerwowy

W dniu 15 czerwca 2023 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki Asseco Poland S.A. postanowiło utworzyć kapitał rezerwowy Spółki w wysokości 1 185,6 mln PLN, który może być przeznaczony na wypłatę dywidendy w przyszłych latach lub na finansowanie nabywania akcji własnych Spółki.

Zdolność dywidendowa

W poniższej tabeli przedstawiono składniki i saldo kapitału zapasowego i rezerwowego na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku.

	31 grudnia 2023 <i>mln PLN</i>	31 grudnia 2022 <i>mln PLN</i>
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	4 180,1	4 180,1
Zyski z lat ubiegłych przeznaczone uchwałami ZWZ na kapitał zapasowy	-	1 135,5
Wynik na rozliczeniu transakcji na akcjach własnych	(734,0)	(734,0)
Kapitał rezerwowy przeznaczony na wypłatę dywidendy lub na nabycie akcji własnych Spółki	1 185,6	-
Kapitał zapasowy i rezerwowy	4 631,7	4 581,6

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, Spółka jest zobowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w sprawozdaniu Spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego. W następstwie przekroczenia salda kapitału zapasowego wartości 1/3 kapitału zakładowego wygaś wymieniony wyżej ustawowy obowiązek dokonywania dopłat z zysku na kapitał zapasowy. O użyciu kapitału zapasowego, w tym rezerwowego, decyduje Walne Zgromadzenie. Ponadto nadmienić należy, że jak to zostało opisane w polityce rachunkowości powyżej, kapitał powstały z połączenia jednostek gospodarczych nie powiększa kapitału zapasowego, a tym samym nie będzie w przyszłości podlegał podziałowi.

Podsumowując należy stwierdzić, że zdolność dywidendowa Asseco Poland S.A. na dzień 31 grudnia 2023 roku jest równa zyskom z lat ubiegłych przeznaczonych uchwałami ZWZ na kapitał zapasowy (powiększonym o wynik okresu bieżącego), ale to przy założeniu, że ujemny wynik na rozliczeniu transakcji na akcjach własnych pokryty zostanie z agio. Nadwyżkę ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej (agio) można wykorzystać jedynie na pokrycie ewentualnych strat wykazanych w sprawozdaniu finansowym i w związku z tym nie zwiększa ona zdolności dywidendowej Spółki. Nie może też podlegać wypłacie na rzecz akcjonariuszy kapitał zapasowy w wysokości odpowiadającej 1/3 kapitału zakładowego. Na dzień 31 grudnia 2023 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

5.14. Kredyty bankowe i emisje papierów wartościowych

Wybrane zasady rachunkowości

Spółka kwalifikuje zobowiązania finansowe do jednej z kategorii:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Według zamortyzowanego kosztu Spółka wycenia kredyty bankowe, pożyczki oraz papiery dłużne. Pozostałe zobowiązania finansowe Spółka wycenia w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki oraz papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia lub emisji zobowiązań finansowych.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki oraz papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki lub emisji papierów dłużnych oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

Spółka usuwa zobowiązania finansowe ze sprawozdania z sytuacji finansowej wtedy, gdy zobowiązanie to przestało istnieć tzn., gdy obowiązek wynikający z umowy został wypełniony, umorzony lub wygasł. Różnice pomiędzy wartością bilansową zobowiązania finansowego które wygasło, a kwotą zapłaty z uwzględnieniem wszystkich przeniesionych aktywów niebędących środkami pieniężnymi ujmuje się w wyniku finansowym.

	Maksymalna wysokość zadłużenia	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	31 grudnia 2023		31 grudnia 2022	
				Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Kredyty w rachunkach bieżących							
Kredyt w rachunku bieżącym	150,0	WIBOR 1M + marża	2025-11-30	-	-	-	-
Kredyt w rachunku bieżącym	50,0	WIBOR 1M + marża	2024-06-30	-	-	-	-
Kredyt w rachunku bieżącym	70,0	WIBOR 1M + marża	2025-10-31	-	-	-	-
Kredyt w rachunku bieżącym	200,0	WIBOR 1M + marża	2024-07-31	-	-	-	-
Kredyt w rachunku bieżącym	70,0	WIBOR 1M + marża	2024-06-25	-	-	-	-
Kredyt nieodnawialny	540,0						
Kredyt bankowy	n/d	WIBOR 1M + marża	2028-09-06	826,1	100,4	-	-
RAZEM	540,0			826,1	100,4	-	-

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Asseco Poland S.A. posiadało otwarte linie kredytowe w rachunkach bieżących dające możliwość pozyskania finansowania na kwotę 540,0 mln PLN, z czego 24,3 mln PLN stanowiło zabezpieczenie gwarancji bankowych. Na dzień 31 grudnia 2022 roku Asseco Poland S.A. posiadało otwarte linie kredytowe w rachunkach bieżących dające możliwość pozyskania finansowania na kwotę 540,0 mln PLN, z czego 23,3 mln stanowiło zabezpieczenie gwarancji bankowych. Na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku nie wystąpiło zadłużenie na posiadanych liniach kredytowych ani żadne inne aktywa nie stanowiły zabezpieczenia zaciągniętych kredytów bankowych i pożyczek.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku łączne zadłużenie Spółki wynosiło 926,5 mln PLN wynikało to z zaciągnięcia kredytu przez Asseco Poland S.A. Kredyt został udzielony w dniu 6 września 2023 roku przez Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski S.A., a uzyskane w jego ramach środki w kwocie 946,7 mln PLN zostały przeznaczone na sfinansowanie skupu akcji własnych, który nastąpił 21 września 2023 roku. Oprocentowanie kredytu wynosi WIBOR 1M plus marża. Ostateczna spłata środków powinna nastąpić do dnia 6 września 2028 roku. Kredyt będzie spłacany w ratach miesięcznych, a ostatnia rata wyniesie 50% kwoty wykorzystanego kredytu.

Zobowiązania Spółki wynikające z umowy kredytu są zabezpieczone poprzez oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji przez Spółkę w trybie art. 777 kodeksu postępowania cywilnego, przy czym bank może domagać się dodatkowego zabezpieczenia na warunkach wskazanych w umowie.

Zgodnie z umową kredytową Spółka zobowiązuje się do:

- utrzymania Wskaźnika Dźwigni Finansowej (Całkowite zadłużenie netto/EBITDA) na poziomie nieprzekraczającym 3,5;
- utrzymania Wskaźnika Pokrycia Obsługi Zadłużenia (EBITDA - zapłacony podatek dochodowy/Koszt obsługi zadłużenia) na poziomie nie niższym niż 1,10.

Wymienione wyżej wskaźniki i wartości dotyczą danych z jednostkowego sprawozdania finansowego Asseco Poland S.A. i są wyliczane zgodnie z definicjami zawartymi w umowie kredytu.

Całkowite zadłużenie netto Asseco Poland S.A. definiowane jest jako nadwyżka zadłużenia finansowego ponad kwotę środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszoną o zobowiązania finansowe wobec jednostek powiązanych oraz pomniejszoną o zobowiązania z tytułu leasingu. Wskaźnik EBITDA Asseco Poland S.A. należy definiować jako sumę wyniku na działalności operacyjnej przed opodatkowaniem (tj. pozycję Zysk/strata z działalności operacyjnej z opublikowanego sprawozdania finansowego) i amortyzacji pomniejszoną o zyski ze zbycia aktywów trwałych oraz odwrócenie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości firmy i powiększoną o straty ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości firmy, pomniejszoną (z wyłączeniem) o amortyzację aktywów z tytułu prawa do użytkowania według MSSF 16 oraz powiększoną o wszystkie przychody z dywidend. Do wyliczenia wskaźników całkowitego zadłużenia oraz EBITDA stosowane są wymienione wyżej wartości za okres ostatnich 12 miesięcy (kończący się w dniu, na który wskaźnik jest obliczany).

Przedstawione powyżej definicje są skrócone, a pełne i dokładne definicje wskaźników są zawarte w umowie kredytu. Na dzień bilansowy Wskaźnik Dźwigni Finansowej wynosił poniżej 2,0, a Wskaźnik Pokrycia Obsługi Zadłużenia wynosił powyżej 10.

Zgodnie z umową bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu lub wypowiedzieć umowę w całości lub części oraz zażądać spłaty kredytu w przypadku:

- zaistnienia zmiany kontroli w odniesieniu do Spółki, rozumianej jako zdarzenie lub seria zdarzeń, w wyniku których dowolna osoba lub osoby działające w porozumieniu kontrolują ponad 33% głosów na walnym zgromadzeniu Spółki,
- gdy Wskaźnik Dźwigni Finansowej będzie wyższy lub równy 3,0, a Spółka dokona, bez uprzedniej pisemnej zgody Banku, wypłaty dywidendy, wypłaty zaliczki na poczet dywidendy lub umorzy akcje w zamian za świadczenie pieniężne należne akcjonariuszowi,
- gdy osiągnięcie lub przekroczenie Wskaźnika Dźwigni Finansowej na poziomie 3,0, o którym mowa powyżej wyniknie z wypłaty dywidendy, wypłaty zaliczki na poczet dywidendy lub umorzenia akcji w zamian za świadczenie pieniężne należne akcjonariuszowi, na które Bank nie wyraził zgody.

5.15. Zobowiązania z tytułu leasingu

Wybrane zasady rachunkowości

Umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli przekazuje prawo do kontroli zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Prawo do kontroli przechodzi na leasingobiorcę na mocy zawartej umowy, jeśli przez cały okres użytkowania dysponuje on łącznie:

- *prawem do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów, oraz*
- *prawem do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów.*

Zobowiązania z tytułu leasingu – początkowe ujęcie

W dacie rozpoczęcia leasingu Spółka wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe Spółka dyskontuje z zastosowaniem krańcowej stopy procentowej.

Opłaty leasingowe obejmują stałe płatności (w tym zasadniczo stałe opłaty leasingowe) pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe; zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki, kwoty gwarantowanej wartości końcowej oraz cenę wykonania opcji kupna (jeżeli można z wystarczającą pewnością stwierdzić, że Spółka z tej opcji skorzysta) oraz kary pieniężne za wypowiedzenie umowy (jeżeli jest wystarczająca pewność, że Spółka skorzysta z tej opcji).

Zmienne opłaty leasingowe, które nie zależą od indeksu lub stawki, są ujmowane od razu jako koszt okresu, w którym zaistniało zdarzenie lub warunek powodujący konieczność uiszczenia opłaty.

Zobowiązania z tytułu leasingu – późniejsza wycena

W kolejnych okresach zobowiązanie z tytułu leasingu pomniejszane jest o dokonane spłaty i powiększane o naliczane odsetki. Do naliczania odsetek Spółka stosuje krańcową stopę leasingobiorcy, która jest sumą wartości stopy wolnej od ryzyka (dla jej określenia Spółka stosuje kwotowania odpowiednich instrumentów pochodnych - IRS lub stawek oprocentowania obligacji rządowych dla odpowiednich walut) oraz premii za ryzyko kredytowe Spółki, które kwantyfikowane jest na bazie dostępnej dla Spółki oferty marż dla kredytów inwestycyjnych odpowiednio zabezpieczonych na aktywach.

W przypadku, gdy w umowie leasingowej dokonywana jest modyfikacja, zmianie ulega okres lub wysokość zasadniczo stałych opłat leasingowych lub następuje zmiana w zakresie osądu co do realizacji opcji kupna wynajmowanego aktywa, wówczas zobowiązanie z tytułu leasingu jest przeliczane, aby odzwierciedlić opisane zmiany. Aktualizacja wartości zobowiązania powoduje również konieczność odpowiedniej aktualizacji wartości aktywa z tytułu prawa do użytkowania.

Okres leasingu dla umów z opcjami przedłużenia

Spółka ustala okres leasingu jako nieodwołalny okres leasingu, łącznie z okresami objętymi opcją przedłużenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że opcja zostanie zrealizowana, oraz okresami objętymi opcją wypowiedzenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że opcja nie zostanie wykonana.

Spółka ma możliwość, w ramach niektórych umów leasingu, wydłużyć okres trwania leasingu aktywów. Spółka stosuje osąd przy ocenie, czy istnieje wystarczająca pewność skorzystania z opcji przedłużenia. Oznacza to, że uwzględnia wszystkie istotne fakty i okoliczności, które stanowią zachętę ekonomiczną do jej przedłużenia lub karę ekonomiczną za jej nieprzedłużenie. Po dacie rozpoczęcia Spółka ponownie ocenia okres leasingu, jeśli wystąpi znaczące zdarzenie lub zmiana okoliczności pozostających pod jej kontrolą i wpływa na jej zdolność do wykonywania (lub niewykonywania) opcji przedłużenia (np. zmiana strategii biznesowej).

Okres leasingu dla umów na czas nieokreślony

Spółka posiada umowy leasingu zawarte na czas nieokreślony oraz umowy, które przekształciły się w umowy na czas nieokreślony, w których obie strony dysponują opcją wypowiedzenia. Ustalając okres leasingu, Spółka określa okres egzekwowalności umowy. Leasing przestaje być egzekwowalny, gdy zarówno leasingobiorca, jak i leasingodawca mają prawo wypowiedzenia umowy bez konieczności uzyskania zezwolenia drugiej strony bez ponoszenia kar większych niż nieznaczące. Spółka ocenia istotność szeroko rozumianych kar, tzn. poza kwestiami stricte umownymi bądź finansowymi, uwzględnia wszelkie inne istotne czynniki ekonomiczne zniechęcające do wypowiedzenia umowy (np. istotne inwestycje w przedmiocie leasingu, dostępność rozwiązań alternatywnych, koszty relokacji). Jeśli ani Spółka jako leasingobiorca, ani leasingodawca nie poniesie istotnej kary za wypowiedzenie (rozumianej szeroko), leasing przestaje być egzekwowalny i jego okres stanowi okres wypowiedzenia. Natomiast w sytuacji, gdy którakolwiek ze stron – zgodnie z profesjonalnym osądem – poniesie istotną karę za wypowiedzenie (rozumianą szeroko), Spółka określa okres leasingu jako wystarczająco pewny (czyli okres, co do którego można z wystarczającą pewnością założyć, że umowa będzie trwać).

Krańcowa stopa procentowa leasingobiorcy

Spółka nie jest w stanie z łatwością ustalić stopy procentowej dla umów leasingowych, dlatego przy wycenie zobowiązania z tytułu leasingu stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy. Jest to stopa procentowa, jaką Spółka musiałaby zapłacić, aby na podobny okres, w tej samej walucie i przy podobnych zabezpieczeniach pożyczyć środki niezbędne do zakupu składnika aktywów o podobnej wartości co składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania w podobnym środowisku gospodarczym.

Szacunki i osądy

Wdrażenie i stosowanie MSSF 16 wymaga w Spółce dokonania różnego rodzaju szacunków oraz zaangażowania profesjonalnego osądu. Główny obszar, w którym ma to miejsce dotyczy oceny okresów leasingu, w umowach na czas nieokreślony oraz w umowach, w przypadku których Spółce przysługuje opcja przedłużenia umowy. Przy ustalaniu okresu leasingu Spółka rozważa wszystkie fakty i okoliczności, w tym istnienie zachęt ekonomicznych do skorzystania lub niekorzystania z opcji przedłużenia umowy oraz z ewentualnej opcji wypowiedzenia umowy. Ustalając okres leasingu Spółka bierze również pod uwagę wartość nakładów poniesionych na przystosowanie leasingowanego aktywa do indywidualnych potrzeb, a w przypadku najmu nieruchomości – wielkość rynku w danej lokalizacji i specyfikę wynajmowanej nieruchomości.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku przedmiotem umów leasingu, w których Spółka jest leasingobiorcą były:

- nieruchomości,
- samochody.

W poniższej tabeli zaprezentowano saldo zobowiązań z tytułu leasingu na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku.

	31 grudnia 2023		31 grudnia 2022	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	mIn PLN	mIn PLN	mIn PLN	mIn PLN
Leasing nieruchomości	76,0	13,2	60,1	12,7
Leasing samochodów	-	0,2	-	0,1
Razem	76,0	13,4	60,1	12,8

Leasing nieruchomości

Wartość netto nieruchomości, będących przedmiotem umowy leasingu na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosiła 104,8 mln PLN, a na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosiła 86,4 mln PLN.

Przyszłe przepływy pieniężne oraz zobowiązanie wynikające z umowy leasingu nieruchomości przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2023 mln PLN	31 grudnia 2022 mln PLN
Minimalne opłaty leasingowe		
w okresie krótszym niż 1 rok	16,6	15,0
w okresie 1-5 lat	38,4	36,1
w okresie dłuższym niż 5 lat	100,5	88,8
Przyszłe minimalne płatności leasingowe	155,5	139,9
Przyszłe koszty odsetkowe	66,3	67,1
Wartość bieżąca zobowiązania leasingowego		
w okresie krótszym niż 1 rok	13,2	12,7
w okresie 1-5 lat	26,2	29,8
w okresie dłuższym niż 5 lat	49,8	30,3
Zobowiązanie z tytułu leasingu	89,2	72,8

Krańcowa stopa procentowa z tytułu leasingu nieruchomości na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosiła 3,9%, natomiast na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosiła 3,4 %.

W poniższej tabeli zaprezentowano kwoty dotyczące kosztów leasingu ujęte w rachunków zysków i strat za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównywalnym:

		12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Amortyzacja aktywów z tytułu prawa do użytkowania	5,3	(14,1)	(12,1)
Koszt od odsetek z tytułu zobowiązań z tytułu leasingu	4,4	(2,6)	(2,5)
Koszty związane z leasingiem aktywów o niskiej wartości		(0,3)	(0,4)
Koszty związane z leasingiem krótkoterminowym		(1,2)	(1,0)
Razem		(18,2)	(16,0)

5.16. Pozostałe zobowiązania finansowe

Wybrane zasady rachunkowości

Odroczone płatności za nabycie udziałów

Zobowiązania z tytułu odroczonej płatności za nabycie udziałów ujmowane są w wartości bieżącej przewidywanej zapłaty.

Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych są bezpośrednio odnoszone do zysku lub straty netto roku obrotowego.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (forward) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności.

Inne zobowiązania finansowe	31 grudnia 2023		31 grudnia 2022	
	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN
Zobowiązania z tytułu forwardów	-	-	0,2	0,2
Razem	-	-	0,2	0,2

Zobowiązania z tytułu forwardów obejmują transakcje „forward” w walutach obcych, które zostały zawarte w celu zabezpieczenia ryzyka walutowego.

Wartość godziwa kontraktów „forward” jest określana na każdy dzień bilansowy przy użyciu modelu, dla którego dane wejściowe są obserwowalne bezpośrednio na rynkach aktywnych. Wartość godziwa jest określana na podstawie cen giełdowych oferowanych na aktywnych rynkach. Zmiana z tytułu wyceny jest odnoszona w rachunek zysków i strat.

Wartość godziwa posiadanych przez Spółkę zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku nie różni się znacząco od ich wartości bilansowej.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku	Wartość bilansowa	Poziom 1 ⁱ⁾	Poziom 2 ⁱⁱ⁾	Poziom 3 ⁱⁱⁱ⁾
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania z tytułu forwardów	0,4	-	0,4	-
Razem	0,4	-	0,4	-

i. wartość godziwa określana na podstawie cen giełdowych oferowanych za identyczne aktywa na rynkach aktywnych;

ii. wartość godziwa określana przy użyciu modeli, dla których dane wsadowe są obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio na rynkach aktywnych;

iii. wartość godziwa określana przy użyciu modeli, dla których dane wsadowe nie są obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio na rynkach aktywnych.

5.17. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Wybrane zasady rachunkowości

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług dotyczące działalności operacyjnej są ujmowane i wykazywane według kwot wymaganej zapłaty. Zobowiązania te wynikają z dostaw i usług, na które Spółka otrzymała faktury oraz takich, które nie zostały zafakturowane, ale które w ocenie Zarządu Spółki są wysoce prawdopodobne i dla których możliwe było precyzyjne określenie ich wysokości.

Zobowiązania budżetowe to zobowiązania z tytułu podatków i danin publicznych oraz ubezpieczeń społecznych i ceł. Zobowiązania te ustala się w kwocie wymaganej zapłaty zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zobowiązania z tytułu kar umownych projektowych to kary umowne projektowe stanowią wynagrodzenie za niespełnienie lub nieprawidłowe spełnienie obowiązku świadczenia i wynikają raczej z umowy z klientem niż z ustawodawstwa danego kraju.

Kary umowne projektowe są zmiennym elementem wynagrodzenia i pomniejszają cenę transakcyjną, a zobowiązanie z tytułu kar umownych projektowych jest rodzajem zobowiązania do zwrotu wynagrodzenia, nie jest natomiast zobowiązaniem z tytułu umowy z klientami.

Pozostałe zobowiązania to zobowiązania wobec pracowników z tytułu niewypłaconych na dzień bilansowych wynagrodzeń, zobowiązania z tytułu zakupów środków trwałych i wartości niematerialnych oraz inne zobowiązania.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku zobowiązania z tytułu dostaw i usług wynikały z następujących tytułów:

	31 grudnia 2023 roku		31 grudnia 2022 roku	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Wobec jednostek powiązanych, w tym:	0,5	14,0	0,8	14,6
Zobowiązania zafakturowane	0,5	7,5	0,8	11,4
wobec jednostek zależnych	0,4	6,8	0,8	10,9
wobec pozostałych podmiotów powiązanych	0,1	0,7	-	0,5
Zobowiązania niezafakturowane	-	6,5	-	3,2
wobec jednostek zależnych	-	6,3	-	3,0
wobec pozostałych podmiotów powiązanych	-	0,2	-	0,2

Wobec jednostek pozostałych, w tym:	-	87,6	-	70,0
Zobowiązania zafakturowane	-	34,0	-	22,5
Zobowiązania niezafakturowane	-	49,5	-	43,1
Zobowiązania z tytułu kar umownych	-	4,1	-	4,4
Razem zobowiązania z tytułu dostaw i usług	0,5	101,6	0,8	84,6

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane. Transakcje z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w punkcie 5.21 not objaśniających do niniejszego sprawozdania finansowego.

Tabela poniżej przedstawia wartość brutto zobowiązań z tytułu dostaw i usług Spółki na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdykontowanych płatności.

	31 grudnia 2023		31 grudnia 2022	
	<i>mln PLN</i>	%	<i>mln PLN</i>	%
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług				
Zobowiązania wymagalne	13,9	13,6%	5,0	5,9%
Zobowiązania niewymagalne do 3 miesięcy	87,2	85,4%	79,1	92,6%
Zobowiązania niewymagalne od 3 do 6 miesięcy	0,2	0,2%	0,2	0,2%
Zobowiązania niewymagalne powyżej 6 miesięcy	0,8	0,8%	1,1	1,3%
	102,1	100,0%	85,4	100,0%

Na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku pozostałe zobowiązania Spółki wynikały z następujących tytułów:

	31 grudnia 2023		31 grudnia 2022	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	5,6	32,3	2,6	9,0
Pozostałe zobowiązania budżetowe				
Podatek od wartości dodanej (VAT)	-	6,0	-	9,3
Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)	-	10,9	-	10,4
Składki na ubezpieczenia społeczne (ZUS)	-	26,7	-	22,8
Pozostałe	-	0,4	-	0,4
Razem pozostałe zobowiązania budżetowe	-	44,0	-	42,9
Pozostałe zobowiązania				
Zaliczki otrzymane na sprzedaż środków trwałych	-	3,1	-	-
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	-	22,9	-	20,3
Zobowiązania z tyt. zakupu środków trwałych i wartości niematerialnych	-	1,7	-	2,5
Inne zobowiązania	0,1	1,0	0,1	4,7
Razem pozostałe zobowiązania	0,1	28,7	0,1	27,5

5.18. Zobowiązania z tytułu umów z klientami

Wybrane zasady rachunkowości

Zobowiązania z tytułu umów z klientami to obowiązki jednostki do przekazania na rzecz klienta dóbr i usług, w zamian, za które Spółka otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta.

W ramach zobowiązań z tytułu umów z klientami prezentowane są zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów IT oraz rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu nierozliczonych na dzień bilansowy licencji z prawem do dostępu, a także przyszłe przychody z tytułu usług takich jak opieka informatyczna (utrzymanie), które są rozliczane w czasie.

Ze względu na dużą różnorodność zobowiązań do wykonania świadczenia trudno jest określić jeden moment, w którym Spółka co do zasady spełnia swoje zobowiązania do wykonania świadczenia. Najczęściej w przypadku kontraktów na wdrożenie kompleksowego systemu IT oraz kontraktów utrzymaniowych Spółka spełnia swoje zobowiązania podczas świadczenia usług dla klientów. W przypadku świadczenia polegającego na dostarczeniu do klienta licencji na oprogramowanie (z prawem do korzystania) Spółka uznaje zobowiązanie do wykonania świadczenia za spełnione w momencie udzielenia licencji, ale nie wcześniej niż z początkiem okresu, w którym klient może zacząć korzystać z tego oprogramowania (najczęściej w momencie przekazania klucza licencyjnego), co w ocenie Spółki jest jednoznaczne z przekazaniem klientowi kontroli nad licencją.

Szacunki i osądy

Każdorazowo Spółka dokonuje profesjonalnego osądu i szacunku wartości stopnia zaawansowania realizacji kontraktów wdrożeniowych w stosunku do wystawionych faktur i alokacji ceny transakcyjnej.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku zobowiązania z tytułu umów z klientami Spółki wynikały z tytułów wyszczególnionych w tabeli poniżej:

	31 grudnia 2023		31 grudnia 2022	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	<i>mIn PLN</i>	<i>mIn PLN</i>	<i>mIn PLN</i>	<i>mIn PLN</i>
Zobowiązania z tytułu umów z klientami				
Wobec jednostek powiązanych, w tym:	1,3	4,7	1,0	10,1
Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu umów z klientami	1,3	4,0	1,0	9,2
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów IT	-	0,7	-	0,9
Wobec jednostek pozostałych, w tym:	34,9	68,7	26,1	61,6
Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu umów z klientami	34,9	48,2	26,1	46,1
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów IT	-	20,5	-	15,5
Razem zobowiązania z tytułu umów z klientami	36,2	73,4	27,1	71,7

Zmiana wartości zobowiązania z tytułu umów z klientami w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównywalnym:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 <i>mIn PLN</i>	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 <i>mIn PLN</i>
Wartość zobowiązania z tytułu umów z klientami na dzień 1 stycznia	98,8	94,7
Wystawienie faktur ponad zrealizowany obowiązek świadczenia	706,5	555,7
Realizacja nowych obowiązków świadczeń bez wystawienia faktury; zmiana wartości szacunkowej ceny transakcyjnej, inne zmiany założeń	(695,7)	(551,6)
Wartość zobowiązania z umowy z klientami na koniec okresu	109,6	98,8

5.19. Rezerwy

Wybrane zasady rachunkowości

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

Umowy rodzące obciążenia

Spółka rozpoznaje rezerwy na umowy rodzące obciążenia, jeżeli nieuniknione całkowite koszty bezpośrednie wypełnienia obowiązków przewyższają możliwe do uzyskania korzyści.

Umowa rodząca obciążenie jest to umowa z klientem, w której łączna kwota przychodów jest niższa niż całkowita łączna wartość kosztów obcych (COGS) oraz kosztów wytworzenia.

W przypadku rozpoznania umowy rodzącej obciążenia (rozpoznanie to może nastąpić w dowolnym momencie trwania kontraktu), cała przewidywana do poniesienia strata na kontakcie powinna być od razu ujęta jako koszt bieżącego okresu. Weryfikacja stanu umów rodzących obciążenia dokonywana jest na każdy dzień bilansowy (na dany dzień bilansowy wartość rezerwy powinna być równa różnicy pomiędzy całą planowaną stratą na kontrakcie a stratą zrealizowaną do dnia bilansowego), w efekcie czego może nastąpić zwiększenie lub zmniejszenie rezerwy.

Rezerwa na naprawy gwarancyjne

Rezerwa na naprawy gwarancyjne tworzona jest na pokrycie przyszłych przewidywanych kosztów realizacji zobowiązań gwarancyjnych lub serwisowych wynikających z realizowanych kontraktów IT, o ile zobowiązania do świadczenia gwarancji spełniają, w rozumieniu MSSF 15, definicję gwarancji standardowej.

Jeżeli gwarancja spełnia definicję usługi (jest gwarancją ponadstandardową w rozumieniu MSSF 15) tj. gwarancja ma zakres szerszy niż tylko zapewnienie klienta, że dany produkt/usługa jest zgodny z ustaloną przez strony specyfikacją, nie są na nią tworzone rezerwy. Wynika to z faktu, że przychód z gwarancji ponadstandardowej jest rozpoznawany w okresie trwania rozszerzonej gwarancji, a w konsekwencji koszty związane z usługami gwarancyjnymi dotyczące rozszerzonej gwarancji są rozpoznawane w rachunku wyników w momencie poniesienia kosztu.

Rezerwa na naprawy gwarancyjne (dotycząca gwarancji standardowej) jest zawiązywana w następujących przypadkach:

- (i) z klientem nie została podpisana umowa na usługi utrzymaniowe, lub
- (ii) zakres umowy utrzymaniowej nie pokrywa całości oczekiwanych kosztów związanych z realizacją zobowiązań gwarancyjnych, lub
- (iii) zakres gwarancji producenta dla odsprzedawanego sprzętu jest węższy od gwarancji, do jakiej Spółka zobowiązała się w umowie z klientem.

Wartość rezerwy rozpoznawana na dzień bilansowy jest współmierna ze stanem realizacji kontraktu IT.

Koszty związane ze świadczeniem usług wynikających ze zobowiązania gwarancyjnego pomniejszają w momencie ich ponoszenia wartość zawiązanej rezerwy. Na każdy dzień bilansowy Spółka dokonuje weryfikacji wysokości zawiązanych rezerw na naprawy gwarancyjne. Jeśli faktyczna realizacja zobowiązania lub przewidywane przyszłe koszty są niższe/wyższe niż zakładano w momencie początkowego ujęcia rezerwy, rezerwa jest odpowiednio obniżana/zwiększana tak, aby odzwierciedlić bieżące oczekiwania Spółki, co do kosztów realizacji zobowiązania gwarancyjnego w przyszłych okresach.

Świadczenia po okresie zatrudnienia

Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia to rezerwa na świadczenia pracownicze (inne niż świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy i krótkoterminowe świadczenia pracownicze), które są należne po zakończeniu zatrudnienia. W Spółce funkcjonuje program określonych składek, jednostka wpłaca składki w ustalonej wysokości do odrębnego podmiotu (w warunkach polskich funduszu ubezpieczeń społecznych) i nie będzie ciężył na niej prawny ani zwyczajowo oczekiwany obowiązek zapłacenia dodatkowych składek, jeśli fundusz nie będzie posiadał aktywów w wysokości wystarczającej do zapłaty wszystkich świadczeń pracowniczych, dotyczących pracy wykonanej przez pracownika w okresie bieżącym i w okresach ubiegłych.

Spółka tworzy rezerwę na świadczenia po okresie zatrudnienia w oparciu o wyliczenia dokonane przez niezależnego aktuarusza. Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej rekwalifikacji do zysku lub straty.

Rezerwa na kary umowne

W rezerwach na kary umowne pokazywane są jedynie rezerwy na kary umowne nieprojektowe, czyli rezerwy dotyczące kar niezwiązanych bezpośrednio z realizacją obowiązku świadczenia. Tym samym kary stanowią raczej wynagrodzenie za szkodę (odszkodowanie) niż za niespełnienie lub nieprawidłowe spełnienie obowiązku świadczenia. Potencjalna wysokość kar umownych nieprojektowych oraz moment ich wystąpienia nie są Spółce znane. Źródłem kar nieprojektowych są raczej przepisy prawa niż umowa z klientem i przewidziane w niej kary umowne. Rezerwy na kary umowne prezentowane są w pozostałych rezerwach oraz jako pozostałe koszty operacyjne.

Rezerwy na ryzyka spraw sądowych i pozostałe rezerwy

Pozostałe rezerwy obejmują głównie rezerwy na toczące się postępowania sądowe i tworzone są na bazie dostępnych informacji, w tym zwłaszcza opinii prawników i niezależnych ekspertów. Spółka tworzy rezerwy w przypadku, gdy na koniec okresu sprawozdawczego na Spółce ciąży obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych, który można wiarygodnie oszacować i gdy jest prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Szacunki i osądy

Należy mieć na uwadze, że wszystkie oszacowane w Spółce rezerwy, w tym zwłaszcza rezerwy na kary umowne oraz na kontrakty rodzące obciążenia, wymagały zaangażowania profesjonalnego osądu i szacunków dla skwantyfikowana najbardziej prawdopodobnej kwoty przyszłego wpływu korzyści ekonomicznych ze Spółki. Szacunek ten może jednak ulec w przyszłości zmianie i faktyczny wpływ korzyści może okazać się większy lub mniejszy od ujętego w sprawozdaniu.

Zmiana wartości rezerw w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównywalnym wynikała z następujących ruchów:

	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Rezerwy na naprawy gwarancyjne	Rezerwa na umowy rodzące obciążenia	Pozostałe rezerwy	Ogółem
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Na dzień 1 stycznia 2023 roku	4,0	0,6	5,9	0,1	10,6
Zawiązanie (+)	2,9	-	13,3	-	16,2
Wykorzystanie (-) /Rozwiązanie (-)	-	(0,4)	(8,7)	-	(9,1)
Zyski/Straty aktuarialne	(1,1)	-	-	-	(1,1)
Na dzień 31 grudnia 2023 roku, w tym	5,8	0,2	10,5	0,1	16,6
Krótkoterminowe	0,6	0,2	8,8	0,1	9,7
Długoterminowe	5,2	-	1,7	-	6,9
Na dzień 1 stycznia 2022 roku	3,7	0,1	4,0	0,1	7,9
Zawiązanie (+)	0,3	0,6	5,8	-	6,7
Odwrocenie dyskonta (+)	-	-	0,1	-	0,1
Wykorzystanie (-) /Rozwiązanie (-)	-	(0,1)	(4,0)	-	(4,1)
Na dzień 31 grudnia 2022 roku, w tym	4,0	0,6	5,9	0,1	10,6
Krótkoterminowe	0,5	0,4	4,7	0,1	5,7
Długoterminowe	3,5	0,2	1,2	-	4,9

Spółka Asseco Poland S.A. wypłaca odprawę pracownikom przechodzącym na emeryturę, zgodnie z przepisami Kodeksu Pracy, tj. w wysokości jednego średniomiesięcznego wynagrodzenia.

Główne założenia przyjęte przez aktuarusza na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Stopa dyskontowa (%)	5,00%	6,38%
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	4,00%	4,00%
Prawdopodobieństwo odejścia z pracy przed nabyciem uprawnień do świadczenia (%)	12,60%	10,40%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)*	8,00%	8,00%

*W pierwszym roku przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń wynosi 8%, a w latach następnych 5%.

5.20. Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów

Wybrane zasady rachunkowości

Rezerwa na niewykorzystane urlopy

Spółka tworzy „rezerwę” (ujmowaną jako element rozliczeń międzyokresowych biernych) na niewykorzystane urlopy, które dotyczą okresów poprzedzających datę bilansową, a będą wykorzystane w przyszłości dla wszystkich pracowników Spółki, ponieważ w warunkach polskich niewykorzystane urlopy stanowią kumulowane płatne nieobecności (nieobecności, do

których uprawnienia przechodzą na przyszłe okresy i można je wykorzystać, o ile nie zrobiono tego w bieżącym okresie). Wielkość rezerwy zależy od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia oraz liczby niewykorzystanych, a przysługujących pracownikowi dni urlopu na datę bilansową. Spółka uznaje koszty z tytułu niewykorzystanych urlopów na bazie memoriałowej w oparciu o szacowane wartości i ujmuje je w rachunku zysków i strat w pozycji wynagrodzeń (zgodnie z miejscem ich powstawania).

Rezerwa na premie

Zobowiązanie dotyczące systemów premiowych wynika z pracy pracowników, a nie z transakcji przeprowadzonej z właścicielami Spółki. W związku z tym koszty takich programów (nawet jeśli zakładają one wypłaty premii z zysku) stanowią zawsze koszty działalności Spółki, nie są zaś nigdy ujmowane jako podział zysku.

Spółka ujmuje przewidywane koszty wypłat z zysku i premii wtedy i tylko wtedy, gdy:

- ciąży na niej obecny prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek dokonania takich wypłat w wyniku zdarzeń przeszłych oraz
- można dokonać wiarygodnej wyceny takiego zobowiązania.

Bieżące zobowiązanie występuje wtedy i tylko wtedy, gdy jednostka nie ma realnej możliwości wycofania się z dokonania płatności.

Dotacje do budowy aktywów

Dotacje do budowy aktywów to dotacje rządowe, którym udzieleniu towarzyszy podstawowy warunek mówiący o tym, że jednostka kwalifikująca się do ich otrzymania powinna zakupić, wytworzyć lub w inny sposób pozyskać aktywa trwałe. Tego typu dotacją najczęściej towarzyszą dodatkowe warunki wprowadzające ograniczenia co do rodzaju dotowanych aktywów, ich umiejscowienia lub też okresów, w których mają być one nabyte lub utrzymane przez Jednostkę.

Dotacje ujmuje się w momencie, w którym zaistnieje uzasadnione przekonanie, że Spółka spełni warunki związane z dotacją oraz że dotacja zostanie otrzymana. Sposób, w jaki dotacja została otrzymana nie wpływa na metodę księgową, którą należy przyjąć w stosunku do dotacji. Kwestią istotną natomiast jest cel przeznaczenia otrzymanej dotacji.

Dlatego też dotacja jest księgowana w ten sam sposób niezależnie od tego, czy została ona otrzymana w formie środków pieniężnych, czy też przybrała formę redukcji zobowiązań.

W przypadku, gdy otrzymaną przez Spółkę dotację stanowi dotacja do aktywów, jej wartość prezentowana jest w bilansie jako przychód przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, zostaje odnoszona na rachunek zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów, poprzez zmniejszenie kosztów odpisu amortyzacyjnego.

Szacunki i osądy

Spółka szacuje wysokość zobowiązań w oparciu o przyjęte założenia i metodologię oceniając prawdopodobieństwo wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne i za zobowiązania uznaje te kwoty, których prawdopodobieństwo i czas wydatkowania na dzień bilansowy jest wysokie.

Rezerwa na premie uzależniona jest w znaczącej części przypadków od szacowań co do zrealizowanego przez Spółkę wyniku na różnych poziomach.

Spółka nie ujmuje dotacji, dopóki nie istnieje wystarczająca pewność, że Spółka spełnia warunki związane z dotacją oraz że dotacja zostanie otrzymana. Ocena spełnienia warunków wymaga profesjonalnego osądu i nierzadko wiąże się z dokonaniem szacunków.

	31 grudnia 2023		31 grudnia 2022	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	<i>mIn PLN</i>	<i>mIn PLN</i>	<i>mIn PLN</i>	<i>mIn PLN</i>
Rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym	-	47,0	-	42,4
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	-	23,5	-	24,9
Rezerwa na premie dla pracowników i Zarządu	-	23,5	-	17,5
Rozliczenia międzyokresowe przychodów, w tym:	45,0	2,2	47,2	2,1
Dotacje do budowy aktywów	45,0	2,2	47,2	2,1
Razem	45,0	49,2	47,2	44,5

Na saldo biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów składają się: rezerwy na niewykorzystane urlopy, rezerwy na wynagrodzenia danego okresu, a przeznaczone do wypłaty w okresach następnych wynikające z zasad systemów premiowych obowiązujących w Spółce.

Saldo rozliczeń międzyokresowych przychodów dotyczy głównie dotacji do budowy aktywów. Dotacje do budowy aktywów to dotacje otrzymane przez Spółkę w związku z realizacją projektów rozwojowych lub projektów związanych z tworzeniem centrów kompetencyjnych IT.

5.21. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Przychody z podmiotami powiązanymi obejmują przychody ze sprzedaży towarów i usług informatycznych związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi, przychodami z najmu powierzchni biurowej oraz działalnością pozostałą. Transakcje z Członkami Zarządu pozostałych spółek Grupy dotyczą przychodów ze sprzedaży akcji.

Zakupy z podmiotami powiązanymi obejmują nabycia towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi, sponsoringiem oraz zakupem usług doradczych.

	Sprzedaż		Zakupy	
	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Transakcje z jednostkami powiązanymi kapitałowo	146,2	130,7	74,1	61,1
Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi	7,2	7,7	0,1	0,2
Transakcje z podmiotami powiązanymi osobowo przez Kadrę Zarządzającą i członków Rady Nadzorczej	26,3	-	2,3	0,5
Transakcje z Członkami Zarządu i Prokurentami Asseco Poland S.A.	-	-	0,5	0,9
Transakcje z Członkami Rady Nadzorczej	-	-	-	0,5
Razem transakcje z podmiotami powiązanymi	179,7	138,4	77,0	63,2

W powyższej tabeli oraz w kolejnych tabelach w tej nocy w linii Transakcje z jednostkami powiązanymi kapitałowo wykazane zostały salda bilansowe pomiędzy Spółką a jednostkami zależnymi oraz spółkami wchodzącymi w skład Grupy Polsat Plus, która posiadała 22,95% udziału w kapitale zakładowym i głosach na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki. W dniu 21 września 2023 roku w wyniku nabycia przez Asseco Poland S.A. części akcji będących dotychczas w posiadaniu spółki Cyfrowy Polsat S.A., zaangażowanie tej spółki w kapitale zakładowym i głosach na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Jednostki Dominującej uległo zmniejszeniu do 10,13%. W związku z tym, od daty niniejszego zdarzenia, jednostki wchodzące w skład Grupy Polsat Plus przestały być uznawane za podmioty powiązane kapitałowo. Od dnia 21 września 2023 roku wspomniane wyżej jednostki są powiązane ze Spółką jedynie osobowo, w związku z zasiadaniem w Radzie Nadzorczej Asseco Poland S.A. osób powiązanych z Grupą Polsat Plus. W powyższej tabeli, w linii „Transakcje z podmiotami powiązanymi kapitałowo” w 2023 roku wykazane zostały zakupy oraz sprzedaż od podmiotów z Grupy Polsat Plus za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2023. Transakcje dotyczące wspomnianych jednostek, które miały miejsce w IV kwartale 2023 roku, zostały zaprezentowane w wierszu „Transakcje z podmiotami powiązanymi osobowo przez Kadrę Zarządzającą i członków Rady Nadzorczej”.

	Należności z tytułu dostaw i usług, pozostałe oraz aktywa z tytułu umów z klientem na dzień		Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe oraz zobowiązania z tytułu umów z klientami na dzień	
	31 grudnia 2023 roku mln PLN	31 grudnia 2022 roku mln PLN	31 grudnia 2023 roku mln PLN	31 grudnia 2022 roku mln PLN
Transakcje z jednostkami powiązanymi kapitałowo	22,5	67,0	16,2	26,3
Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi	0,8	1,5	-	-
Transakcje z Kadrą Zarządzającą Grupy	3,4	13,1	-	-
Transakcje z podmiotami powiązanymi osobowo przez Kadrę Zarządzającą i członków Rady Nadzorczej	69,7	-	4,3	0,1
Transakcje z Członkami Zarządu, Członkami Rady Nadzorczej i Prokurentami Asseco Poland S.A.	-	-	-	0,1
Razem transakcje z podmiotami powiązanymi	96,4	81,6	20,5	26,5

Saldo należności od podmiotów powiązanych na dzień 31 grudnia 2023 roku obejmuje saldo należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywa z tytułu umów z klientami w wysokości 79,2 mln PLN, a także saldo pozostałych należności w wysokości 17,2 mln PLN. Saldo należności od podmiotów powiązanych na dzień 31 grudnia 2022 roku obejmuje saldo należności z tytułu dostaw i usług w wysokości 67,9 mln PLN oraz saldo pozostałych należności w wysokości 13,7 mln PLN.

Należności z tytułu transakcji z Kadrą Zarządzającą Grupy obejmują przede wszystkim odroczone płatności z tytułu sprzedaży akcji spółek zależnych (ACE, ASEE, Formula Systems) do ich menedżerów. Transakcje sprzedaży miały miejsce w głównej mierze w latach ubiegłych, a salda należności są w szczegółach opisane w nocie 5.6.

Saldo zobowiązań wobec podmiotów powiązanych na dzień 31 grudnia 2023 roku obejmuje saldo zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania z tytułu umów z klientami w wysokości 20,5 mln PLN. Saldo zobowiązań wobec podmiotów powiązanych na dzień 31 grudnia 2022 roku obejmuje saldo zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania z tytułu umów z klientami w wysokości 26,5 mln.

W tabeli poniżej zaprezentowano pożyczki udzielone jednostkom powiązanym na dzień 31 grudnia 2023 oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku.

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Nextbank Software Sp. z o.o.	5,9	4,7
Adesso banking solutions GmbH	0,5	0,5
Razem	6,4	5,2

Warunki udzielonych pożyczek opisane są w nocie 5.8

Transakcje z podmiotami powiązanymi są zawierane na warunkach rynkowych.

VI. Noty objaśniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych

6.1. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej

W poniższej tabeli wyszczególniono pozycje, które zostały uwzględnione w linii „Zmiany stanu kapitału pracującego”:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Zmiana stanu zapasów	7,3	(7,8)
Zmiana stanu należności i aktywów z tytułu umów z klientami	(3,6)	(51,3)
Zmiana stanu pozostałych aktywów niefinansowych	(0,1)	(0,8)
Zmiana stanu zobowiązań i zobowiązań z tytułu umów z klientami	30,6	9,2
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	3,3	19,2
Zmiana stanu rezerw	4,5	2,6
Razem	42,0	(28,9)

W tabeli poniżej zaprezentowano uzgodnienie pomiędzy zmianami stanu pozycji bilansowych a rachunkiem przepływów pieniężnych w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównywalnym:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Zmiana stanu zapasów w rachunku przepływów pieniężnych	7,3	(7,8)
Zmiana stanu zapasów wg bilansu	7,3	(7,8)
Zmiana stanu należności i aktywów z tytułu umów z klientami w rachunku przepływów pieniężnych	(3,6)	(51,3)
Zmiana stanu należności i aktywów z tytułu umów z klientami wg bilansu	(4,5)	(22,6)
Korekty	0,9	(28,7)
<i>Należności ze sprzedaży środków trwałych oraz wartości niematerialnych</i>	<i>(0,1)</i>	<i>(0,5)</i>
<i>Należności z tytułu sprzedaży akcji i udziałów</i>	<i>0,9</i>	<i>(25,5)</i>
<i>Należności z tytułu dywidend</i>	<i>-</i>	<i>(2,6)</i>
<i>Pozostałe</i>	<i>0,1</i>	<i>(0,1)</i>
Zmiana stanu zobowiązań i zobowiązań z tytułu umów z klientami w rachunku przepływów pieniężnych	30,6	9,2
Zmiana stanu zobowiązań i zobowiązań z tytułu umów z klientami wg bilansu	55,9	(4,4)
Korekty	(25,3)	13,6
<i>Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych i wartości niematerialnych</i>	<i>0,8</i>	<i>12,1</i>
<i>Zobowiązania z tytułu forwardów</i>	<i>0,4</i>	<i>6,7</i>
<i>Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych</i>	<i>(26,3)</i>	<i>(4,1)</i>
<i>Pozostałe</i>	<i>(0,2)</i>	<i>(1,1)</i>
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych w rachunku przepływów pieniężnych	3,3	19,2
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych wg bilansu	0,9	17,3
Korekty	2,4	1,9
<i>Dotacje do budowy aktywów</i>	<i>2,3</i>	<i>2,0</i>
<i>Pozostałe</i>	<i>0,1</i>	<i>(0,1)</i>

Zmiana stanu rezerw w rachunku przepływów pieniężnych	4,5	2,6
Zmiana stanu rezerw wg bilansu	6,0	2,7
Korekty	(1,5)	(0,1)
Zyski/Straty aktuarialne	(1,5)	(0,1)

6.2. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej

W poniższej tabeli zaprezentowano szczegóły dotyczące wpływów i wydatków związanych z rzeczowymi aktywami trwałymi i wartościami niematerialnymi w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku oraz w okresie porównywalnym:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych	5,7	10,5
Sprzedaż wartości niematerialnych	-	0,1
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(27,2)	(36,4)
Nabycie wartości niematerialnych	(5,3)	(6,2)
Nakłady na prace rozwojowe	(13,6)	(26,2)

W poniższej tabeli zaprezentowano szczegóły dotyczące wydatków na nabycie akcji i udziałów oraz wpływów ze sprzedaży akcji i udziałów w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku:

Nazwa podmiotu	Wydatki na nabycie akcji i udziałów	Wpływy ze sprzedaży akcji i udziałów
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Komunikacja Masowa S.A.	-	2,0
Asseco South Eastern Europe S.A.	-	5,2
Eversoft Poland Sp. z o.o.	-	0,1
Asseco Central Europe, a.s.	-	4,3
Krajowy Operator Chmury Medycznej Sp. z o.o.	(0,3)	-
Nextbank Software Sp. z o.o.	(1,5)	-
Formula Systems (1985) Ltd.	(12,1)	-
Razem	(13,9)	11,6

- Zwrot zainwestowanego kapitału w jednostkę zależną - pozycja zawiera zwrot zainwestowanego przez Spółkę kapitału w spółkę Asseco International a.s. w wysokości 88,9 mln PLN (szczegóły zostały przedstawione w punkcie [5.4](#) not objaśniających);

W poniższej tabeli zaprezentowano szczegóły dotyczące wydatków na nabycie akcji i udziałów oraz wpływów ze sprzedaży akcji i udziałów w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2022 roku:

Nazwa podmiotu	Wydatki na nabycie akcji i udziałów	Wpływy ze sprzedaży akcji i udziałów
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Komunikacja Masowa S.A.	-	3,3
Asseco South Eastern Europe S.A.	-	3,8
Asseco Innovation Fund Sp. z o.o.	(0,2)	-
ComCERT S.A.	(0,3)	-
National Defense Systems S.A.	(0,1)	-
Asseco Resovia S.A.	(7,7)	-
Eversoft Poland Sp. z o.o.	-	0,1
Asseco Central Europe, a.s.	-	3,7
Formula Systems (1985) Ltd.	-	16,3
Razem	(8,3)	27,2

W poniższej tabeli zaprezentowano szczegóły dotyczące wpływów z tytułu pożyczek spłaconych oraz wpływów związanych z pożyczkami udzielonymi w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2023 roku:

Nazwa podmiotu	Pożyczki spłacone	Pożyczki udzielone
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Nextbank Software Sp. z o.o.	-	(1,2)
Pożyczki pracownicze	1,7	(2,3)
Razem	1,7	(3,5)

W poniższej tabeli zaprezentowano szczegóły dotyczące wpływów z tytułu pożyczek spłaconych oraz wpływów związanych z pożyczkami udzielonymi w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2022 roku:

Nazwa podmiotu	Pożyczki spłacone	Pożyczki udzielone
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Podkarpacki Fundusz Nieruchomości Sp. z o.o.	11,3	-
Asseco Resovia S.A.	7,5	-
adesso banking solutions GmbH	-	(0,5)
Nextbank Software Sp. z o.o.	-	(3,0)
Pożyczki pracownicze	1,4	(1,4)
Razem	20,2	(4,9)

6.3. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

- Dywidendy wypłacone - pozycja zawiera dywidendę wypłaconą przez Spółkę w wysokości 290,5 mln PLN (szczegóły dotyczące dywidendy za 2022 rok zostały przedstawione w punkcie 4.7 not objaśniających);
- Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów w wysokości 944,6 mln PLN oraz wydatki z tytułu spłaty kredytów w wysokości 23,7 mln PLN związane są z kredytem bankowym jaki został zaciągnięty na skup akcji własnych szczegółowy opis w punktach 5.14 oraz 5.13.

Całkowity wpływ środków pieniężnych z tytułu spłaty zobowiązań leasingowych wyniósł w 2023 roku 17,5 mln PLN, z czego:

- 13,5 mln PLN to spłata zobowiązań rozpoznawanych jako zobowiązania leasingowe,

- 2,6 mln PLN to spłata odsetek od wyżej wymienionych zobowiązań,
- 1,4 mln PLN to spłata zobowiązań leasingowych korzystających z wyjątku praktycznego dot. leasingów krótkoterminowych oraz leasingów o niskiej wartości.

Całkowity wpływ środków pieniężnych z tytułu spłaty zobowiązań leasingowych wyniósł w 2022 roku 15,1 mln PLN, z czego:

- 11,2 mln PLN to spłata zobowiązań rozpoznawanych jako zobowiązania leasingowe,
- 2,5 mln PLN to spłata odsetek od wyżej wymienionych zobowiązań,
- 1,4 mln PLN to spłata zobowiązań leasingowych korzystających z wyjątku praktycznego dot. leasingów krótkoterminowych oraz leasingów o niskiej wartości.

W poniższej tabeli wyjaśniono zmiany stanu zobowiązań finansowych wynikające z działalności finansowej w podziale na zmiany wynikające z przepływów pieniężnych, jak i zmiany bezgotówkowe:

		Kredyty bankowe, pożyczki mln PLN	Zobowiązania z tytułu leasingu mln PLN	Zobowiązania z tytułu dywidend mln PLN
Na dzień 1 stycznia 2023		-	72,9	-
Przepływy gotówkowe	Wpływy (+)	944,6	-	-
	Spłata kapitału	(23,7)	(13,5)	(290,5)
	Spłata odsetek	(12,6)	(2,6)	-
Zmiany bezugotówkowe	Naliczone odsetki	18,1	2,6	-
	Nowe umowy leasingu	-	7,6	-
	Zmiany umów leasingu*	-	24,8	-
	Dywidendy	-	-	290,5
	Rozliczenie kosztów prowizji	0,1	-	-
	Różnice kursowe ujęte w przychodach/kosztach finansowych	-	(2,4)	-
Na dzień 31 grudnia 2023		926,5	89,4	-

* Zmiany wynikające ze zmiany okresu leasingu, zmiany opłat leasingowych zależnych od indeksu lub stawki

		Kredyty bankowe, pożyczki mln PLN	Zobowiązania z tytułu leasingu mln PLN	Zobowiązania z tytułu dywidend mln PLN
Na dzień 1 stycznia 2022		-	78,0	-
Przepływy gotówkowe	Wpływy (+)	-	-	-
	Spłata kapitału	-	(11,2)	(278,9)
	Spłata odsetek	-	(2,5)	-
Zmiany bezugotówkowe	Naliczone odsetki	-	2,5	-
	Nowe umowy leasingu	-	7,7	-
	Zmiany umów leasingu*	-	1,4	-
	Przeklasyfikowanie na aktywa przeznaczone do sprzedaży	-	(3,1)	-
	Dywidendy	-	-	278,9
	Różnice kursowe ujęte w przychodach/kosztach finansowych	-	0,1	-
Na dzień 31 grudnia 2022		-	72,9	-

* Zmiany wynikające ze zmiany okresu leasingu, zmiany opłat leasingowych zależnych od indeksu lub stawki

VII. Noty objaśniające cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Asseco Poland S.A. narażona jest na szereg rodzajów ryzyk mających źródła zarówno w sytuacji makroekonomicznej Polski i gospodarki światowej, jak i mikroekonomicznej w samej Spółce. Głównymi czynnikami rynkowymi mogącymi wywierać negatywny wpływ na wynik Spółki są: (i) wahania kursów walut obcych względem złotego oraz (ii) zmiany rynkowych stóp procentowych.

▪ Ryzyko zmian kursów walutowych

Podstawową walutą operacyjną Spółki jest polski złoty, jednak niektóre kontrakty IT i inne umowy (np. najmu czy sprzedaży akcji) są w walucie obcej (EUR i USD). W trakcie roku występuje relatywna duża ekspozycja na ryzyko walutowe należności z tytułu dywidendy. Jako, że wcześniej znany jest Spółce termin płatności i kwota dywidend należnych to co do zasady zawierane są umowy zabezpieczające odpowiedni kurs walutowy. W 2023 roku skala umów denominowanych w walutach obcych była znikoma.

W związku z tym Spółka narażona jest na wahania wyniku będące rezultatem różnic w kursie waluty obcej w stosunku do polskiego złotego w okresie od daty zawarcia kontraktu do daty wystawienia lub płatności faktury.

Identyfikacja: Zgodnie z obowiązującymi w Spółce procedurami zawierania kontraktów handlowych, każda umowa zawarta lub denominowana w walucie obcej podlega szczególnej ewidencji.

Pomiar: Miarą ekspozycji na ryzyko kursowe jest wartość kontraktu w walucie obcej oraz nominal instrumentów finansowych powstałych w wyniku zawarcia instrumentów pochodnych na rynku finansowym z drugiej strony. Obowiązujące procedury prowadzenia projektów informatycznych nakazują systematyczne aktualizowanie harmonogramów przepływów pieniężnych poszczególnych projektów.

Cel: Celem przeciwdziałania ryzyku zmian kursów walut jest ograniczenie ich negatywnego wpływu na wyniki projektów.

Środkiem stosowanym do zabezpieczeń kontraktów rozliczanych w walucie obcej są proste instrumenty pochodne typu forward (z dostawą lub bez, w zależności od zabezpieczanego kontraktu).

Dopasowanie zabezpieczenia ryzyka walutowego polega na kupowaniu odpowiednich instrumentów finansowych, dzięki którym zmiany czynnika powodującego ryzyko nie wpływają na wynik Spółki (zmiany instrumentów wbudowanych oraz instrumentów zawartych per saldo znoszą się). Niemniej jednak w związku ze znaczną zmiennością harmonogramów projektów oraz wynikającą z nich zmiennością przepływów pieniężnych, Spółka jest narażona na zmiany wielkości ekspozycji na ten czynnik ryzyka. Stąd też Spółka dynamicznie dokonuje przesunięć istniejących instrumentów zabezpieczających lub zawiera nowe tak, aby dopasowanie było jak najbardziej właściwe. Należy jednak wziąć pod uwagę, iż instrumenty wbudowane zmieniają swoją wycenę w oparciu o dane z dnia podpisania umowy (spot i punkty swapowe) natomiast przesunięcie lub zawarcie nowych instrumentów na rynku finansowym może nastąpić jedynie w oparciu o aktualnie obowiązujące stawki. Z tego wynika, że możliwe jest niedopasowanie wartości instrumentów finansowych i potencjalny wpływ wahań kursów walut na bieżący wynik Spółki.

W poniższych tabelach zaprezentowano ekspozycję walutową należności i zobowiązań na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz 31 grudnia 2022 roku:

31 grudnia 2023	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2023	Ekspozycja walutowa na dzień 31.12.2023	EUR	USD	ILS
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy- kontrakty forward	1,1	1,1	0,8	0,3	-
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	8,2	0,4	0,4	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywa z tytułu umów z klientami	415,4	5,8	2,0	3,8	-
Środki pieniężne	260,7	11,5	11,2	0,3	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	89,4	26,2	26,2	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	102,1	0,7	0,3	0,4	-

31 grudnia 2022	Wartość	Ekspozycja	EUR	USD	ILS
	bilansowa na dzień 31.12.2022 mln PLN	walutowa na dzień 31.12.2022 mln PLN			
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - kontrakty forward	1,1	1,1	0,3	0,2	0,6
Należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywa z tytułu umów z klientami	406,4	2,9	2,7	0,2	-
Środki pieniężne	306,4	21,4	11,0	0,2	10,2
Zobowiązania z tytułu leasingu	72,9	34,7	34,7	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	0,4	0,4	0,4	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	85,4	0,5	0,3	0,2	-

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Spółka posiada otwarte forwardy i swapy na sprzedaż waluty EUR na łączną nominalną kwotę 7,2 mln PLN, które zostaną rozliczone najpóźniej w dniu 17 czerwca 2024 roku. Spółka posiada również otwarte forwardy na sprzedaż waluty USD na łączną kwotę nominalną 2,1 mln PLN, które zostaną rozliczone najpóźniej w dniu 28 lutego 2024 roku.

▪ **Ryzyko zmian stopy procentowej**

Spółka jest narażona na ryzyko zmiany stopy procentowej w dwóch obszarach swojej aktywności: (i) zmiana wartości odsetek naliczonych od otrzymanych kredytów opartych na zmiennej stopie procentowej oraz (ii) zmiana wyceny zawartych instrumentów pochodnych, opartych na krzywej forwardowej stóp procentowych.

Na dzień bilansowy Spółka narażona jest na ekspozycję w zakresie zamiany stóp procentowych w odniesieniu do lokat terminowych (krótkoterminowych) oraz kredytu bankowego. Obie te pozycje są oparte na stopie WIBOR. Wartości pozycji narażonych na ryzyko stopy procentowej zaprezentowano poniżej, w części „Analiza wrażliwości - ryzyko stopy procentowej”

Identyfikacja: Ryzyko zmian stopy procentowej powstaje i jest rozpoznawane w Spółce w momencie zawarcia transakcji lub instrumentu finansowego opartego na zmiennej stopie procentowej.

Pomiar: Spółka mierzy ekspozycje na ten czynnik ryzyka zestawiając sumę kwot wynikających ze wszystkich instrumentów finansowych opartych o zmienną stopę procentową. Dodatkowo Spółka prowadzi ewidencję dotyczącą planowanego zadłużenia w ciągu przyszłych 12 miesięcy, a dla instrumentów długoterminowych na okres ich obowiązywania.

Cel: Celem ograniczenia ryzyka jest minimalizacja kosztów z tytułu zawartych instrumentów finansowych opartych na zmiennej stopie procentowej.

Środki: Spółka ma dostępne dwa instrumenty ograniczające ryzyko: (i) stara się unikać zaciągania zobowiązań opartych na zmiennej stopie procentowej, (ii) jeśli pierwsze rozwiązanie nie jest możliwe, Spółka ma możliwość zawarcia kontraktów terminowych na stopę procentową.

Dostosowanie: Spółka gromadzi i analizuje bieżące informacje z rynku na temat aktualnej ekspozycji na ryzyko zmiany stopy procentowej. W obecnej sytuacji Spółka nie zabezpiecza zmian stopy procentowej z uwagi na niewielką nieprzewidywalność harmonogramów spłat poszczególnych zobowiązań opartych na zmiennej stopie.

▪ **Ryzyko kredytowe kontrahentów**

Spółka narażona jest na ryzyko związane z niewywiązywaniem się z umów przez kontrahentów. Po pierwsze ryzyko to dotyczy wiarygodności kredytowej klientów, którym Spółka dostarcza rozwiązania informatyczne. W innym wymiarze ryzyko kredytowe transakcji z kontrahentami dotyczy stosunków z dostawcami i podwykonawcami, od wiarygodności których nierzadko zależy powodzenie i ocena całego projektu informatycznego u odbiorcy końcowego. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe odpowiada wartości księgowej aktywów finansowych.

Identyfikacja: Ryzyko to identyfikowane jest każdorazowo, przy zawieraniu umowy z klientem, na bieżąco w trakcie jej wykonywania oraz później, podczas rozliczania płatności.

Pomiar: Pomiar tego typu ryzyka opiera się na analizie historii współpracy oraz spłacalności należności, a także ratingu klienta. Co dwa tygodnie przeprowadza się kontrolę rozliczonych płatności dotyczących podpisanych kontraktów, razem z analizą rachunków zysków i strat projektów.

Cel: Minimalizowanie kwoty nieściągalnych należności.

Spółka posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Środkiem kontroli ryzyka jest bieżący monitoring terminowości przelewów oraz w razie potrzeby, upomnienia się o należną zapłatę lub przekazywanie należności do firm windykacyjnych. Dodatkowo zgodnie z wymogami MSSF 9 Spółka na bieżąco monitoruje sytuację rynkową, wylicza statystyczne wskaźniki ryzyka niespłacalności oraz bierze pod uwagę wszystkie dostępne fakty i okoliczności w celu oceny prawdopodobieństwa braku spłaty należności.

Ilościowa analiza ryzyka kredytowego dla należności została przedstawiona w nocie [5.6](#).

▪ **Ryzyko związane z płynnością**

Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy za pomocą okresowego planowania płynności, uwzględniając terminy wymagalności/zapadalności aktywów i zobowiązań oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, w tym przede wszystkim: kredytów w rachunku bieżącym, kredytów i pożyczek.

Działania Spółki w zakresie zarządzania płynnością polegają na planowaniu i monitorowaniu przepływów pieniężnych. Spółka monitoruje cyklicznie (w odstępach tygodniowych) stan gotówki, poziomy kapitału pracującego oraz zadłużenie w celu zapewnienia środków na prowadzenie bieżącej działalności.

Zarządzanie płynnością w Spółce polega w szczególności na odpowiednim zabezpieczeniu odpowiedniej płynności natychmiastowej poprzez posiadanie zasobów gotówki na kontach w bankach o odpowiednim ratingu (rachunki bieżące i lokaty terminowe o różnych terminach zapadalności) oraz otwartych liniach kredytowych, które nie zostały wykorzystane w ciągu okresu sprawozdawczego. Otwarte linie kredytowe zostały ujawnione w nocie [5.14](#), w której wymieniono maksymalną wysokość zabezpieczonego, ale niewykorzystanego, zadłużenia oraz stopę procentową ewentualnego kredytu. Całość zadłużenia bankowego wraz z terminami zapadalności została ujawniona w tej samej nocie. W nocie [5.10](#) zaprezentowano natomiast stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w posiadaniu Spółki na dzień 31 grudnia 2023 roku. Pozostałe zobowiązania finansowe zaprezentowano w nocie [5.16](#), natomiast wymagalność zobowiązań finansowych na dzień bilansowy w szczegółowym podziale na kategorie zobowiązań zaprezentowano w tabeli poniżej:

	Zobowiązania wymagalne do 3 miesięcy <i>mln PLN</i>	Zobowiązania wymagalne od 3 do 12 miesięcy <i>mln PLN</i>	Zobowiązania wymagalne od 1 roku do 5 lat <i>mln PLN</i>	Zobowiązania wymagalne powyżej 5 lat <i>mln PLN</i>
Zobowiązania finansowe				
Kredyty bankowe	29,0	71,4	826,1	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	101,1	0,5	0,5	-
Zobowiązania z tytułu leasingu*	4,3	12,5	38,4	100,5
	134,4	84,4	865,0	100,5

*Wiekowana wartość uwzględnia tylko umowne przepływy niezdyktowane, w przeciwieństwie do wartości prezentowanej w bilansie

Analogiczna analiza została przeprowadzona za 12 miesięcy zakończone 31 grudnia 2022 roku:

	Zobowiązania wymagalne do 3 miesięcy	Zobowiązania wymagalne od 3 do 12 miesięcy	Zobowiązania wymagalne od 1 roku do 5 lat	Zobowiązania wymagalne powyżej 5 lat
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	84,1	0,5	0,8	-
Zobowiązania z tytułu leasingu*	3,7	11,4	36,1	88,8
Zobowiązania z tytułu forwardów	-	0,2	0,2	-
	87,8	12,1	37,1	88,8

*Wiekowana wartość uwzględnia tylko umowne przepływy niezdyktowane, w przeciwieństwie do wartości prezentowanej w bilansie

Ilościowa analiza płynności Spółki w podziale na poszczególne kategorie zobowiązań i aktywów została przedstawiona w następujących notach objaśniających do niniejszego sprawozdania finansowego: dla należności w nocie 5.6, dla zobowiązań w nocie 5.17, a dla kredytów w nocie 5.14.

▪ **Analiza wrażliwości - ryzyko walutowe**

Spółka stara się zawierać umowy z klientami w walucie polskiej, aby uniknąć narażenia na ryzyko związane z fluktuacjami kursów walut obcych w stosunku do złotego.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku jak i na dzień 31 grudnia 2022 roku Spółka przeprowadziła analizę wpływu zmiany kursu PLN do EUR na wynik finansowy brutto. Przy założeniu umocnienia się kursu PLN do EUR o 10%, wynik Spółki wzrósłby o 1,3 mln PLN. Tym samym osłabienie się kursu PLN do EUR o 10% spowodowałoby obniżenie wyniku finansowego Spółki o 1,3 mln PLN.

Na dzień 31 grudnia 2023	Wartość narażona na ryzyko <i>mln PLN</i>	Wpływ na wynik finansowy Spółki	
		(10%)	10%
EUR			
Aktywa finansowe			
Kontrakty forward*	0,8	-	-
Pożyczki udzielone	0,4	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług	2,0	(0,2)	0,2
Środki pieniężne	11,2	(1,1)	1,1
Zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	0,3	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	26,2	2,6	(2,6)
Per saldo		1,3	(1,3)

Na dzień 31 grudnia 2022	Wartość narażona na ryzyko <i>mln PLN</i>	Wpływ na wynik finansowy Spółki	
		(10%)	10%
EUR			
Aktywa finansowe			
Kontrakty forward*	0,3	0,2	(0,2)
Pożyczki udzielone	0,5	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług	2,7	(0,3)	0,3
Środki pieniężne	11,0	(1,1)	1,1
Zobowiązania			
Kontrakty forward*	0,4	(0,7)	0,7
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	0,3	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	34,7	3,5	(3,5)
Per saldo		1,6	(1,6)

*Wpływ na wynik liczony od wartości nominalnej otwartego forwardu

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Spółka przeprowadziła analizę wpływu zmiany kursu PLN do USD na wynik finansowy brutto. Przy założeniu umocnienia się kursu PLN do USD o 10% wynik Spółki wzrósłby o 0,4 mln PLN. Tym samym osłabienie się kursu PLN do USD o 10% nie spowodowałoby zmniejszenia wyniku Spółki o 0,4 mln PLN.

Na dzień 31 grudnia 2023	Wartość narażona na ryzyko	Wpływ na wynik finansowy Spółki	
USD	mln PLN	(10%)	10%
Aktywa finansowe			
Kontrakty forward*	0,3	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług	3,8	(0,4)	0,4
Środki pieniężne	0,3	-	-
Zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	0,4	-	-
Per saldo		(0,4)	0,4

Na dzień 31 grudnia 2022	Wartość narażona na ryzyko	Wpływ na wynik finansowy Spółki	
USD	mln PLN	(10%)	10%
Aktywa finansowe			
Kontrakty forward*	0,2	0,4	(0,4)
Należności z tytułu dostaw i usług	0,2	-	-
Środki pieniężne	0,3	-	-
Zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	0,2	-	-
Per saldo		0,4	(0,4)

*Wpływ na wynik liczony od wartości nominalnej otwartego forwardu

▪ **Analiza wrażliwości - ryzyko stopy procentowej**

Spółka na bieżąco identyfikuje i dokonuje pomiarów ryzyka stopy procentowej. W przypadku konieczności zawarcia umów kredytowych opartych o zmienną stopę procentową, Spółka nie posiada zdefiniowanej strategii zabezpieczenia tego ryzyka. Zadłużenie Spółki na dzień 31 grudnia 2023 roku z tytułu kredytów opartych na zmiennej stopie procentowej wynosiło 926,5 mln PLN. Zadłużenie to wynika z kredytu celowego, który został zaciągnięty na nabycie akcji własnych.

W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ zmiany stopy bazowej (WIBOR) na przychody i koszty odsetkowe ujęte w 2023 roku:

Na dzień 31 grudnia 2023	Wartość narażona na ryzyko	Wpływ na wynik finansowy Spółki	
Lokaty oparte na zmiennej stopie procentowej	mln PLN	-1.0 p.p.	1.0 p.p.
Pożyczki udzielone	6,4	(0,1)	0,1
Kredyt bankowy	926,5	9,3	(9,3)
Lokaty terminowe	220,1	(2,0)	2,0

W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ zmiany stopy bazowej (WIBOR) na przychody odsetkowe ujęte w 2022 roku:

Na dzień 31 grudnia 2022 Lokaty oparte na zmiennej stopie procentowej	Wartość narażona na ryzyko mln PLN	Wpływ na wynik finansowy Spółki	
		-1.0 p.p.	1.0 p.p.
Pożyczki udzielone	5,2	(0,1)	0,1
Lokaty terminowe	249,7	(2,0)	2,0

▪ **Metody przyjęte przy przeprowadzaniu analizy wrażliwości**

Wartości procentowe, względem których przeprowadzona została analiza wrażliwości na zmiany kursów walutowych mogących mieć wpływ na wynik Jednostki wynoszą +/- 10%. Analiza wrażliwości zakłada powiększanie lub pomniejszanie kursu walutowego z dnia bilansowego o ten procent. Ryzyko stopy procentowej analizowane jest przy wartościach +/- 1 p.p.

▪ **Pozostałe rodzaje ryzyka**

Dla pozostałych rodzajów ryzyka, ze względu na ich naturę i brak możliwości pełnej kwalifikacji nie dokonuje się analizy wrażliwości.

▪ **Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat**

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Spółka posiadała następujące pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat:

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat za rok zakończony 31 grudnia 2023 roku:	Przychody /(koszty) z tytułu odsetek	Zyski /(straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski /(straty) z tytułu realizacji i wyceny	Razem
Aktywa finansowe:	14,7	(0,4)	0,3	0,5	15,1
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy – kontrakty forward	-	-	-	0,5	0,5
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13,5	-	-	-	13,5
Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym	0,6	-	-	-	0,6
Pożyczki udzielone pozostałym jednostkom	0,3	-	-	-	0,3
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	0,3	(0,4)	0,3	-	0,2
Zobowiązania finansowe:	(18,8)	2,1	-	0,4	(16,3)
Kredyty bankowe	(18,2)	-	-	-	(18,2)
Instrumenty pochodne	-	-	-	0,4	0,4
Zobowiązania z tytułu leasingu	(2,6)	2,3	-	-	(0,3)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	2,0	(0,2)	-	-	1,8

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Spółka posiadała następujące pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat:

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku:	Przychody /(koszty) z tytułu odsetek	Zyski /(straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski /(straty) z tytułu realizacji i wyceny	Razem
Aktywa finansowe:	10,5	(5,8)	8,5	1,4	14,6
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy – kontrakty forward	-	-	-	0,5	0,5
Akcje w spółkach notowanych na aktywnym rynku	-	-	-	0,9	0,9
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	8,4	(6,9)	-	-	1,5
Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym	1,2	-	7,5	-	8,7
Pożyczki udzielone pozostałym jednostkom	0,2	-	-	-	0,2
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	0,7	1,1	1,0	-	2,8
Zobowiązania finansowe:	(3,6)	(0,9)	-	6,7	2,2
Instrumenty pochodne	-	-	-	6,7	6,7
Zobowiązania z tytułu leasingu	(2,5)	(0,6)	-	-	(3,1)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(1,1)	(0,3)	-	-	(1,4)

VIII. Pozostałe noty objaśniające

8.1. Zobowiązania pozabilansowe

Wybrane zasady rachunkowości

W zakresie ewentualnych niekorzystnych zdarzeń Spółka każdorazowo ocenia prawdopodobieństwo ich realizacji. Jeżeli Spółka uznaje, że zdarzenie jest prawdopodobne, to ujmuje rezerwę w odpowiedniej wysokości, co opisano w nocie 5.19. Jeżeli wystąpienie niekorzystnego zdarzenia w ocenie Spółki jest możliwe, lecz nie jest prawdopodobne, ujawniane jest zobowiązanie warunkowe.

Zobowiązania pozabilansowe to przede wszystkim zobowiązania warunkowe, przez które Spółka rozumie: możliwy obowiązek, który powstanie na skutek przeszłych zdarzeń, którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub braku wystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki, lub obecny obowiązek, który powstaje na skutek przeszłych zdarzeń, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu ponieważ: (i) nie jest prawdopodobne, aby wypełnienie obowiązku spowodowało konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne, bądź (ii) kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

Zobowiązania warunkowe nie są wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jednakże ujawnia się informację o zobowiązaniu warunkowym, chyba że prawdopodobieństwo wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne jest znikome.

Umowy leasingu podlegające zwolnieniom – uproszczenia dotyczące umów krótkoterminowych i aktywów o niskiej wartości

Spółka stosuje wyjątek praktyczny dotyczący umów najmu oraz umów o podobnym charakterze zawartych na okres krótszy niż 12 miesięcy od daty rozpoczęcia leasingu. Dodatkowo Spółka traktuje umowy najmu powierzchni biurowych w ramach Grupy Asseco jako umowy krótkoterminowe podlegające zwolnieniu.

Wyjątek dotyczący wynajmu aktywów o niskiej wartości jest natomiast stosowany dla wynajmu głównie sprzętu IT i pozostałego wyposażenia o niskiej wartości początkowej. Za przedmioty o niskiej wartości Spółka uznaje przedmioty, których wartość nie przekracza 5 tys. USD.

Płatności leasingowe w przypadku obu wymienionych wyjątków rozpoznawane są w kosztach okresu, którego dotyczą, metodą liniową. Ani aktywo z tytułu prawa do użytkowania ani odpowiadające mu zobowiązanie finansowe nie są w tym przypadku rozpoznawane.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Spółka nie posiadała zobowiązań warunkowych wynikających z poręczeń.

Zobowiązania warunkowe Spółki wynikające z tytułu udzielonych gwarancji dobrego wykonania kontraktu na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Zobowiązania warunkowe	31 grudnia 2023 roku	31 grudnia 2022 roku
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Zobowiązania z tytułu gwarancji dobrego wykonania		
Zobowiązania wymagalne do 3 miesięcy	2,4	8,7
Zobowiązania wymagalne od 3 do 12 miesięcy	15,9	44,8
Zobowiązania wymagalne od 1 roku do 5 lat	86,4	79,6
Zobowiązania wymagalne powyżej 5 lat	-	1,4
Razem	104,7	134,5

Udzielone gwarancje dobrego wykonania zostały zakupione w banku i udzielone Spółce, a zobowiązania warunkowe przedstawione w tabeli powyżej mogą powstać w wyniku regresu banku do Spółki, w przypadku niewywiązania się Spółki z obowiązku wykonania kontraktu.

W ocenie Zarządu prawdopodobieństwo realizacji zobowiązań wynikających z przedstawionych w tabeli powyżej gwarancji jest znikome, niemniej jednak ze względu na wartość tych zobowiązań zdecydowano o powyższym ujawnieniu w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

Żadne z opisanych wyżej zobowiązań gwarancyjnych nie spełnia definicji gwarancji finansowej zgodnie z MSSF 9, wskutek czego nie są one ujęte w zobowiązaniach bilansowych Spółki na dzień 31 grudnia 2023 roku ani na dzień 31 grudnia 2022 roku.

W poniższej tabeli zaprezentowano saldo zobowiązań pozabilansowych z tytułu leasingu podlegających zwolnieniom na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz na 31 grudnia 2022 roku.

Zobowiązania z tytułu najmu powierzchni	31 grudnia 2023 roku	31 grudnia 2022 roku
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Zobowiązania z tytułu najmu powierzchni		
W okresie do 1 roku	0,2	0,7
W okresie od 1 roku do 5 lat	0,5	-
Powyżej 5 lat	-	-
Razem	0,7	0,7

Spory sądowe toczące się w okresie sprawozdawczym

Na dzień 31 grudnia 2023 roku w Spółce w toku były dwa sporne postępowania sądowe wszczęte przez tego samego powoda, w których wartość przedmiotu sporu wynosiła łącznie ok. 13,3 mln PLN. Zarząd Spółki dokonał oceny zasadności roszczeń będących przedmiotem wskazanych postępowań spornych i uznał je za bezzasadne oceniając, że ryzyko wypływu korzyści ekonomicznych ze Spółki jest na tyle znikome, że nie zaistniała potrzeba utworzenia żadnej rezerwy. W opisywanych sporach roszczenia dotyczą nieuzasadnionych żądań przeniesienia autorskich praw majątkowych do oprogramowania Spółki na powoda oraz rozszerzenia udzielonych licencji.

W drugim kwartale 2023 roku Sąd II Instancji rozstrzygnął pierwszy ze wspomnianych sporów i zgodnie z przewidywaniem Zarządu oddalił powództwo w przeważającym zakresie. Wobec powyższego nie nastąpi wpływ żadnych istotnych korzyści ekonomicznych, co potwierdza, że decyzja Zarządu o braku potrzeby utworzenia rezerwy była słuszna i w pełni uzasadniona. W związku z korzystnym dla Spółki rozstrzygnięciem pierwszego ze sporów spółka nie zmienia oceny co do korzystnego dla siebie rozstrzygnięcia także w drugim ze spornych postępowań, w którym wartość przedmiotu sporu wynosi 7,1 mln PLN.

Na datę bilansową w Spółce otwarty jest także inny spór sądowy, w którym powód wniósł roszczenie o zapłatę kwoty 17,1 mln PLN (Spółka została pozwana solidarnie ze spółką Asseco Data Systems S.A.). Zarząd Spółki ocenił roszczenie i uznał, że żądania przedstawione w pozwie są całkowicie nieuzasadnione. Tym samym stwierdził, że nie

ma podstaw do tworzenia jakichkolwiek rezerw na dzień 31 grudnia 2023 roku. Dodatkowo w 2021 roku Asseco Poland S.A. wraz z Asseco Data Systems S.A. złożyło w tej sprawie pozew o zapłatę odszkodowania z tytułu szkód poniesionych w wyniku bezpodstawnego złożenia przez powoda oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Po dniu bilansowym tj. 9 stycznia 2024 roku została zatwierdzona przez Sąd Okręgowy w Warszawie zawarta ugoda, na mocy której, w dniu 22 lutego 2024 roku, Sąd Okręgowy w Warszawie postanowił umorzyć postępowanie. Ugoda oraz postanowienie o umorzeniu postępowania potwierdzają, że nie było podstaw do roszczeń. Wobec powyższego nie nastąpi wyptyw żadnych istotnych korzyści ekonomicznych, co potwierdza, że decyzja Zarządu o braku potrzeby utworzenia rezerwy była słuszna i w pełni uzasadniona.

8.2. Sezonowość i cykliczność

Rozkład przychodów operacyjnych Spółki w poszczególnych kwartałach roku podlega niewielkiej sezonowości. Przychody w czwartym kwartale były wyższe niż w pozostałych kwartałach, ponieważ duża ich część generowana jest przez sprzedaż usług IT dla dużych przedsiębiorstw i instytucji państwowych. Podmioty te w ostatnich miesiącach roku dokonują często większych zakupów inwestycyjnych sprzętu i licencji.

8.3. Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie w okresie sprawozdawczym*	12 miesięcy do 31 grudnia 2023	12 miesięcy do 31 grudnia 2022
Zarząd	11	11
Działy produkcyjne	1 955	1 837
Działy handlowe	80	85
Działy administracyjne	290	281
Razem	2 336	2 214

*Przeciętne zatrudnienie w okresie sprawozdawczym w etatach pobierających wynagrodzenie, tj. zatrudnienie w etatach skorygowane (pomniejszone) o etaty, za które Spółka nie wypłaca wynagrodzenia (np. urlop bezpłatny, urlop macierzyński, inne).

Zatrudnienie na dzień w osobach	31 grudnia 2023 roku	31 grudnia 2022 roku
Zarząd	11	11
Działy produkcyjne	2 141	2 002
Działy handlowe	88	90
Działy administracyjne	352	310
Razem	2 592	2 413

8.4. Informacje o wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Spółki wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2023 roku i dnia 31 grudnia 2022 roku:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 mln PLN
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	1,8	1,5

8.5. Wynagrodzenie Kluczowego Personelu

W poniższych tabelach zaprezentowano wynagrodzenie kluczowego personelu Spółki z tytułu sprawowanej przez nich funkcji w Asseco Poland S.A. za 2023 i 2022 rok.

Wynagrodzenie za okres	12 miesięcy do 31 grudnia 2023 <i>mln PLN</i>	12 miesięcy do 31 grudnia 2022 <i>mln PLN</i>
Zarząd		
Adam Góral	2,6	2,8
Grzegorz Bartler	0,7	0,4
Andrzej Dopierała	0,2	0,1
Krzysztof Groyecki	1,8	1,6
Marek Panek	1,0	1,1
Paweł Piwowar	1,0	0,9
Zbigniew Pomianek	2,8	2,8
Karolina Rzońca-Bajorek	1,5	1,6
Sławomir Szmytkowski	2,5	3,2
Artur Wiza	1,5	1,6
Gabriela Żukowicz	1,5	1,6
Razem	17,1	17,7
Rada Nadzorcza		
Izabela Albrycht	0,13	0,12
Jacek Duch	0,25	0,23
Piotr Augustyniak	0,16	0,15
Dariusz Brzeski	0,13	0,12
Artur Gabor	0,16	0,15
Piotr Maciąg	0,13	0,12
Adam Noga	0,17	0,16
Tobias Solorz	0,14	0,03
Piotr Żak	0,13	0,12
Razem	1,40	1,20
Razem	18,5	18,8

8.6. Zarządzenie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie wiarygodności kredytowej i bezpiecznych wskaźników kapitałowych oraz efektywnej struktury finansowania, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększałyby wartość dla jej akcjonariuszy.

Spółka zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Spółka może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje.

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Spółka wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki oraz zobowiązania z tytułu leasingu pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

	31 grudnia 2023 roku	31 grudnia 2022 roku
	<i>mln PLN</i>	<i>mln PLN</i>
Kredyty bankowe	926,5	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	89,4	72,9
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty (-)	(260,7)	(306,4)
Zadłużenie netto	755,2	(233,5)
Kapitał własny	3 901,4	5 027,2
Kapitał i zadłużenie netto	4 656,6	4 793,7
Wskaźnik dźwigni	16,2%	-4,9%

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym wskaźnik zadłużenia netto Spółki był dodatni wynika to z zaciągnięcia przez Spółkę kredytu bankowego na nabycie akcji własnych.

8.7. Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym

▪ Zawarcie ugody

W dniu 9 stycznia 2024 roku została zatwierdzona przez Sąd Okręgowy w Warszawie zawarta ugoda dotycząca sporu sądowego na kwotę 17,1 mln PLN, opisanego w nocie 8.1. Na mocy wspomnianej ugody w dniu 22 lutego 2024 roku Sąd Okręgowy w Warszawie postanowił umorzyć postępowanie. Zawarta ugoda oraz postanowienie o umorzeniu postępowania potwierdzają, że nie było podstaw do roszczeń. Wobec powyższego nie nastąpił wpływ żadnych istotnych korzyści ekonomicznych, co potwierdza, że decyzja Zarządu o braku potrzeby utworzenia rezerwy była słuszna i w pełni uzasadniona.

▪ Sprzedaż nieruchomości zlokalizowanej we Wrocławiu

W dniu 5 marca 2024 roku podpisano akt notarialny dotyczący sprzedaży nieruchomości zlokalizowanej we Wrocławiu. Nieruchomość ta na dzień bilansowy sklasyfikowana była jako zobowiązania i aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży. Wartość transakcji była powyżej wartości bilansowej nieruchomości.

8.8. Znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego za okres 12 miesięcy zakończony w dniu 31 grudnia 2023 roku, nie wystąpiły zdarzenia dotyczące lat ubiegłych, które nie zostały, a powinny być ujęte w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

**Zatwierdzenie do publikacji
przez Zarząd**

ASSECO

Niniejsze sprawozdanie finansowe Asseco Poland S.A. za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2023 roku zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Asseco Poland S.A. w dniu 27 marca 2024 roku.

Zarząd:

Adam Góral
Prezes Zarządu

Grzegorz Bartler
Wiceprezes Zarządu

Andrzej Dopierała
Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Groyecki
Wiceprezes Zarządu

Marek Panek
Wiceprezes Zarządu

Paweł Piwowar
Wiceprezes Zarządu

Zbigniew Pomianek
Wiceprezes Zarządu

Karolina Rzońca-Bajorek
Wiceprezes Zarządu

Sławomir Szmytkowski
Wiceprezes Zarządu

Artur Wiza
Wiceprezes Zarządu

Gabriela Żukowicz
Wiceprezes Zarządu

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Renata Bojdo
Główna Księgowa

Technology for business, solutions for people.

Dane kontaktowe

inwestor.asseco.pl

ASSECO